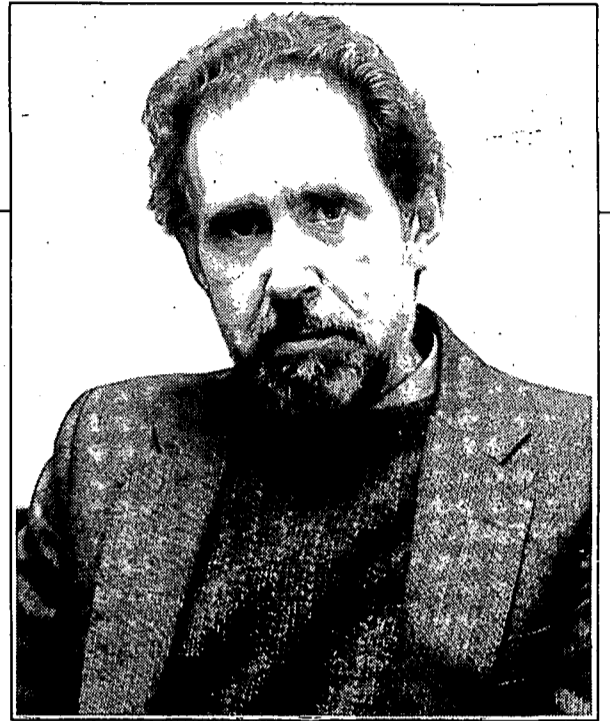

Francesc Gamissans entrevista a pàg. 8 el Dr. Joan Busquets

Les fites del nou degà de la Facultat de Teologia

- Acostar més els teòlegs als bisbes i els bisbes als teòlegs
- Fomentar el diàleg, l'acostament i l'entesa entre tots
- Mantenir la comunió i alhora el nivell d'independència necessari

Dr. Joan Busquets, nou degà-president de la Facultat de Teologia de Catalunya

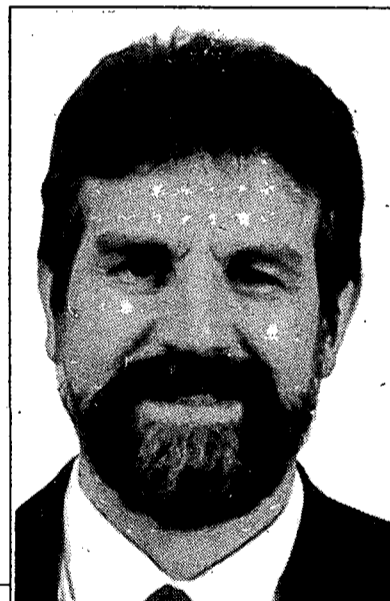
L'aleshores bisbe de Vic, Dr. Ramon Masnou i l'abat Escarré, van donar sempre el seu suport, a la celebració

Ha estat sempre un acte important de resistència cultural

50è. aniversari del concurs parroquial de poesia de Cantonigròs

Josep Fauli i Joan Triadú en parlen a pàgs. 18 i 19

Qualifiquen d'«oportunes, cristianes i valentes» les seves recents declaracions sobre l'avantprojecte de llei sobre avortament

Rev. Robert Velert, president de l'Associació de Ministres de l'Evangeli de Catalunya.

Els pastors evangèlics de Catalunya s'adhereixen a l'arquebisbe Carles

Text íntegre de la carta del Rev. Robert Velert, a pàg. 14

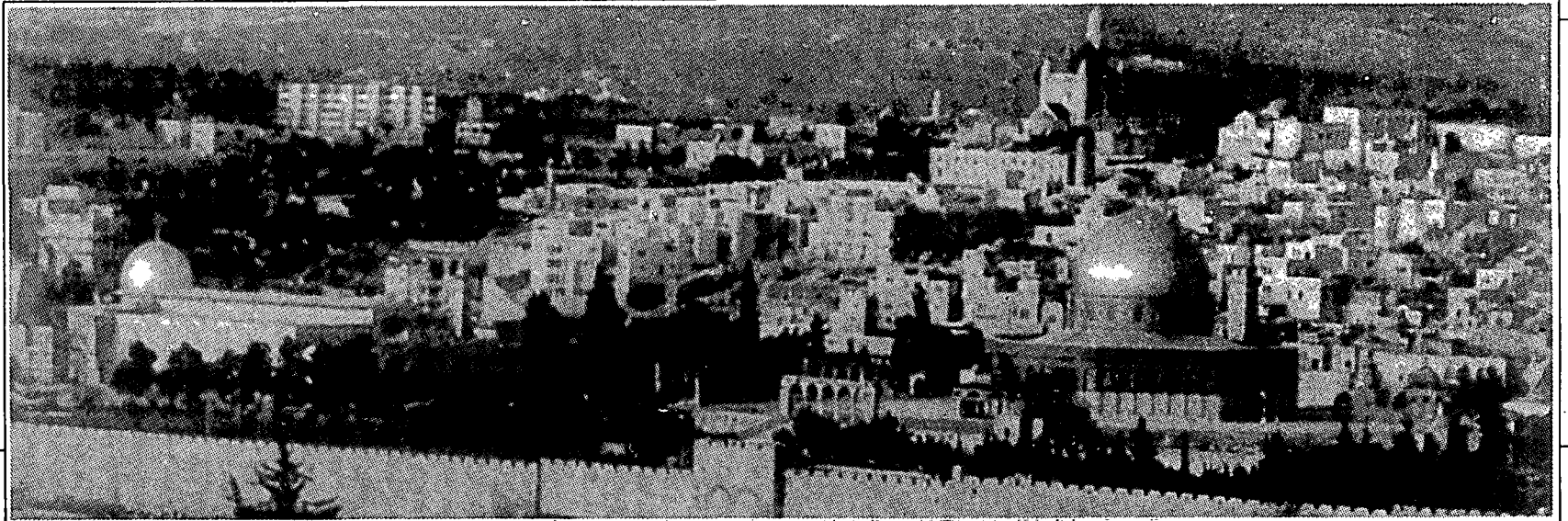

Presència de les nostres diòcesis a Lourdes

El santuari marià de Lourdes (França) continua essent un lloc on conflueixen centenars de milers de pelegrins de tot el món, sobretot durant l'estiu. Algunes diòcesis catalanes tenen ja una llarga tradició de pelegrinatges diocesans, acompanyant els seus malalts i presidits pels bisbes respectius.

—Informacions sobre diversos pelegrinatges: el de Tortosa, a pàg. 9, i el de Vic, a pàg. 10, i el de Barcelona, a pàg. 12.

Pelegrinatge a Terra Santa

■ Del 5 al 14 d'agost

Pelegrinatge a Roma i per terres d'Itàlia

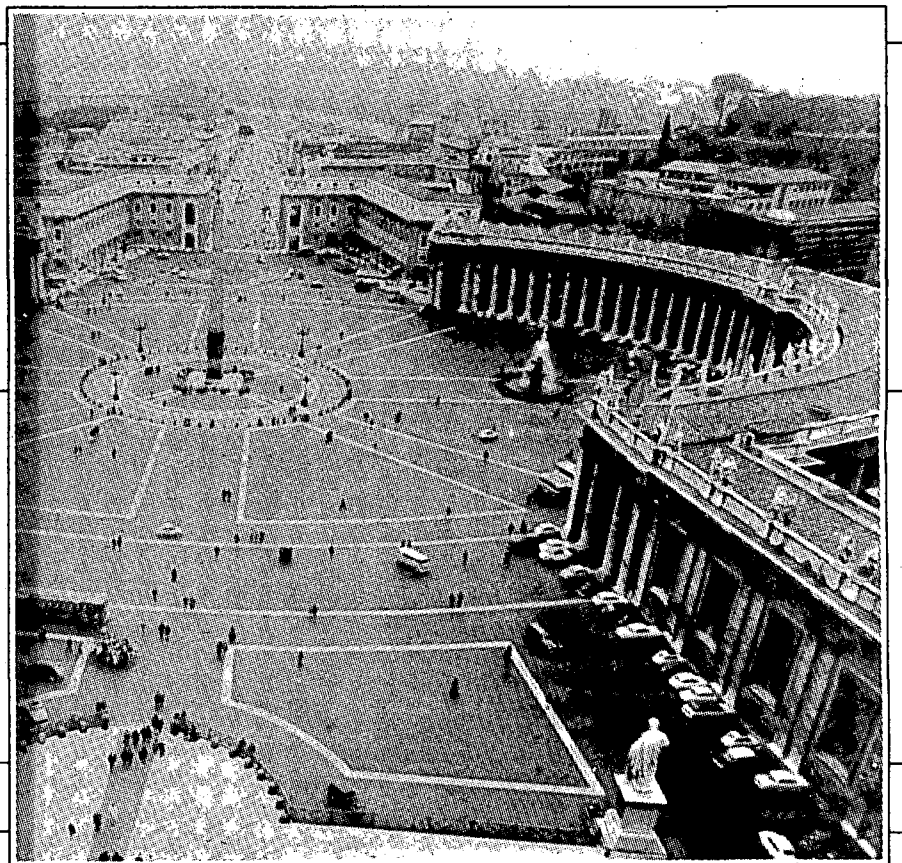
■ Del 2 al 14 d'agost

visitant:

MONACO ■ PISA ■ FLORÈNCIA ■ SIENA
ROMA ■ ASSÍS ■ RÀVENA ■ VENÈCIA ■ PÀDUA
VERONA ■ MILÀ ■ TORÍ

Autocar gran turisme - Pensió completa -
Restaurants - Assegurança

OBERTA LA INSCRIPCIÓ

Pelegrinatge per terres de Polònia

■ Del 19 al 30 d'agost

visitant:

VARSOVIA ■ CRACÒVIA ■ CZESTOCHOWA ■ OSWIECIM ■ WIELIZKA
MONTS TATRA ■ WROCLAW ■ BERLÍN (Alemanya) ■ GDANSK ■ MALBORK

Pensió completa - Vols regulars Barcelona-Varsòvia-Barcelona
Autocar gran turisme - Restaurants - Assegurança

OBERTA LA INSCRIPCIÓ

Assistència tècnica **ULTRAMAR EXPRESS**

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

Vint-i-cinc anys de Conferència Episcopal Tarraconense

La Conferència Episcopal Tarraconense ha complert vint-i-cinc anys, com remarca el comunicat de premsa de la seva reunió núm. 125. En el mapa del conjunt de les diòcesis amb seu a Catalunya que la mateixa conferència acaba de publicar s'hi ressenyen nou secretariats interdiocesans: de catequesi, de conservació i promoció de l'art sagrat, d'ensenyament religiós, de mitjans de comunicació social, de pastoral de joventut, de pastoral obrera, de pastoral de la salut, de pastoral de santuaris, de relacions entre bisbes i religiosos. També hi figuren altres organismes coordinats a nivell català, com Càritas de Catalunya, les Facultats de Teologia i Filosofia i la Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai. Una altra novetat significativa que l'esmentat comunicat

anuncia és el projecte d'una seu de la nostra Conferència que afavorirà la coordinació de tots els seus organismes. Escau esmentar aquí també els vint-i-tres volums de butxaca de la col·lecció *Documents del magisteri* que promou la mateixa Conferència, i els seus documents propis. Tot això vol dir que arribem al Concili amb l'experiència d'un llarg treball pastoral compartit per

les nostres vuit diòcesis, amb les seves dues arxidiòcesis.

És bo adonar-se de la importància d'aquesta trajectòria. Potser no ha arribat prou a tots els catòlics ni a l'opinió pública la tasca discreta i eficaç de conjunció pastoral de tots aquests anys. Només alguna realització més notable, com el Congrés de Catequesi o l'Aplec de l'Esperit, obté una modesta ressonància.

També és bo adonar-se d'algunes peculiaritats d'aquest treball i de les seves limitacions. No és habitual que dues arxidiòcesis conjuntin la seva acció pastoral com ho estan fent Tarragona i Barcelona. Precisament per això, a l'hora de preparar el Concili, l'arxidiòcesi barcelonina, que no

pertany en termes jurídics estrictes a la tarraconense, ha necessitat una autorització especial de la Santa Seu. La seva obtenció ratifica l'encert de la línia de col·laboració empresa per totes dues arxidiòcesis ara fa vint-i-cinc anys i la consolida de cara al futur. Es pot dir que ens trobem en un d'aquells casos en els quals la realitat excedeix la norma i és ben vist que sigui així. Ho demostren la pràctica mantinguda tant de temps amb tota normalitat i l'autorització esmentada. Sense ser-ho ni reunir les condicions necessàries, en principi, per a accedir-hi, la nostra realitat fa pensar en una regió eclesiàstica.

Podem, però, preguntar-nos si és bo que s'allargui indefinidament aquest desajust entre realitat i norma. Sobretot perquè el servei pastoral —suprema norma— de Catalunya demana, més enllà d'autoritzacions excepcionals i de toleràncies fàctiques, una capacitat normal de decisió i d'actuació. En aquest sentit, tant la introducció al quart tema conciliar com algunes de les propostes orientatives sobre aquest punt ens permeten d'esperar una aportació positiva del Concili. També han estat fetes «altres propostes» en la mateixa direcció. L'interessant és eludir el verbalisme i, més encara, la politització del tema, i avançar cap a solucions efectives.

TRIBUNA

A cabo de passar cinc setmanes a l'hospital —seqüela d'altres estades— i, aprofitant les moltes hores que et queden obertes a la reflexió i a la contemplació, vaig escriure el següent petit poema:

Els trucs de la vida

Tu vas fent trucs, Senyor, a la meua porta que, amb dèbil veu, jo intento contestar.

Dóna'm la força d'oferir la vida al truc darrer que em vulguis adreçar.

La meua dèbil veu serà més dèbil en arribar al llinard del meu final. Estic segur, però, que em daràs força per pronunciar el teu Nom tot expirant.

Tu vas fent trucs, Senyor, a la meua porta. No deixis de trucar-me, Senyor meu. Malgrat que mes respostes són mancades, jo et vull confessar sempre Déu de Déu.

El vaig llegir a les persones més íntimes. I em va cridar l'atenció que algunes, amb ganes d'animar-me, em van comentar: no siguis pessimista!

Aquest comentari jo l'interpreto com una mostra d'amor a la meua persona. Però, si he de ser franc, em sap greu que l'esment de la mort com a porta per la qual jo —com tots— hauré de passar amb el dolor de deixar el món i amb la felicitat d'arribar a Déu, sigui interpretat com a pessimisme.

Jo veig que, entre les persones que s'estimen, també hi ha trucs, de vegades urgents, de vegades no tant; de vegades amb demandes parcials, de vegades amb demandes totals. I quin greu sap que la

¿Pensar en la mort és pessimisme?

■ Pau López Castellote

resposta que esperes —o la que tu dones— en ocasions no estigui a l'alçada de l'amistat!

Doncs bé, la nostra relació amb Déu és una relació personal —Déu és personal i nosaltres som persones—. Déu ens ha creat per amor i per això ens ha fet a la seva imatge i semblança. I malgrat que entre Ell i nosaltres hi ha la distància infinita que separa el Creador de la criatura, és fidel a la seva obra: la relació personal sempre és enriquidora per ambdues bandes. Davant de la persona estimada t'has de sentir ric per la teua condició personal, que ofereixes a l'altre

com un tresor. Però també t'has de sentir pobre perquè no l'estimaries si no li oferissis la possibilitat que l'altre se't doni.

Davant de Déu —en la vida i en la mort—, ¿com podem no sentir-nos pobres (l'esperit de les benaurances!) per

...la nostra relació amb Déu és una relació personal —Déu és personal i nosaltres som persones—. Déu ens ha creat per amor i per això ens ha fet a la seva imatge i semblança. I malgrat que entre Ell i nosaltres hi ha la distància infinita que separa el Creador de la criatura, és fidel a la seva obra: la relació personal sempre és enriquidora per ambdues bandes. Davant de la persona estimada t'has de sentir ric per la teua condició personal, que ofereixes a l'altre com un tresor. Però també t'has de sentir pobre perquè no l'estimaries si no li oferissis la possibilitat que l'altre se't doni.

rebre d'Ell tots els dons que ens vulgui donar! Però també, com podem no sentir-nos immensament rics, essent així que —com a imatges seves que som i fills— podem donar-li en Jesucrist no un enriquiment en la seva naturalesa, però sí un enriquiment en la seva presència històrica en el món per l'Església?

La nostra relació amb Déu és personal per tota l'eternitat. I si en la relació entre les persones creades l'amor es manifesta en la correspondència truc-resposta —exposada a les mancances de la nostra misèria—, ¿com podem no plantejar-nos i no encomanar a Déu que aquesta relació truc-resposta amb Ell respongui sempre, fins al darrer alè de la nostra vida terrenal i després ser sempre al cel, a la seva amorosa voluntat?

Jo no he pogut manifestar cap pessimisme amb el meu poema. Jo estimo la vida d'aquest món —per cert, regal de Déu—; jo tinc la vida plena d'il·lusions i de projectes, en els quals voldria que brillés sempre la noblesa; a mi em dol separar-me de la gent que em volta; m'agrada contemplar la bellesa de la creació. Però jo no voldria que ni això, ni res, m'impedisís dir «Sí» al meu proïsme i, per damunt de tot, a Déu, del qual el meu proïsme és imatge. I el «Sí» definitiu és el de la mort. Jo voldria que el meu últim alè conscient en aquest món fos la culminació del «Sí» a Déu i al proïsme en què he intentat que consistís la meua vida.

I això és difícil perquè tots portem a sobre l'herència del pecat. Però el que és impossible a l'home no és impossible a Déu. Per això desitjar i demanar a Déu una bona mort en la seva gràcia de cap manera no és ser pessimista. És mirar aquest món des de l'únic punt de vista que ens permet valorar-lo en el seu autèntic valor.

Pau López Castellote és Delegat Episcopal per a la Família de l'Arxidiòcesi de Barcelona

Director: Manuel Valls i Serra
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas, Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, Pere Campàs, Salvador Cardús, Miquel Àngel Codina, Rosa Collell, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Giralt, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Pau López, Enric Graupera, Jaume Mora, Antoni Munné, Francesc Nicolau, Núria Oriol, Albert Pera, Tomàs Puntí, Joan Salvador, Pere Tena, David Vidal, Pere Vives, Miquel Estradé, Francesc d'A. Picas, Pere Saumell.
Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Mirade, TORREDEMBARRA; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA

GELTRÚ; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper i Aledo.

Compaginació: Carlos Aguado.

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggarí 5-7, Telèfon: 490 59 88, Fax 490 20 35 - 08014 BARCELONA.

Impressora: Publiograf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,

Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,

Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.

Resta d'Europa: 19.604 Ptes. □ Amèrica: 24.804 Ptes. □ Àfrica: 24.804 Ptes.

□ Àsia: 35.724 Ptes. i Oceania: 35.724 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Juglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Me Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar

Vilarrúbies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i

mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP

◆ S'ha de mirar molt a qui es fa caritat

Sr. Director:

El Sr. Arquebisbe, en la seva homília de la Festivitat del Corpus va commoure, al referir-se a la greu situació de l'atur i a l'esforç de l'acció de Càritas, al respecte.

Quan m'ho explicava, una persona àmiga, cristiana de soca-rel amb una dedicació extraordinària, junt a la seva família, a altres tasques pastorals dins la pròpia parròquia, es lamentava, però, del que sembla una informació deficient per part de Càritas en concedir les seves ajudes, perquè té l'experiència molt negativa, per part d'un veí, que sí, realment està a l'atur i per aquesta raó justifica no pot pagar el lloguer de la vivenda, havent obtingut ajuda de Càritas.

El que aquest senyor no fa constar és que, malgrat l'atur que li permet passar moltes estones prenent una cerveseta a la terrassa d'un bar, tampoc li priva de seguir mantenint cotxe, i un apartament a Calafell. Potser degut a que encara cobra el subsidi d'atur i a que la seva esposa, treballa i està en actiu.

Però hi ha moltes persones en situació altament pitjor. «Haz bien y no mires a quien» deia la dita castellana. Però en aquests cassos s'hauria de mirar i molt. Perquè tot i sent «legal» la concessió d'ajuda, pot no ser justa i privar-ne a algú que ho necessita molt més. Cert que «Una flor no fa estiu», però quan n'ha florit una, es fàcil pensar que no és la única.

No es tracta de voler posar traves a qui,

malauradament per a ell, ha de recórrer a Càritas, sino de que realment, no hi hagi abusos, que n'hi han i desmoralitzen als possibles donants.

Es crítica, sí el que dic. Més amb la intenció que sigui constructiva.

MARIA AYERBE
Barcelona

◆ «A poc a poc en cotxe, i de pressa a ser sants»

Sr. Director:

Preparant el Concili Provincial Tarracòense —el Concili Català— que pugui forjar una Catalunya autènticament cristiana —voldria comunicar que la consigna que m'he proposat— com a missioner conductor i, fins i tot com a ciutadà; «A poc a poc, en cotxe... i de pressa a ser sant»!

Les virtuts del conductor són: prudència, previsió, domini d'un mateix i paciència.

«A poc a poc, en cotxe... i de pressa a ser sants». Molts accidents poden produir-se quan ens accedim en la velocitat, quan ens deixem portar per la dèria i vertigen. Quan no domina el cotxe degut al fet de no dominar-nos nosaltres mateixos. Pot ser també per anar distrets o deixar-nos portar pels nervis, per falta de comprensió, o per no respectar els senyals de trànsit. I sobretot per falta de respecte a Déu i als homes, els nostres germans.

Me deia fa poc un sacerdot jove: «Mos-

sen Jordi, aneu repetint aquesta consigna: "A poc a poc, en cotxe i de pressa a ser sants!" Va molt bé, recordar-ho sovint. Més d'una vegada m'ha servit per conduir millor, per no posar l'accelerador a «gas a fons».

Les mans al volant, els ulls a la ruta i el cor a Déu i als homes, acompanyats de Maria, la Mare del bon camí.

MN. JORDI CARRERA
Banyoles

◆ ¿Bisbes autòctons?

Sr. Director:

Amb aquest títol C.C. ha reproduït el petit article de Mons. J. Gea, publicat a «Iglesia en Valencia» el maig d'enguany.

Cita els inconvenients que pot haver-hi si s'escull per bisbe un prevere de la mateixa diòcesi. Això és el que es fa encara ara a Suïssa. Si bé és veritat que escollir per bisbe un sacerdot de la mateixa diòcesi pot tenir, de vegades, inconvenients, també pot tenir avantatges que superin els possibles inconvenients. Es clar que, generalment, potser serà millor que el bisbe no procedeixi de la mateixa diòcesi, perquè els inconvenients que cita Mons. Gea, poden ser-hi realment. Però això ja no succeeix si el bisbe procedeix de qualsevol altra diòcesi, encara que sigui de la mateixa regió. Mons. Gea, també diu textualment: «Si actualment s'escullen bisbes de la mateixa

regió, s'empobriria l'Església, amb el perill seriós de trencar-ne el principi de catolicitat i apostolicitat». Això últim, jo no m'ho crec gens ni mica. Quasi tots els bisbes del Principat són nascuts aquesta regió i són i se senten plenament bisbes de la seva terra i de l'Església universal. Ni la catolicitat ni l'apostolicitat, per això se'n ressenten per res. El que passa és: que Mons. Gea, és valencià i a València; quan els càrrecs polítics i militars solament els podien exercir els naturals del regne, en canvi els bisbes els nomenava el rei, el qual acostumava escollir per bisbes de València, els fills dels nobles castellans, més adictes a la Corona. Durant quatre-cents anys solament hi ha hagut a la diòcesi de València dos bisbes valencians, i encara per poc temps, tots els altres han estat forasters. Ací hi ha la causa de la forta castellanització que encara sofreixen molt clergues valencians, que tant ha contribuït i contribueix a la desvalencianització del país.

Estic plenament convençut, que el bisbe d'una diòcesi té d'ésser de la mateixa llengua del país i inclús, de vegades, pot ésser molt convenient que sigui de la mateixa regió. En el cas que un grup lingüístic no tingui clergues aptes per l'episcopat, s'haurà de nomenar un bisbe foraster, el qual però tindria d'adaptar-se a la llengua i altres característiques del seu nou país, com ho feia Sant Pau que es feia: hebreu amb els hebreus, grec amb els grecs i romà amb els romans.

MANUEL SURINYACH
Premià de Mar

RETALLS

Vida... (7-VII-94)

Perill d'incendis

Aprata fort la calor i estem en plena sequera. Fa tants dies que dura aquesta mancança d'aigua! Almenys fins al moment d'escriure aquestes ratlles; tant de bo quan sortíssim el panorama hagués canviat.

La collita de cereals se n'ha ressentit molt, i s'ha agreujat el perill d'incendis habitual de tots els estius. Tot està més que a punt, massa a punt pel desastre. En aquestes condicions, el foc devorador s'ho pot empassar tot en un tres-i-no-res, especialment quan el vent hi acompanya, fet que sol passar i que a més contribueix a ressecat-ho més tot, fent un eixut potenciador de les radiacions solars.

Però bé, aquests elements sols no provoquen l'encesa que pot esdevenir devastadora. ¿Casualitats? ¿Descuits? ¿Mala planificació amb instal·lacions perilloses? ¿Maniàtics? ¿Interessos inconfessables? ¿Negligències? De tot hi deu haver. Cal foragitar les acusacions precipitades, sense fonament sòlid i verídic conegut, fruit d'elucubracions i tòpics. «Això ha estat provocat», sents a dir normalment en un to de lògica indignació però també amb una generalització que fa el judici suspecte de possible equivocació. Aquí, com en tots els camps, hom és innocent mentre no es demostri el contrari. L'equivocació en les nostres afirmacions ens hauria d'ensenyar a ser prudents.

Tenint present això així de clar, sí que podem entrar en l'anàlisi del que va esdevenint catastròfic pel nostre entorn natural. Hi ha certament un desequilibri mental que porta a una mania incendiària; els piròmans, però, necessiten guarició no pas condemnaació, i ja hi ha les institucions pertinents que ho cuiden.

Una bona pregunta que ens podem fer és: ¿A qui beneficia la crema de boscos? I aquí sí que la policia i les autoritats a qui serveix han d'estar molt vigilants. Els cadàvers són aliment per als corbs; hi pot haver animals de carronya de dues potes que els provoquin per al propi profit; un profit altament egoista, ja que es fa a costa de sacrificar els recursos que Déu ha posat per a aquesta generació, sí, però que també n'hi ha de continuar havent per a les que han de venir encara, i si seguim així, ja em direu què hi trobaran.

En la reflexió no ens descuidem cadascú de nosaltres: quan llenquem vidres, papers, plàstics, etc. durant les fartaneres al camp, o ens saltem la prohibició ben clara d'encendre-hi foc, mostrant així un gran menyspreu per l'entorn que precisament ens les ha facilitades; quan els fumadors llencen sense cap escrúpul borilles encenses (ei! ni apagades hauria de ser); quan fem mal ús de l'aigua escassa... Quan posem tan poca cura en tot el què està de la nostra mà per a evitar-ho, reconeguem-ho: som incendiàris, ni que sigui per descuit, sense mala voluntat. Un exemple concret de no fa gaires dies: La nit de Sant Joan el retruny de petards i coets a la

nostra ciutat se sentia a quilòmetres lluny. Vaig ser testimoni a les vigílies, del nerviosisme dels abnegats bombers responnent secament amb un «està prohibit!» davant les consultes que els adreçaven sobre la permissibilitat de les manifestacions fogoses pròpies de la diada. Les seves emissores estaven tan carregades que era impossible entendre res: era la tarda de l'incendi de la Pobla.

■ Josep Maria Mas i Busqué

Vida Nueva (9-VII-94)

Una altra vegada l'avortament

El debat sobre l'avortaments ha reobert, i amb força, en el nostre país, amenaçant l'estabilitat de l'actual majoria que governa. ¿Era això necessari en la tensa situació que vivim? Diverses enquestes mostren que la majoria dels espanyols —amb percentatges de fins el 75-80%— està d'acord amb l'actual situació legal. Pel contrari, les enquestes informen que el percentatge dels espanyols que accepten l'avortament en els nous casos, quan es tracta d'una dona soltera o perquè simplement la parella no desitja tenir fills, és més reduït: per sota del 30 per cent. És important subratllar que en aquestes enquestes mostren que les dones són més contràries que els homes a l'avortament.

L'avantprojecte, ara fet públic, afirma que «el nostre model

constitucional» contempla la protecció del bé jurídic del «nasciturus» ja que s'exigirà a la dona un «previ assessorament» en el qual s'informarà de les ajudes que podria rebre, de les raons de l'Estat per tutelar la vida... i d'un termini de tres dies abans de prendre la decisió. No cal dir que aquest tràmit serà merament burocràtic i que permetrà a la dona, com diu l'Avantprojecte, «l'adopció de qualsevol decisió de forma responsable, conscient i informada»: és a dir l'avortament lliure en les dotze primeres setmanes, quan l'embaràs suposi «un conflicte personal, familiar o social de gravetat semblant» a les tres indicacions ja admeses. No sembla clar —i així ho afirma un prestigiós jurista— que tal assessorament és una protecció mínima d'un valor jurídic essencial com el de la vida humana nascuda.

En el debat ètic sobre l'avortament s'ha creat un fort relativisme: atès que hi ha diverses opinions ètiques, qualsevol decisió que es prengui, té el mateix valor. I en canvi, ja que concedim al ja-nascut un dret fonamental a la vida, mentre no s'aprovi amb rigor el contrari cal estendre aquest mateix dret al no-nascut. Argüir des del mer dret de la dona a disposar del seu propi cos o de la seva vida, és unilateral i oblida l'altre terme del conflicte: el dret a la vida del no-nascut i l'exigència de la societat de protegir els seus membres més febles i desvalguts. Tot i que siguin especialment els partits d'esquerra els que estan exigint el dret de la dona a dispo-

sar del seu cos i la seva vida, aquest argument és del més pur encuny liberal. Si sóc jo l'únic que decideixi lliurement, sense tenir en compte els drets dels altres, es pot caure en les més brutals aberracions. Creiem que, en el debat sobre l'avortament, manca rigor i sobreabunden el pragmatisme i el relativisme. Que existeixin diverses opinions i no es posin d'acord, no significa que totes elles siguin racionals i tinguin el mateix vigor ètic.

Però els qui estem a favor de la vida, se'ns han de demanar també diverses coses. Hem de fugir d'actituds insultants davant les quals admeten l'avortament o hi recorren. És coherent afirmar que l'avortament és una injusta supressió de la vida humana i, alhora, no utilitzar termes com «assassinat» o similars, que no tenen en compte la dramàtica situació de no poques dones i la dificultat que tenen força persones a valorar el no-nascut. També se'ns demana estar a favor de tota vida: la vida no-humana, envers la qual el cristianisme ha de ser sensible des d'una creixent consciència ecològica; la vida humana ja-nascuda i la realització personal de la qual es troba seriosament amenaçada per la fam i la pobresa; la vida humana «no-innocent», per trencar aquest trist cercle de «avortament, no; pena de mort, sí»; i indiscutiblement, de la vida humana no-nascuda, que és el començament de l'«aventura humana», que té un «destí humà» i també és, per al creient, do i benedició de Déu.

Crida de Joan Pau II des de Castel Gandolfo

El divorci és una de les grans derrotes de la civilització humana

Joan Pau II va fer el passat 10 de juliol, una crida contra «la plaga del divorci», que representa —digué— «una de les grans derrotes de la civilització humana». El Papa s'expressà així davant de diversos milers de pelegrins reunits, per resar l'Angelus, davant la residència d'estiu dels papes, a Castel Gandolfo, a 30 quilòmetres, al sud de Roma. La crida té especial significació perquè aquest any està declarat com «L'Any Internacional de la Família».

«En aquest any dedicat a la família —digué el Papa— vull cridar l'atenció sobre la plaga del divorci, malauradament molt difosa. Encara que estigui legalitzat, això no significa que no presenti una de les grans derrotes de la civilització humana». Joan Pau II agregà que l'Església sap que va «contracorrent» quan parla de la indissolubilitat del vincle matrimonial, però que com a servei a la humanitat «ha de reite-

rar constantment aquesta veritat».

El Pontífex va reconèixer que hi ha situacions matrimonials «veritablement difícils i, fins i tot, dramàtiques» i que en aquests casos l'Església adopta l'actitud de Crist misericordiós.

El Sant Pare recordà la frase del llibre del Gènesi: «l'home abandonarà el seu pare i la seva mare i s'unirà a la seva dona i els dos seran una sola carn» i afegí que en no ser ja dos, sinó una sola carn el

que Déu ha unit l'home no pot separar-lo». Joan Pau assenyalà que quan s'estima profundament «i fins al fons» l'amor és per sempre.

També destacà que els fills són, en moltes ocasions, les primeres víctimes del divorci.

El Pontífex també expressà el seu «dolor» per l'assassinat, a Algèria, de set mariners italians. Va mostrar la seva solidaritat per als familiars de les víctimes, «les quals —agregà— malauradament s'uneixen a les de molts assassinats en els últims mesos».

Després de l'Angelus, el papa saludà en llengua espanyola diversos grups d'espanyols i mexicans —als quals impartí la benedicció— presents en els jardins del palau papal de Castel Gandolfo. (EFE).

Santa Seu

Balanç de l'any 1993

Els dies 15 i 16 de juny es va celebrar al Vaticà, sota la presidència del cardenal Angelo Sodano, secretari d'Estat, la reunió del Consell de cardenals per a l'estudi dels problemes organitzatius i econòmics de la Santa Seu.

El cardenal Edmund Casimir Szoka, president de la Prefectura per als afers econòmics de la Santa Seu presentà el balanç consolidat de la Santa Seu per a l'any 1993, que tancà amb un superàvit de 2.400 milions de lires (equivalents a 1.527.203 dòlars, al canvi mig de 1.571,5 lires per dòlar), com a saldo de les despeses, que s'elevaren a 263.400 milions de lires, i els ingressos, que sumaren 265.800 milions de lires. Aquest resultat, per primera vegada després de molts anys, va tenir un signe positiu.

En efecte, un estricte control de les despeses i la col·laboració constructiva dels diversos components de l'Església —diòcesis, instituts religiosos masculins i femenins, associacions i fundacions, i nombrosos fidels—, que pujà 53.211 milions de lires, han permès aconseguir l'equilibri del balanç.

Al mateix temps, el balanç consolidat de l'Estat de la Ciutat del Vaticà per a l'any 1993 va tancar amb un superàvit de 5.829 milions de lires (equivalents a 3.709.195 dòlars).

El Consell de cardenals dona gràcies a les diòcesis, als instituts religiosos, a les associacions, a les fundacions i als fidels que han contribuït amb la seva generositat a sostenir el servei que les estructures centrals de la Santa Seu donen a l'Església universal. (O.R.)

Vacances del papa

La tarda del 7 de juliol, dijous, el Papa es va traslladar a Castel Gandolfo, on residirà fins a mitjans d'agost, que anirà a passar uns dies de vacances al nord d'Itàlia. En principi aquest viatge estava preparat per aquest mes, però les seqüeles del seu accident han aconsellat que passi abans una temporada a Castel Gandolfo, on podrà seguir la rehabilitació. (E.P.)

Nou Martirologi de l'Església

El nou martirologi de l'Església catòlica, on s'inclouran al voltant de mil nous sants i beats, serà editat durant l'any 1995. Els experts de la Congregació per al culte diví i la disciplina dels sacraments treballen des de fa deu anys en l'actualització de l'última edició del martirologi publicada fa ja més de tres dècades. El «boom» de sants que s'han produït durant els 15 anys

de pontificat de Joan Pau II és una fita en la història de l'Església. Sense comptabilitzar l'últim any i mig, el Papa ha realitzat 783 noves canonitzacions i beatificacions que, comparades amb les 123 dels seus predecessors d'aquest segle, representen una xifra molt elevada. (E.P.)

«Infame» la píndola avortista

El Vaticà acusa de «colonialisme biològic» els països occidentals que tracten de difondre l'avortament a nivell mundial i els anticonceptius com a mètode de control de la natalitat. Aquest judici es conté en la presentació del cardenal López Trujillo a un llibre sobre els mètodes naturals de regulació de la fertilitat. El desembre del 1992, es va celebrar al Vaticà, un congrés internacional sobre els mètodes de regulació dels naixements. En la introducció al volum, López Trujillo critica durament els països occidentals que intenten imposar el control de natalitat amb els anticonceptius, l'esterilització

i la difusió de l'avortament. Això és «colonialisme biològic», que utilitza, fins i tot, el xantatge condicionant els programes d'ajuda econòmica a la difusió massiva d'anticonceptius o, fins i tot, de l'esterilització. López Trujillo qualifica la RU486, la píndola avortiva, d'infame. (O.R.)

El Papa rep el primer ministre de Bòsnia-Herzegovina

El papa Joan Pau II va rebre el passat 2 de juliol en audiència privada el primer Ministre de Bòsnia-Herzegovina, Hariš Silajdzic. El Vaticà no ha donat cap informació sobre el contingut de l'entrevista que han tingut. Els observadors, però creuen que l'acabament de la guerra a Bòsnia, la intervenció humanitària a les regions en guerra i la veu del Papa d'anar a Sarajevo el mes de setembre han estat els principals temes de la discussió. (APIC)

FILTRANT LA NOTÍCIA

La Santa Aliança

Darrerament a Estats Units ha aparegut la «Santa Aliança», una croada moral. Un grup nombrós de catòlics conservadors i d'evangelistes americans han elaborat un document de 25 pàgines per «reevangelitzar el món». El text porta aquest títol: *Evangelistes i catòlics units per la missió cristiana del Tercer Mil·lenni*.

Segons els autors, el document «exposa els punts de convergència entre els dos blocs religiosos que avui coneixen la més gran extensió a la terra». Estimen que els evangelistes i catòlics «estan units per la necessitat de fer front als qui s'oposen a Crist i a la seva causa». També assenyalen la necessitat d'intensificar els esforços comuns «contra l'augment d'espiritualitats i contra les religions explícitament hostils als ensenyaments de Crist». Esmenten l'Islamisme, tot i que encoratgen un diàleg entre cristians i musulmans.

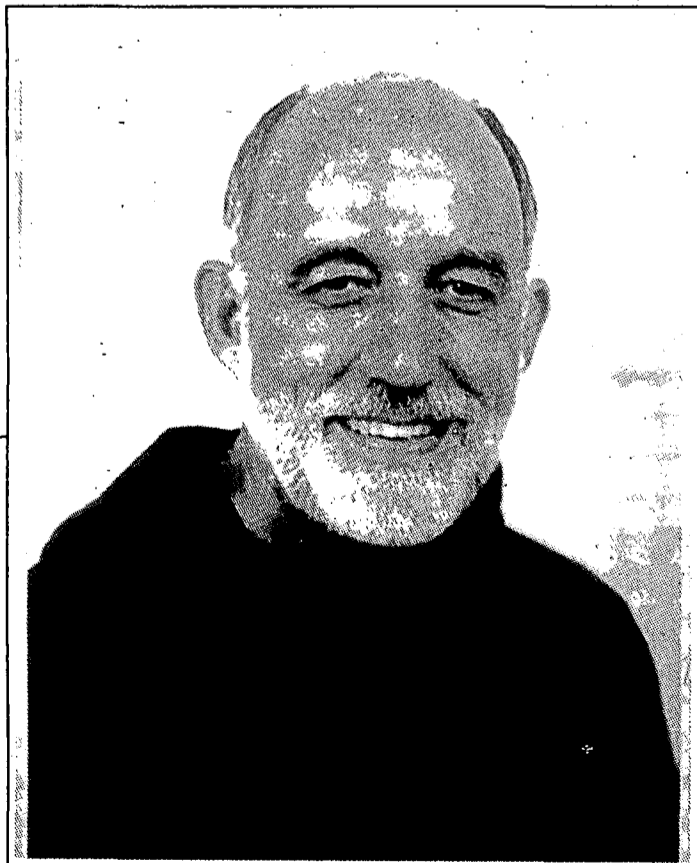
El document presenta uns objectius comuns i puntuals: el respecte a la vida, la lluita contra la pornografia, la proposta de les societats d'una economia lliure i dinàmica de mercat, i la defensa dels valors culturals d'Occident, amenaçats per la confusió dels multiculturalismes. Els temes de la recristianització de la societat i la defensa dels valors occidentals formen part d'un pla

polític de dreta cristiana, propiciada per certs líders vinculats amb els autors de l'esmentat document. Un d'ells és Pat Robertson, pastor evangelista que dirigeix un espai televisiu —Club 700— de vuit milions d'espectadors. Entre els catòlics té per promotor Buchamn que en el mateix programa va manifestar: «La nostra cultura és superior a totes, perquè en el cristianisme hi ha l'única veritat que allibera l'home».

Tot i que el document que presenta la «Santa Aliança» està signat per figures representatives de l'Església catòlica, com el cardenal O'Connor, arquebisbe de Nova York, no representa pas la posició oficial ni general de la Conferència Episcopal Americana, ni menys el sentit de la totalitat de les comunitats cristianes de base. Alguns analistes, lamenten la poca incidència que en el document hi té la Sagrada Escripura, i encara mal interpretada quan s'esmenta. Altres, deploren que no s'al·ludeixi enlloc el concili Vaticà II.

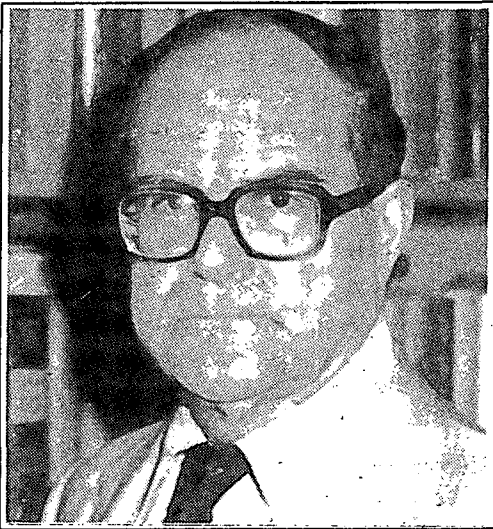
De «Santes Aliances» i croades religioses ni ha hagut sovint en el decurs de la història, però més aviat l'Església se n'ha hagut de penedir.

■ Francesc Gamissans

Fra John Corriveau, nou superior general, dels framenors caputxins. El pare Corriveau, 53 anys, és canadenc, format culturalment a Estats Units, i ha exercit alts càrrecs dins del seu orde que aplega avui 12.000 religiosos estesos per tot el món.

ESPANYA

Julián Marías, un dels guardonats

Marías, Garci i Halffter,
entre els premiats

Lliurament dels premis ¡Bravo!

MADRID.— La Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social va lliurar els premis «¡Bravo! 1994!» el passat dia 7 de juliol.

El premi «¡Bravo!» especial a Julián Marías, «en reconeixement al seu magisteri, expressat també en els mitjans de comunicació social, i en el qual sobresurt la coherència del seu pensament sempre en sintonia amb els grans valors cristians fins al punt d'haver-se convertit en un dels mestres del nostre temps de més alta significació intel·lectual cultural i moral»

Premi «¡Bravo!» de Premsa a «tots els professionals de la informació que, en compliment de la seva missió han ajudat amb honradesa i fortalesa a detectar la corrupció personal o institucional».

Premi «¡Bravo!» de Ràdio a l'Associació Conferència europea de Ràdios Cristianes (CERC), «en la qual participen emissores d'Espanya, França, Portugal i Itàlia, per contribuir al creixement d'una consciència europea i d'aproximació entre els pobles d'Europa i pel seu esforç en la defensa dels drets de l'home, del pluralisme i de la democràcia».

Premi «¡Bravo!» de cinema a José Luís Garci, director de *Canción de cuna*, pel·lícula en la qual, amb notable sensibilitat artística i humana, ha recreat una història plena de fons i de senzillesa i en la qual abunden els bons sentiments.

Premi «¡Bravo!» de Televisió a l'equip del programa *África en el corazón*, emès per Televisió Espanyola, pel seu sentit de l'actualitat, comprensió dels problemes del continent africà i la seva valoració de la tasca humanitària i religiosa dels missioners i missioneres espanyoles en els seus reportatges sobre els tràgics esdeveniments de Rwanda.

Premi «¡Bravo!» de disc a Cristóbal Halffter, «pel seu *Officium defunctorum*, que enriqueix la tradició religiosa de la música espanyola, i per l'aportació discogràfica realitzada tan meritoriament per *Las Edades del Hombre*. (SIC)

Objectiu del Multifestival David

SARAGOSSA.— Artistes de Bèlgica, Argentina, Itàlia i Espanya presentaren les seves obres d'inspiració cristiana durant els dies 7 a l'11 de juliol en el Seminari diocesà de Saragossa, en unes jornades de música i art contemporani. És el Multifestival David, iniciativa que promou la cultura cristiana i que aquest any arriba a la seva novena edició.

Montserrat Pons, coordinadora del Multifestival David, manifesta que «tot el que s'explica a través de l'art, dels mitjans de comunicació, és benvingut». També adareix el nom d'aquest festival, escollit perquè «David era jove, músic i poeta, tenia confiança en Déu i era arriscat».

«¿És necessari evangelitzar?» és el tema que aquest any ha proposat el Multifestival que centra la reflexió en els seminaris, tallers, exposicions, taules rodones, conferències, a més dels concerts, i actuacions de teatre i dansa.

Música i art per difondre el missatge cristià

«Es tracta d'una reflexió, que porta sobretot els joves a preguntar-se sobre la realitat del món i de la mateixa Església en la societat postcristiana», apunta Montserrat Pons.

Ens aquests espais de reflexió hi va participar l'arquebisbe de Saragossa, monsenyor Elías Yanes. Els tallers són molt diversos donant aquest any importància al compromís del voluntariat social. Cada matí se celebrà l'Eucaristia

amb pregàries que representen diversos corrents dintre de l'Església: pregària de Taizé, carismàtica, litúrgia de les hores, entre altres.

Per a Montserrat Pons, —impulsora d'una companyia de música religiosa que dirigeix amb el seu marit, el cantautor Luís Alfredo Díaz—, és fonamental saber aprofitar els nous llen-

guatges de comunicació del missatge cristià. «Hem d'estudiar aquestes noves formes de comunicació que ofereixen els mitjans del nostre temps, que són la ràdio, la televisió, els concerts».

Multifestival David ha organitzat festivals a Andalusia, País Basc Galícia, València i Barcelona, lloc de la passada edició. La idea d'aquestes jornades també ha estat acollida a l'Argentina, Perú i Itàlia. (SIC)

Monsenyor Buxarrais demana ajuda per als marroquins

Els emigrants, encara que incòmodes, resulten missatgers de Déu

CEUTA.— «Quan es fa fora l'emigrant, per incòmode que pugui ser-nos o hostil que pugui resultar-nos, estem rebutjant Déu». Monsenyor Buxarrais s'expressa així en un escrit que obrirà una sèrie regular a la revista *Vida Nueva*.

«Durant l'estiu, Ceuta i Melilla es converteixen en porta obligada de sortida i entrada per als emigrants magrebins que treballen a Europa»

«Massa sovint i gairebé sempre degut al cansament pateixen accidents greus, si no mortals. S'aturen a les àrees de descans o prop de la carretera per dormir, menjar o resar. Els petits, amb cara alegre, color olivenc, ulls grans, pèl negre i arriscat, sembla que treuen dramatisme al llarg i pesat viatge. Malgrat tot, el dels magrebins és un drama humà com pocs n'hi ha.»

El bisbe assenyala que en aquests darrers anys molts magrebins ja no creuen la península sinó que es queden, de manera legal o no, entre nosaltres. «En la immensa majoria dels casos, són pobres. I cap pobre no deixa la seva família i la seva terra per caprici o curiositat. Emigren perquè tenen fam. Nosaltres fariem el mateix».

Després de recordar que Déu, per dur a terme la seva salvació, sempre escull els pobres, els dèbils que el món rebutja, monsenyor Buxarrais assenyala que «Déu es comunica amb els homes en situacions de migració, és a dir en situacions de pobresa, de soledat, de llunyania. Per això en molts casos, els emigrants resulten ser missatgers de Déu. Són missatgers incòmodes perquè destrueixen els nostres esquemes segurs; però són necessaris perquè, gràcies a ells, ens adonem de la urgència de construir la casa comuna per a la gran família humana». (SIC)

Més de 7.000 afiliats a la Casa de Campo de Madrid

XIV Assemblea Nacional de Renovació Carismàtica

MADRID.— «En nom meu» és el lema escollit per a la celebració de la XIV Assemblea Nacional de Renovació Carismàtica catòlica, que tingué lloc del 7 al 10 de juliol, al Palau de Convencions de la Casa de Campo de Madrid. S'aplegaren més de 7.000 persones.

Durant aquests dies se succeïren els expressius cants de lloança a Déu que obriren cada una de les jornades, els ensenyaments, els seminaris, Eucaristia i la impressionant Adoració al Santíssim en el pavelló del teatre, que cloïa cada dia de l'encontre.

També hi assistiren nombroses religioses de diferents ordes amb els presos que surten de permís amb aquest motiu, així com els acollits a l'Associació «Basida», que atén drogaaddictes i malalts de sida.

Les exhortacions foren a càrrec del pare Robert de Grandis, amb vocació especial per al ministeri dels malalts.

Els «Carismàtics» són «grups que impulsats per l'Esperit Sant volen renovar els dons i carismes de les primeres comunitats cristianes, demostrant que hi ha un lloc il·lusionant i viu per a tots, dintre de l'Església». (SIC)

PINZELLADES

Conta la llegenda que un monjo va rebre un dia una ordre terminant. Havia de trobar-se amb Déu, a l'altre costat de la muntanya, abans de pondre's el sol. El monjo es va posar en marxa ràpidament. Però a meitat de camí es trobà amb un ferit que demanava ajuda. El monjo li va explicar que no podia aturar-se, que Déu l'esperava lluny, abans del capvespre, i que tornaria així que hagués trobat Déu. I continuà el seu camí.

Hores més tard, quan encara brillava el sol, el monjo arribà al cim de la muntanya i va posar-se a buscar Déu. Però Déu no hi era. Déu se n'havia anat a ajudar el ferit amb el qual s'havia trobat. O potser era Déu mateix aquell ferit que li havia demanat ajuda.

Aquell que cerca Déu i menysprea el germà, no trobarà Déu ni al cel ni a la terra, ni en aquest món ni a l'altre.

■ Justo López Melús

INTERNACIONAL

XINA

«En dos anys normalitzades les relacions entre el Vaticà i la Xina»

HONG-KONG. - «En el termini de dos anys es podrà arribar a la normalització de les relacions entre la Xina i el Vaticà. No sóc, tanmateix, profeta, i podria passar que s'avancés o es retardés quelcom aquest futur. Són diverses les qüestions que cal resoldre.» Aquesta declaració va fer-la pel bisbe «patriota» de Shanghai, el jesuïta Jin Luxian. El tema de la designació dels bisbes que el règim comunista pretén sotstreure a la jurisdicció del Papa, figura com el més gran obstacle per a la normalització de les relacions diplomàtiques. Hi ha, segons l'esmentat bisbe, un problema de diccionari i contingut d'alguns termes com «independència»- «autonomia» o «ruptura» que Roma i Pequín interpreten diversament. Monsenyor Jin Luxian també va comentar en una reunió de les Societats Bíbliques Unides, celebrada a aquesta ciutat, que el govern xinès mai no consentirà que els bisbes de l'Església «dandestina», fidel a Roma, passin a ser públicament pastors de les diòcesis principals. (TM)

BÒSNIA

Ordenació sacerdotal de nou joves

SARAJEVO.-Nou joves han estat ordenats preveres catòlics a la catedral de Sarajevo. En un edifici

ple a vessar, monsenyor Vinko Puljic, arquebisbe de la ciutat, ha elogiat el coratge d'aquests nous preveres per posar-se al servei d'un poble que la comunitat internacional sembla haver oblidat. La televisió bosniana féu un llarg reportatge d'aquest esdeveniment.

Els nous preveres bosnians han acabat la seva formació a l'exili, a Croàcia, a Bol, illa de Brac, i a la facultat dels franciscans de Samobor, prop de Zagreb. Viatjaren durant tres dies a través de les regions en guerra per arribar a la capital bosniana.

A la seva homilia, Mons. Puljic recordà que els joves preveres hauran d'orientar els homes de Bòsnia que posen confiança a l'Església i als seus preveres. Els vestiments litúrgics dels joves preveres foren oferts pels capellans de les tropes franceses de

Una il·luminació que ressalta els elements de la volta

Grans focus a la basílica de Lisieux

Construïda entre 1929 i 1937, la basílica de Lisieux havia deixat els seus equipaments d'electricitat, d'il·luminació i de calefacció sense completar. Després de cinc mesos de treballs i gràcies a la generositat d'uns donants, una nova il·luminació acaba d'inaugurar-se. Els pelegrins i els visitants d'aquest estiu tindran la sort d'admirar a plena llum el conjunt dels mosaics; dalt la cúpula, Déu Pare, l'arbre de Jessé, Moisès i la sortida d'Egipte...; una mica més amunt, el Crist Bon Pastor amb, a la seva dreta, Maria, i a l'esquerra santa Teresa. També podran des d'ara llegir millor les paraules d'aquella que volia «aclarir les ànimes».

ARÀBIA

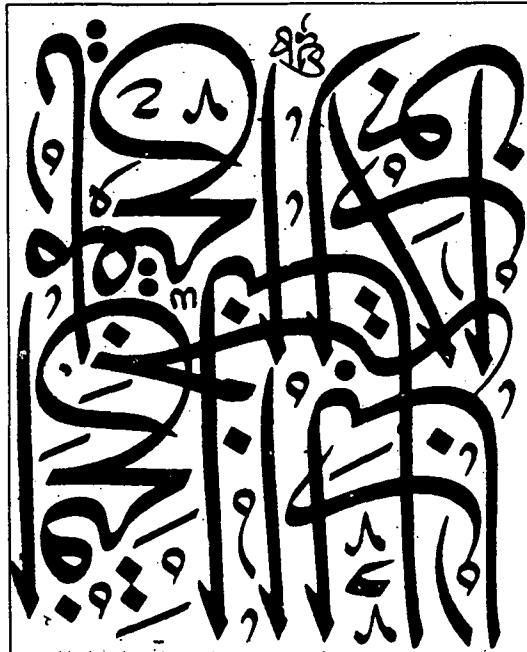
Una comunitat cristiana pre-islàmica descoberta als Emirats Àrabs Units

BAHREIN.- Senyals d'una comunitat cristiana pre-islàmica han estat descobertes al sud de l'illa Sir Bani Yas pertanyent als Emirats Àrabs Units. Les excavacions fetes aquest any per l'Institut d'estudis orientals i africans de la Universitat de Londres han descobert un lloc amb almenys un pati i no menys de 15 peces utilitzades pels cristians en l'antigor, afirmen els arqueòlegs.

«Des de l'inici, estàvem sorpresos per la bona qualitat de l'enguixat dels edificis i per la presència de guixos decoratius amb fullatge de vinya i penjolls de raïms. Aquesta forma decorativa confirma la data entre el 5è i 8è segles després de Crist basats en la ceràmica trobada al lloc», remarca Geoffrey King, director del projecte. Després d'haver descobert cinc creus d'estuc curiosament gravades, els arqueòlegs han afirmat que almenys un dels edificis indica la presència d'una comunitat cristiana.

Si el descobriment d'una comunitat cristiana pre-islàmica era inesperat, les recerques dels vuit darrers anys han revelat l'existència d'esglésies a Kuwait, a Qatar i a l'Àrabia Saudita. Aquestes esglésies daten també dels primers segles de l'era cristiana. Els historiadors afirmen que a finals del 5è segle, cinc bisbats havien estat establerts a la costa oriental d'Àrabia. Les seus dels caps de l'Església antiga es trobaven a Bahrein, Tarur, Muharra, Qatar i Oman.

Els científics voldrien saber quan temps la comunitat va existir i per què va desaparèixer. El fet que el lloc «no havia estat deliberadament destruït» pot confirmar la tolerància tradicional entre els musulmans i els pobles del llibre, «ahl al kitab», segons els termes de l'Alcorà per parlar

Tant els musulmans com cristians usaren alguna pregària del poble antic d'Israel. La reproducció cal·ligràfica n'és una mostra. Traduïda diu: «Oh Vós que obriu les portes, obriu-nos la porta millor»

dels cristians i dels jueus.

Actualment, més d'un milió de cristians que viuen al Golf són treballadors estrangers. Provenen principalment d'Àsia, són adherits a les Esglésies anglicana reformada o catòlica romana.

L'illa de Sir Bani Yas és una reserva natural habitada actualment per milers de gaseles. (APIC)

PAKISTAN

Vint-i-cinc anys de Ràdio Veritas

LAHORE.— Els guardonats amb els premis especials i els oients habituals de Ràdio Veritas participaren en la celebració oficial de l'Església del Pakistan per commemorar les bodes de plata de ràdio catòlica per a tot Àsia. L'acte tingué lloc a l'estudi WAVE de Lahore, i fou organitzat per la Comissió Nacional per a les Comunicacions Socials del bisbat.

Ràdio Veritas, amb seu a Manila, és l'estació de ràdio d'ona curta de la Federació de Conferències Episcopals d'Àsia (FABC). Saltà a l'aire el 10 d'abril de 1969 i actualment retransmet a milions d'oients de tot Àsia i en catorze idiomes.

Un dels moments culminants de la celebració fou el lliurament de premis a artistes, guionistes, productors i directius pel seu servei a través de les comunicacions. El premi a Suba Sadiq Louis, el més important concedit a aquest dramaturg catòlic en llengua urdu en els seus 40 anys d'escriptor, fou el que rebé més aplaudiments. (TM)

l'ONU estacionades a Sarajevo. El pare Michel de Han, que a més dels soldats de l'ONU s'ocupa dels catòlics de Hrasinca, prop de Sarajevo, subratllà que aquests nous preveres encoratjaven a viure en aquesta ciutat. (APIC)

POLÒNIA

Lech Walesa veta la llei sobre l'avortament

VARSOVIA.- El president polonès, Lech Walesa, ha oposat el seu vet a la nova llei sobre l'avortament aprovada pel Parlament polonès. «Les greus dificultats materials o personals», que, segons la llei, són raó suficient per una interrupció de l'embaràs, no poden en cap cas «legalitzar un atemptat contra la vida humana», va explicar Lech Walesa.

Un vet del president pot ser aixecat amb una majoria de dos terços al Parlament. Només l'avortament en cas de violació, de perill de la vida de la mare o de malformacions incurables del fetus és actualment autoritzat a Polònia.

Dies passats, el president Walesa va amenaçar amb dimitir si és obligat a signar la llei de l'avortament a Polònia. Polònia és un país democràtic i no pot vorejar les lleis. «Però, encara que sigui president, no canviaré les meves opinions», va subratllar Lech Walesa. Va afegir que comparteix l'actitud del papa Joan Pau II contra el programa demogràfic de les Nacions Unides.

Segons un recent sondeig d'opinió, el 70% dels polonesos és favorable a la liberalització de la llei sobre l'avortament, mentre que el 23% s'hi oposa, (KNA)

Michael Nazir-Ali, de 44 anys, ha estat nomenat bisbe de Rochester, el primer bisbe diocesà de color de l'Església d'Anglaterra.

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

Les fites del Dr. Joan Busquets i Dalmau, nou degà-president de la Facultat de Teologia de Catalunya

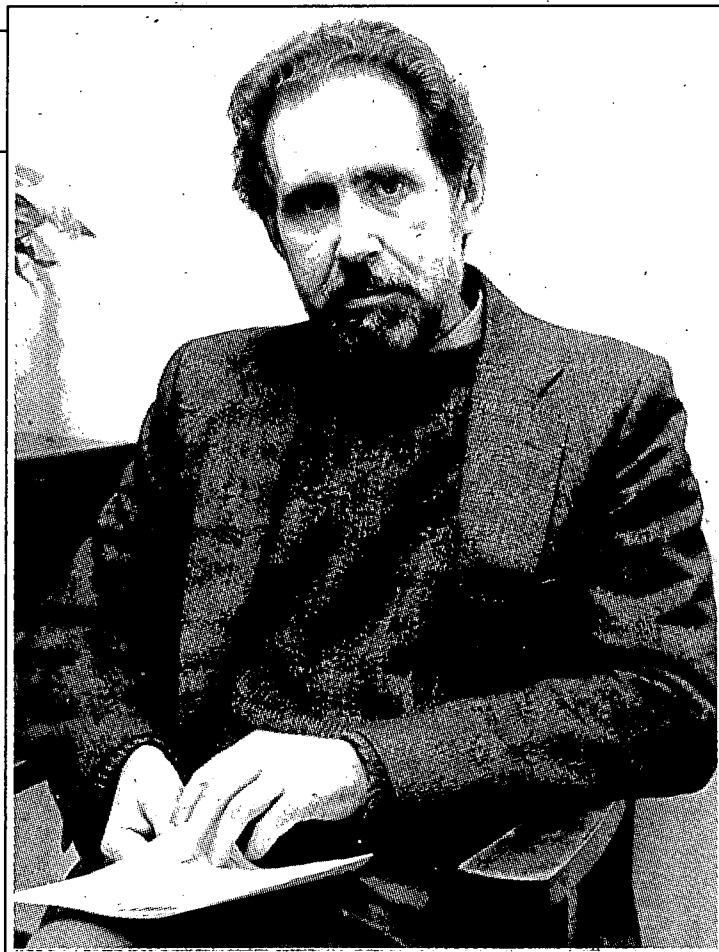
Diàleg, comunió i independència, i servei docent

En la designació del nou degà-president de la Facultat de Teologia de Catalunya, el Gran Celler, l'arquebisbe Dr. Ricard Maria Carles, ha seguit la norma dels estatuts. Un cop escollit el Dr. Joan Busquets i Dalmau —un dels candidats de la terna presentada pel claustre de professors—, fou proposat a l'aprovació corresponent de la Congregació romana de Seminaris i Universitats. La resposta de la Congregació, rebuda el propassat dia 23 de juny, fou favorable. Immediatament es féu públic el nomenament en els mitjans informatius.

Joan Busquets és sacerdot de la diòcesi de Girona, rector, des de fa sis anys, del Seminari Interdiocesà i professor fins ara d'Història Eclesiàstica de la Facultat de Teologia.

El degà-president ha visitat els nous locals de Catalunya Cristiana. He mantingut amb ell una conversa agradable i reconfortant. Home de fe, de pau i d'il·lusions, i d'un gran amor a l'Església.

Per començar li he preguntat quines atribucions corresponen al degà de la Facultat.

—Bé, intenta imaginar-te el càrrec i no la meua persona, tot i que en aquest cas convergeixen. El degà és la màxima autoritat de direcció de la Facultat, i per això se'n diu degà-president. Exerceix aquesta tasca amb l'ajut del vice-degà i de quatre consellers que són professors estables, elegits pel claustre. És competència del degà tenir cura del pla d'estudis, del cos de professors i de l'alumnat. Justament perquè ara alguns professors arriben a l'edat de jubilació, és imminent pel degà la tria de nous professors que substitueixin els emèrits.

—Dr. Busquets: ¿és probable a llarg termini que la universitat Ramon Llull—d'inspiració cristiana—, incorpori en les seves

àrees docents la Facultat de Teologia de Catalunya?

—Jo crec que a llarg termini és possible, però no és fàcil a curt termini. Pensa que una Facultat de Teologia depèn molt directament de la Congregació romana de Seminaris i Universitats, i si la nostra Facultat entra a formar part d'una universitat normal, aquella dependència resta mediatitzada. És un tema que s'ha d'estudiar bé i amb calma.

—Una altra cosa. ¿Quin percentatge de laics, i més concretament de dones, s'han matriculat a la Facultat de Teologia?

—En el nostre centre universitari hi han inscrits 350 alumnes, dels quals el 60% són seminaris-

tes, religiosos i religioses, i la resta són laics, homes i dones. Pel que fa concretament a dones, no tinc xifres exactes, però a cada curs n'hi ha. En total, potser arriben d'un 10 a un 15 per cent.

—El nou degà és un especialista i entusiasta de l'ecumenisme entre les diverses confessions cristianes. Li plantejo la possibilitat «d'institucionalitzar» una mena d'ecumenisme intereclesial a nivell de Catalunya. Em refereixo entre bisbes i teòlegs. A vegades fa la sensació que hi ha certes divergències i tensions entre alguns d'ells, que no afavoreixen la fe dels fidels. ¿Vostè creu, per exemple, que són

beneficieux les desqualificacions i condemnes per les dues parts? ¿No manquen trobades i diàleg entre ells en ordre a una clarificació d'actituds i de pronunciaments?

—Bé, estic convençut que cal fomentar la relació mútua. Tanmateix, de trobades bisbes-teòlegs n'hi ha, sigui a nivell de Conferència Episcopal Espanyola, sigui a nivell de la Facultat de Teologia de Catalunya i els nostres bisbes. A mi m'agradaria contribuir a una entesa de cara al servei de la fe del poble.

—¿Com?

—Acostant més els teòlegs als bisbes, i els bisbes als teòlegs. Per altra banda, en aquest moment del Concili Provincial Tarraco-

nense, que inclou totes les diòcesis de Catalunya, de cap manera és convenient una direcció involucionista. Una Facultat de Teologia de to massa conservador, no convé ni en la teologia ni en la pastoral. Tot el que sigui diàleg, acostament i entesa, facilita a una major unitat, obertura i eficàcia de l'Església. Les desqualificacions recíproques de que parles —cadascú des de la seva raó— no fan cap bé ni a la Facultat ni a l'Església.

Tot això, Joan Busquets ho diu convençut, amb llibertat d'esperit i amb una simpatia i modestia personal que contagia quan en parla.

■ Francesc Gamissans

Radiologia de mossèn Joan Busquets

Nascut a Girona capital fa 59 anys, de pares vinculats a l'ensenyament.

—Aficions: el treball, sobretot entre joves, i més concretament entre seminaristes, amb els quals ha esmerçat el seu servei i consell durant quasi tota la seva vida.

—Sants de la seva devoció: Sant Joan Baptista, el seu patró, sant Ignasi de Loiola, sant Francesc d'Assís i... «sant Joan XXIII».

—El fet històric de l'Església que més l'ha impressionat i marcat: el Concili Vaticà II.

—Els mestres que més recorda i estima: en la adolescència, Mn. Vicenç Vila; en la formació espiritual al seminari, el Dr. Damià Estella, que en fou rector, i en la formació intel·lectual a la universitat Gregoriana de Roma, el pare Miquel Batllori.

—Els seus llibres: Martí Luter, valoració actual de la reforma (en català i castellà), i La Catalunya del Barroc i la contrareforma (dos volums).

—Els seus anys: rector 10 anys al seminari de Girona i 6 al Seminari Interdiocesà; professor d'Història Moderna, 23 anys, al col·legi universitari de Girona (darrers anys, universitat de Girona).

—Les seves fites: esperit de diàleg, comunió i independència, i servei docent.

Pelegrinatge de l'Hospitalitat diocesana

Lourdes 94: Una experiència de Déu diferent

TORTOSA

«Mai no et banyaràs dues vegades al mateix riu». La lliçó del proverbi àrab és així d'aguda: canvia sempre l'aigua, la riba i l'home. El riu, per tant, no és sempre igual.

Aquest any hem captat la vivència de Lourdes en clau diferent:

—La monumental pancarta estesa al peu de l'altar —presbiteri, en la qual es podia llegir: «Som una família - Lourdes 94». Portava el logotip de la diòcesi i era com un crit-consigna per a tothom.

Hi assistiren més pelegrins que en altres edicions: 525; i més joves: 90.

—El nou president, que és ATS, jove madur i veterà va assistir-hi com a pelegrí.

—El grup de quatre seminaristes van ser els animadors dels cantos. L'animador si

contagia és més animador. Que li ho preguntin al jove que tocava el saxo.

—La presència-absència de Mn. Lluís Riba, capellà venerable per la seva senzillesa franciscana i devoció mariana. La Mare de Déu de Lourdes era la preferida entre

totes les advocacions que ell difongué. Absent des del seu recent traspàs a la Casa del Pare, els pelegrins el recordaren dipositant roses roges al damunt de l'altar, acabada la Missa de presentació. La litúrgia popular volgué posar la signatura de l'aplaudiment espontani.

—Un bisbe que sap estar entre la gent. A l'altar, a l'ambó; i repartint somriures i conversa en els grups. Un bisbe que comu-

nica millor el missatge quan no llegeix l'homília. A Lourdes mai no tenia papers. Parlava, ... i prou. En el requadre citem alguns paràgrafs de les seves homilies.

—Alguns pelegrins van practicar la pedagogia activa. L'eslogan de «Som una família» ha estat seguit pels qui, units per vincles de sang i de fe, han fet un servei. Un botó de mostra: L'àvia es portada en el seu carro per la néta jove, la petita seria l'aiguadora i

la mare coordinava,...

—Omissió feliç, ... i petons a dojo. A Mn. Cunill, consiliari que habitualment tot ho preveu, se li escapà agrair a les nenes aiguadores el seu servei. Una interessada, protestà. En acabar-se la Missa tot feliç-

Fragments de les homilies episcopals

—«A Lourdes es tracta de trobar Jesucrist en l'Església i per a l'Església i molt especialment en l'Eucaristia».

—«La família és bona per a cadascú com a persona, per a l'Església i per a la societat. Hem de respondre generosament a la crida segons la vocació particular de cadascú».

—«La malaltia és una realitat humana que troba sentit ple, unint-se al dolor del Jesucrist sofrent».

El grup tortosí en un moment de la desfilada

ment es va arrodonir amb unes mencions honorífiques, aplaudiments i petons del capellà i del bisbe.

—Una Hora Santa també ben diferent i a fe de Déu tan original que necessita una explicació cordial: la fama del predicador ultrapassà tota previsió. Es tracta d'un capellà admirable però no imitable. Aquest mossèn de poble és un fabricant d'espontaneïtats. Amb tot, davant del Santíssim Sagrament, les seves «gràcies» estrafalàries foren canal de gràcia de Déu. La gent senzilla així ho comentà.

—Els dos Via-Crucis —a la muntanya del Calvari i a la capella de Sant Josep— aconseguiren un clímax de devoció més per l'ambientació que pels textos llegits en cada estació.

—El cant dels «Adéus», fent dues rotlles concèntriques entorn del grup escultòric de la Passió, fou cantat per joves i vells, malalts inclosos. «No és un adéu per sempre, ...». El cercle refarem i fins potser serà més gran.

■ J. Blanc i Bahima

FETS I CRITERIS

¿Quina formació social tenim?

Tenir consciència social significa que la persona és conscient que la naturalesa humana és, per definició, social. Amb altres paraules, podem dir que les persones estem inclinades a viure socialment, a relacionar-nos amb els altres.

La diferència entre les persones i els éssers irracionals està en el fet que la relació social de les primeres es fonamenta en la llibertat i que la dels segons s'estableix per necessitat instintiva. Nosaltres no ens agrupem com un eixam d'abelles; és per això que existeix una gran varietat en les nostres relacions socials: família, escola, treball, espai, barri, municipi, comarca, regió, autonomia, societat general...

Avui dia la societat està molt diversificada, i això demana una formació social integral que comprengui l'àmbit cívic, cultural, tècnic, professional, administratiu i polític.

L'Església, des de fa molts anys, insisteix en la necessitat de la formació social. Joan XXIII va remarcar-ho en la seva encíclica **Mater et magistra**, en dir que l'educació cristiana ha de ser integral, és a dir, ha d'estendre's a tota classe de deures i ha d'enfortir la consciència que tots els fidels han d'exercir cristianament les activitats de contingut econòmic i social.

En l'encíclica **Pacem in terris**, Joan XXIII va afirmar que la construcció de les relacions de la convivència entre els homes s'ha de fonamentar en la veritat, en la justícia, en la llibertat i en l'amor.

Si la **Pau a la terra** és la carta dels drets humans, la **Populorum progressio** és la carta dels drets dels pobles pobres al desenvolupament.

Joan Pau II, en la seva encíclica **La preocupació social**, subratlla el paper preponderant que correspon als laics —homes i dones— d'animar, amb llur compromís cristià, les realitats, i de procurar ser-ne testimonis i operadors de pau i de justícia.

El principi fonamental de la formació social cristiana consisteix que cadascun dels éssers humans és i ha de ser el fonament, el fi i el subjecte de totes les institucions en què s'expressa i actua la vida social.

El bé comú és «el conjunt de condicions socials que consenten i afavoreixen en els éssers humans el desenvolupament integral de la seva persona» (**Mater et magistra**).

Segons el principi de solidaritat, tota persona està indissolublement lligada al destí de la societat, de la qual és membre, i, en virtut de l'Evangelí, al destí de la salvació de tots els homes. El papa Joan Pau II ha subratllat la importància d'aquest principi i l'ha qualificat com una virtut humana i cristiana (**La preocupació social**, n. 40).

El principi de subsidiarietat protegeix la persona humana, les comunitats locals i els grups intermedis del perill de perdre la seva autonomia per absorció de les societats superiors.

El sentiment d'una progressiva insatisfacció en la nostra societat contribueix que hi hagi més consciència de les limitacions i que reneixi un cert desig de valors espirituals. «Un món sense Déu es converteix molt aviat en un món sense homes» (**Bernanos**).

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Amb motiu del VIII Centenari de la Parròquia

En marxa el programa ESDEFIG-94

TARRAGONA

FIGUEROLA DEL CAMP.— El proper 29 de novembre se celebrarà el 800 aniversari de la primera notícia escrita sobre aquesta església, que recull la butlla del papa Celestí III. Amb motiu d'aquesta important efemèride, s'ha iniciat el programa ESDEFIG-94 (Església de Figuerola), a partir del qual es realitzaran diverses obres de millora del temple. En concret es pretén arranjar els desperfectes que presenten el campanar, la teulada, la pintura i l'enllumenat. A més, està prevista l'edició d'un llibre que reculli els 800 anys d'existència de la parròquia. El rector de Figuerola, Mn. Josep M. Font, ha demanat la col·laboració de la població per poder dur a terme tots els projectes. Recentment, Josep Clofent va presentar la campanya «800 col·laboradors per a 800 anys», destinada a constituir-se en font generadora de recursos econòmics i humans durant la realització del programa ESDEFIG-94.

Una commemoració plena de futur

L'avinença entre església i poble, dins del marc del VIII cente-

nari, transcendeix la simple efemèride i s'ha concretat en el projecte ESDEFIG-94. El qual vol afermar el compromís de la comunitat cristiana, que és l'Església, alhora que persegueix la rehabilitació de l'edifici parroquial.

A finals del s. XII es troben els primers documents que confirmen l'existència de l'església de Figuerola. L'originària construcció d'una sola nau amb l'absis semicircular a la capçalera respon pròpiament a l'estil romànic. Tanmateix, en ple s. XVIII, a causa de les obres d'ampliació de l'edifici, va ser molt modificada. La darrera reforma d'envergadura s'inicià fa poc més de 50 anys, quan es començà la reconstrucció del temple que encara avui no ha acabat.

La parròquia de Sant Jaume de Figuerola del Camp presenta un estat extern d'avançat envelliment, ben evident en el campanar, la façana i el rosetó originari. ESDEFIG és un projecte per acondicionar l'edifici, organitzar activitats culturals, formatives i informatives d'aquest esdeveniment, orientar l'estudi i el recull de la història de la parròquia i potenciar la commemoració religiosa de la comunitat cristiana.

Trobada del Moviment de Cursets de Cristiandat

Reviure la muntanya de les benaurances

GIRONA

TERRADES.— Organitzat pel Moviment de Cursets de Cristiandat del bisbat de Girona, va tenir lloc al santuari de la Salut, una trobada de famílies cristianes, convocades amb la crida de la Ultraia Diocesana, nom amb què es convoquen aquests aplecs del carismàtic moviment, nascut a Palma de Mallorca fa més de quaranta anys, i que ha anat estenent-se per tota la nostra geografia i més enllà del continent, fins arribar als racons més amagats del món.

L'aplec al santuari empordanès, que domina una ampla planúria enmig de serralades, i s'emmiralla en l'ull blau del pantà de Boadella, va estar presidit pel lema amb motiu de l'Any Internacional de la Família. «La família, testimoni de fe». De bon matí els grups s'aplegaren als peus de la imatge somrient de la Verge, i es féu l'ofrena floral, que va deixar curull de rams els voltants de l'altar i el cambriol.

La Missa familiar, celebrada a l'amfiteatre natural que es forma darrera el santuari, va aplegar més de sis-centes persones i van participar-hi el grup de joventut que amb els cantos i guitarres feien imaginar una reviscudada muntanya de les Benaurances.

La diada, a ple sol, només va deixar veure

uns núvols que van acostar-se pel blau del cel per fer una mica d'ombra a les llargues taulades, on es compartí el dinar de germanor. Sort que la paella era de cabuda i la gana es va satisfer a bastament, millor que en el més luxós hotel.

Com a cloenda de la diada, la reunió de tots els assistents, en el mateix lloc de la Missa del matí. Allí va donar ocasió d'escoltar el testimoni de diverses parelles —joves i més grans— entorn de les experiències familiars i activitats d'apostolat. Va cloure la diada el consiliari diocesà, Mn. Salvador Font animant a seguir treballant en cadascuna de les parròquies per propagar el regne de Déu, partint del propi

testimoni, familiar, garantia del millor apostolat.

Un nou curset cara a l'estiu

El Secretariat Diocesà de Girona, dels Cursets de Cristiandat anuncia pels dies del 28 al 31 de juliol un nou curset a la Casa d'Espiritualitat de Banyoles.

S'inicia a les 7 de la tarda del dijous, 28 per acabar, com és costum, amb l'acte públic de clausura el diumenge 31 a les 8 del vespre. És obert a tothom. Per inscripcions, truqueu al telèfon (972) 57 17 58.

● J.M.

35 nens de Txernòbil participen d'un casal d'estiu parroquial

LA CELLERA DEL TER.— La parròquia ha decidit acollir 35 nens i nenes de la ciutat ucraïnesa de Txernòbil que fa uns anys va ser víctima d'un accident nuclear. En aquest moment aquests infants no presenten cap símptoma de malaltia especial, però tots tenen el risc de trobar-se encara amb seqüeles posteriors desagradables a causa de la radioactivitat elevada que van sofrir.

Els nens i nenes s'ostatgen del 13 al 27 de juliol en famílies particulars i comparteixen moltes hores del dia amb els 150 infants de la Cellera que assisteixen al casal d'estiu. Una quarantena de nois i noies de la parròquia que fan de monitors s'han preparat especialment per aquest servei, participant en xerrades sobre la llengua i cultura ucraïnesa.

Els nens de Txernòbil han fet el viatge directament des d'aquella ciutat a la parròquia gironina i se'n tornaran el dia 27 d'aquest mateix mes de juliol. L'operació ha estat organitzada per la parròquia amb la col·laboració del Departament de Sanitat de la Generalitat i la Secretaria de Joventut del govern autònom. El Consell de Pastoral s'ha fet càrrec de la direcció suprema de tots els serveis.

■ M. Caballé

I Convivència Bíblica al monestir de Santa Maria de les Avellanes

LLEIDA

BELLPUIG.— Del 1 al 6 d'agost tindrà lloc al monestir de Santa Maria de les Avellanes una convivència de reflexió-pregària-estudi sobre «El sermó de la muntanya», adreçada a totes aquelles persones, siguin joves o grans, laiques o religioses, que davant la tasca evangelitzadora i el repte de la postmodernitat volen donar noves respostes.

El P. Hilari Ragué, monjo de Montserrat i especialista en Bíblia, impartirà les xerrades. A més, també es faran un parell d'excursions: una als Picones i l'altra a Sant Jaume de Cas (Pont d'Ager). El material que cal dur és la Bíblia interconfessional catalana.

na. Si avisen abans, els pares poden venir amb els seus fills petits.

Aquesta convivència té el suport de l'IREL (Institut de Recerca i d'Estudis Religiosos). Per a inscripcions es pot trucar a mossèn Jaume Pedrós: (973) 28 03 96, i mossèn Daniel Gómez: (973) 13 03 18.

D'altra banda, s'ha reunit la comissió d'assessors de l'IREL per avaluar el curs que ha acabat i analitzar les propostes del vinent. «Ètica i religió» serà la temàtica bàsica dels estudis de l'àrea de teologia fonamental i el segon any de l'àrea de teologia bíblica. «Els valors en les grans religions» serà l'objectiu del cicle de conferències del proper període.

● C.C.

PROFESSOR d'anglès nadiu llicenciat en idiomes, s'ofereix per a classes particulars, individuals o grup, i traduccions. Màximes referències.
Tel. 448 36 88.

Presidit pel bisbe Josep M. Guix

Pelegrinatge al cor marià de Lourdes

VIC

Amb la mobilització d'un tren especial, del 22 al 26 de juny, una dotzena d'autocars, ambulàncies, furgonetes i autos particulars, un total de 1.170 pelegrins es traslladaren des de les diverses comarques dels bisbats de Vic i de Solsona, vers la capital de la pregària mariana i eucarística de l'altra banda del Pirineu.

225 malalts i minusvàlids, tenien al seu servei, 470 infermeres, portalliteres, diplomades d'infermeria, metges, sacerdots, i monges, per tal que poguessin participar, juntament amb els 475 pelegrins acompanyants, d'un seguit d'actes com: Una Celebració de l'Aigua, una Funció Eucarística a la subterrània (en substitució de la processó suspesa per raó del temps), la Processó de Llumínaries, la Missa a la Gruta, la Celebració Penitencial, el Via Crucis, la Missa preparada pel jovent, el bany a les piscines, la Celebració de Sant Joan (reservada únicament a ells, per raó de l'espai), etc.

A part d'això, els pelegrins acompanyats, tingueren el Via Crucis a la muntanya (amb pluja inclosa), la conferència especial sobre el tema d'enguany, i diverses visites guiades per Lourdes, com són: La ruta de la Bernadeta, el Pavelló Missional, el Petit Lourdes, el Castell, etc., i sobretot la visita a la «Citè Séours», a la qual s'hi apuntaren el suficient número de persones per a emplenar 4 autocars.

Pel personal de servei, sobretot pels que començaven, es féu l'experiència d'una «mini-escola d'estage» amb l'objecte de fer i donar sobre el terreny i amb els elements precisos d'allí mateix, unes pràctiques i, també, unes orientacions encaminades a conscienciar la relació infermera-infermer-malalt. Per l'elevat nombre de participants sembla que la cosa podrà repetir-se l'any vinent, amb fruit prou garantit.

Un altre aspecte a remarcar fou la tasca del Grup d'Infants que, com en anys anteriors, va funcionar molt bé, gràcies al mossèn i als monitors.

No podem passar per alt les actuacions del Cor de l'Hospitalitat, que donà la nota festiva i solemne a què ens té acostumats en tots els actes religiosos. Destaquem especialment l'animació a les Pregàries a Piscines i el cant del Virolai en una Processó de les Torxes.

Creiem que tothom restà satisfet i amb ganes de tornar-hi un altre any, per tal de pregar a la Verge Blanca i a santa Bernadeta (complint així els seus desitjos que s'hi vagi en processó i es pregui pels pecadors i per la pau), encara que tot plegat ens representi alguns sacrificis. No oblidem que l'acceptació d'aquests sacrificis, fou la penitència que ens donà (per a tothom), el nostre Sr. bisbe en la celebració penitencial.

■ Miquel Casals Palet

45è. Aplec al Matagalls

«L'amor del poble català als seus valors tradicionals»

VIC

VILADRAU.— El tradicional aplec matagallenc, iniciat arran de la canonització de sant Antoni Maria Claret l'any 1950, ha arribat a la 45 celebració.

Amb un temps esplèndid el cim de Matagalls ha acollit benèvolament els centenars de romeus que es disposaven a honorar i recordar els personatges de la diada: el P. Claret que restaurà la Creu al cim i Verdagner que en cantà la significativa gesta.

Des de bon matí els pelegrins apleguistes esperen el moment de començar els actes tradicionals.

Puntualment a les 9.30 el Sr. bisbe de Vic, Josep Maria Guix, comença a repartir les medalles a la constància dels 10, 15, 20, 25, 30, 35 i 40 anys d'assistència.

Segueix la missa concelebrada. Són 8 els sacerdots que acompanyen el Sr. Bisbe. El P. Ramon Caralt dirigeix els càntics que són interpretats amb entusiasme per la gentada que segueix atenta i fervorosa la celebració eucarística.

El bisbe de Vic aplica al P. Claret l'oportuníssim evangeli que descriu els trets de la predicació apostòlica del Regne i que el P. Claret ens permet retrobar amb tota la seva frescor en la seva vocació i

Hi ha persones que mantenen la seva fidelitat a l'aplec des de fa 40 anys

consagració missionera.

D'aquella predicació evangèlica ara commemorem especialment els 150 anys del mes de maig predicat a Santa Maria del Mar. Foren 36 sermons pronunciats amb extraordinària eloqüència que causaren gran admiració a tots els cristians que tingueren la sort d'escoltar-lo i que va produir abundosos fruits de gràcia i conversió.

«Veus del Bon Pastor»

Celebrem enguany el centenari d'aquest llibre dedicat als «PP. Missionistes Fills del Cor de Maria».

«Aquest llibre, comenta el bisbe de Vic, és eminentment claretia. En la dedicatòria que fa el poeta

als pares Claretians, subratlla que ell és fill d'aquell indret de Catalunya que més estimava el P. Claret (la Plana de Vic) i que va néixer precisament quan el P. Claret inflamava la nostra terra amb el doll de la seva paraula.

En l'edició d'aquest llibre centenari van intervenir-hi activament els claretians i molt especialment el P. Josep Font i Molas, fill de Tona.

Literàriament no és pas una de les grans obres de Verdagner. Tanmateix el poeta, uns anys abans de morir, digué: «Més m'estimaria que es perdessin l'Atlàntida i el Canigó que les Veus del Bon Pastor».

A l'ofertori es presentà aigua de la font restaurada de les «Naiades» que seria beneïda a la tarda.

El cant dels Goigs dedicats a la Creu de Matagalls i el tradicional cant dels Adéus cloqué la celebració del matí.

Benedicció de la font restaurada de les Naiades

Construïda l'any 1971 pel grup excursionista Baix Montseny de Sant Celoni, ara després de 23 anys un altre grup, el Centre Excursionista Sant Celoni, l'ha restaurada per reinaugar-la en el 45è Aplec de Matagalls. Com podeu veure a la fotografia ha estat una restauració digna, plasmada en aquest monolit amb tres dolls d'aigua simètricament situats. La

situació d'aquesta aigua freda de la vall de Tordera permet gaudir-la a molts excursionistes que travessen la ruta que porta a la vall de Sant Marçal.

Puntualment a les 6 el P. Illa obre l'acte recordant totes les fonts inaugurades o restaurades al Montseny, particularment al Matagalls.

Roser Roig llegeix una poesia de Llorenç Closa, dedicada a la font.

Segueix un breu parlament del Sr. batlle de Sant Celoni, Joan Castaño, lloant el zel dels restauradors de la font i oferint-la a tots.

Assisteixen el regidor de Jovenut de Sant Celoni, Miguel Vega i Vega i el director de les obres de millorament, Esteve Ramon Costa.

El P. Faustí Illa beneeix la font restaurada. I es clou l'acte amb un senzill aperitiu de galetes i vi generós refrescat a la font de les Naiades.

L'Aplec de Matagalls ha estat una manifestació de l'amor del poble català als nostres valors tradicionals de país, cultura i religió. Han signat aquest any la fitxa prop de 1.400 apleguistes provinents d'unes 125 poblacions. El P. Faustí Illa, ànima i iniciador de l'Aplec, 45 vegades apleguista infatigable, als seus 85 anys ha coordinat, ajudat dels seus addictes col·laboradors, les celebracions de la diada.

■ Josep Maria Codina
claretia

125a reunió de la Conferència Episcopal Tarraconense

El Concili Provincial es convocarà el 18 de setembre

Els bisbes manifesten el seu condol a les famílies afectades per l'incendi

EL BRULL.— S'ha celebrat els dies 11 al 13 de juliol, a la Casa d'Espiritualitat, la 125a reunió de la Conferència Episcopal Tarraconense, presidida per l'arquebisbe i primat, Mons. Ramon Torrella i que ha comptat amb l'assistència de tots els bisbes de Catalunya. En el curs d'aquesta reunió els bisbes han celebrat el XXV aniversari de la constitució de la CET.

Solidaritat amb el nostre poble

Davant els recents incendis forestals que ha provocat víctimes mortals, ha deixat famílies sense casa i han arrasat boscos i conreus, els bisbes manifesten el seu condol i solidaritat amb totes les famílies que han perdut ésser estimats i valors entranyables. Tot i la tragèdia que ha representat el devastador incendi, els bisbes volen destacar, com a fet significatiu, l'ample moviment de solidaritat que aquest fet luctuós ha generat entre tanta gent del nos-

tre país, especialment joves, que han donat testimoni de generosa fraternitat. Els bisbes manifesten la seva esperança que l'administració emprengui aquelles accions i promogui les lleis adients per tal que en el futur no es produeixin tals catàstrofes i garanteixi una acció conjunta en bé del nostre poble.

Concili Provincial Tarraconense

Mons. Carles Soler, bisbe auxiliar de Barcelona i secretari general del Concili Provincial Tarraconense va presentar una amplia infor-

mació del final de l'etapa diocesana de reflexió que acabarà el proper 31 de juliol i en la qual participen més de 45.000 persones en els 4.300 grups formats a tots els bisbats. Durant el mes d'agost es farà la tabulació de les respostes i, a partir del mes de setembre, es farà la redacció dels documents de treball que seran presentats a les sessions conciliars, a celebrar durant els mesos de febrer a juny de l'any vinent.

En aquest sentit els bisbes han aprovat les comissions de litúrgia i organitzativa del Concili, i han acordat fer la promulgació del decret de convocatòria del Concili Provincial Tarraconense, el diumenge 18 de setembre. A partir d'aquesta data es procedirà en cada bisbat a l'elecció i designació de les persones que han de participar-hi.

● G.I.E.C.

CURSET D'APROFUNDIMENT LITÚRGIC CAPS DE SETMANA

Programa i professors

Setembre del 2 al 4

Tema doctrinal: *La Pasqua cristiana, nucli de l'any litúrgic.*

Professor: **P. Bernabé Dalmau.**

Tema pràctic: *Proclamació de la Paraula (lectures), i fraseig musical.*

Professora: **Mercè Cano.**

Octubre del 21 al 23

Tema doctrinal: *La comunitat cristiana celebra la seva fe.*

Professor: **Mn. Joan Baburés.**

Tema pràctic: *Aclamacions i respostes en les celebracions.*

Professora: **M. Visitació Díaz.**

Novembre del 18 al 20

Tema doctrinal: *Culte, lloança, missió i evangelització.*

Professor: **Mn. Gerard Soler.**

Tema pràctic: *Les parts variables de la missa (cants d'entrada i comunió).*

Professora: **M. Neus Rodés.**

Desembre del 16 al 18

Tema doctrinal: *La litúrgia al cor de la vida.*

Professor: **Mn. Joan Batlles.**

Tema pràctic: *El salm responsorial.*

Professors: **Mn. Antoni Cagigós i Mn. Xavier Parés.**

● Preparació i realització de les celebracions dominicals del Santuari d'El Miracle (vespres i missa).

Lloc, dates i horaris:

- Casa d'Espiritualitat del Santuari d'El Miracle.
- Curset de tardor: 2 al 4 de setembre, 21 al 23 d'octubre, 18 al 20 de novembre i 16 al 18 de desembre.
- Cas de no poder assistir a les quatre sessions, es permet participar en sessions concretes.
- Acol·liment: començarà a les 7 de la tarda del divendres. Sopar: a les 20,45. Comiat: a les 4 de la tarda del diumenge. Horari detallat en començar cada sessió.
- Donat que les sessions seran intenses, es demana puntualitat i serietat, dintre del marc d'una sana i joiosa convivència. Es poden portar instruments musicals.

- Un servei de formació per als animadors litúrgics de parròquies i comunitats.
- Un ajut per augmentar la qualitat de les celebracions mitjançant l'aprofundiment doctrinal, la millora de la direcció del cant, la tria del repertori musical, la millora de les lectures en públic, etc.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Per telèfon: (973) 48 00 45

CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE (EL SOLSONÈS)

116 Pelegrinatge diocesà a Lourdes

«Ser missatgers ambulants de Jesucrist»

BARCELONA

El recent pelegrinatge diocesà a Lourdes mereix una reflexió, perquè els que hi van anar puguin treure'n tota la seva riquesa, i els que encara no han pogut, coneguin el que amb una freqüència de dues vegades l'any promou l'Hospitalitat de Lourdes de la nostra arxidiòcesi barcelonina.

Però el fet d'anar a Lourdes en la peregrinació diocesana, per la pròpia naturalesa d'aquesta, facilita enormement aquesta triple finalitat que ens suggereix el llibre de les benediccions: la conversió, l'aliment de la vida cristiana i l'activitat apostòlica. És, com molts habituals comenten, un carregar les bateries pel temps ordinari. La presidenta diocesana de l'Hospitalitat de Lourdes, la Maria Rosa Badell, n'està ben convençuda perquè ha constatat aquests fruits des de fa anys, que sorgeixen malgrat les mateixes incomoditats inherents al trasllat de les més de cinc-centes persones que es mobilitzaren el passat juny.

Prova d'aquesta afirmació, i passant a l'anecdota, al mateix inici de l'anada, es va produir un retard del tren de diverses hores. Això

donà lloc no a cares llargues o enuigs, sinó a un motiu d'exercir la virtut de la paciència i del bon humor o eutrapèlia, car la vetlla festiva, de la qual ens dóna testimoniatge, la Montserrat Turull, fou el motiu d'una preciosa «havanera» tot evocant alegrement les peripècies del viatge. Els mateixos portalliteres, infermeres, seminaristes, sempre abnegats, donaren el «do de pit» en aquesta festa de la mà dels malalts, amb acudits i l'alegria sempre. Per cert, vam felicitar una pelegrina tenaç, la Pilarín García-Die, que ho ha fet 75 vegades amb l'Hospitalitat! Gaudirem també aquests dies de l'acompanyament en tot moment del nostre pastor diocesà, Mons. Ricard M. Carles, animant i conversant sempre amb els malalts i els altres pelegrins, presidint els actes propis: Missa a la Gruta especial per a nosaltres; la Missa amb Unció dels malalts a l'Esplanada que prèviament s'havien preparat, i dels ulls de molts dels quals brollaven abundoses llàgrimes; la Missa Internacional a la basílica subterrània de Sant Pius X, d'uns cinc-cents metres de perímetre, amb la participació de més de 13.000 pelegrins, i era un dia de curta assistència!; la processó

del Santíssim, amb Nostre Senyor passant pel costat dels malalts; confortant-los i beneint-los personalment com ja feia a Palestina, i enfortint el superior do de la fe al de la salut corporal. Quin devessall de gràcies en tants dies! Un moment ben engrescador fou el Via Crucis al prat, predicat per l'infatigable i sempre encoratjador consiliari diocesà de l'Hospitalitat, Mn. Carles Mas de Xaxars, que es cloqué amb les confessions amb els capellans, un dels quals estrenava allí el seu sacerdoci, rebut el vespre abans a St. Sadurn d'Anoia, Mn. Pere Milà, veient en això un signe d'estimació de Maria.

El santuari suggereix un lema per cada any, per tal

d'afavorir aquest creixement de vida cristiana, i aquest va ser glossat pel Sr. bisbe auxiliar i rector del Seminari, Mons. Joan-Enric Vives, que amb la seva joventut, la seva paraula i les seves atencions envers tothom, ens féu vibrar en el tema central d'enguany, que no és difícil d'endevinar: la família, el lloc en el qual, segons ens recorden constantment els ensenyaments del nostre Sant Pare, no som considerats o estimats pel que tenim sinó pel que som, i prova d'això són l'acolliment, desinteressat i ple, al seu sí dels malalts, dels més grans, dels drogaddictes, dels qui pateixen...

Moltes coses es poden dir de Lourdes, moltes més podria dir-nos Maria, que acull a la seva Gruta tantes confidències i neguits diàriament, presentant-los al seu Fill com va fer a Canà. Però donem pas a dues veus qualificades, dues perspectives diferents i alhora complementàries, que també han estat missatgers ambulants del Crist: la Montserrat Turull, que vingué com a malalta, i un seminarista-portalliteres, Josep Lluís Calvés.

■ **Joan Carles Montserrat Pulido,**
seminarista de Barcelona, diaca

TESTIMONIS

Montserrat Turull: «La joia de ser a Lourdes»

És la primera vegada que he anat a Lourdes; ho he fet com a malalta a la peregrinació de l'Hospitalitat i, com sempre havia desitjat, m'han acompanyat els meus pares. La meua experiència ha estat fantàstica; és difícil expressar en paraules les emocions viscudes aquests dies.

Diversos moments especialment emotius han quedat gravats en la meua memòria:

Cada vegada que anava a la gruta a pregar, especialment quan hi anava amb els meus pares a resar el rosari. Tots tres units en una mateixa pregària, el Rosari, davant la Mare de Déu, tal com va fer Bernadeta ara fa 136 anys.

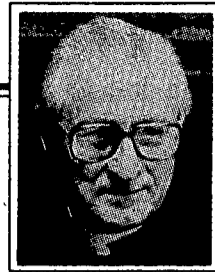
Un altre moment important per mi va ser la missa a l'esplanada on vaig rebre el sagrament de la unció dels malalts. En aquell moment només vaig demanar a Déu que em continués donant forces per suportar la malaltia, res més.

La missa internacional a la basílica St. Pius X va ser realment emotiva. El fet de veure tantes persones de diverses nacionalitats alhora, pregant Déu, era impressionant. El moment de rebre la comunió, tota l'emoció continguda d'aquells dies sortí fora i no vaig poder evitar les llàgrimes, però eren llàgrimes de felicitat i agraïment a Déu per haver-me donat l'oportunitat de viure tres dies meravellosos.

Josep Lluís Calvés: «Jesús és el gran protagonista»

Descobrir un Jesús coix, paralític, gran... i que es dóna a tu per tal que l'ajudis a caminar, compartint el que el fa patir i, sobretot, que ell és el protagonista, que allà, a Lourdes, se sent algú en què la seva veu té ressò, cosa que no succeeix durant la rutina de molts d'aquests malalts, alguns tancats a casa tot l'any sense l'oportunitat de sortir per manca d'ajuda o mitjans.

Res no pot aturar l'amor de Déu, n'hem rebut tant i hem donat tan poc que tens més necessitat de donar-te i de voler compartir més.

CARTA DOMINICAL

La fe de Jesús, el sidós

En sortir al carrer, acabada l'eucaristia, se m'apropà un captaire, a qui havia vist alguna vegada, però no havíem parlat mai. Em va identificar i ens vam posar a parlar. Em va fer saber que estava malalt de sida i que els metges li donaven poc temps de supervivència. Vaig mirar d'encoratjar-lo parlant-li d'altres casos. No es va sentir pas més optimista; però, vist el seu to de conversa, li vaig dir que el felicitava per la fe que denotava. Va somriure i em va dir tot convençut: «És que no em queda res més.» El vaig contradir dient-li que devia tenir amics segurament que l'estimaven. Va afirmar altre cop amb goig que en tenia de bons, que l'ajudaven. I li vaig preguntar: «Vostè, ¿com es diu?» Va tornar a somriure i va dir: «Jesús.» Vaig estrènyer la mà que recolzava al seu braç i li vaig dir: «Quin nom més bonic!» Em sembla que el sabia trobar, i ho provaré per raons que no són del cas, però n'hi ha una que vull compartir. Acabava de parlar, a la missa, de les conseqüències de l'eucaristia, que explico després. I em va semblar que Déu, després d'haver parlat de Jesús eucaristia, em posava al davant aquell Jesús sidós: un Jesús autèntic, no hi ha dubte, ja que ell assegura que és en tots els germans, però sobretot en els més necessitats.

Es tracta d'una presència misteriosa, però certa: la de Jesús en cada un dels altres. I, més rotundament, en aquells que ens necessiten. Tan certa, que afirmà que ens jutjarà, el darrer dia, per la manera com l'hauré tractat en els nostres germans.

L'eucaristia comporta una conseqüència que ens compromet i ens exigeix molt. Diu l'Esclat: «Ja que el pa que partim és un de sol, nosaltres, encara que siguem molts, formem un sol cos; tots, en efecte, participem d'aquest únic pa.»

Sant Agustí, amb la seva agudes habitual, concreta l'argument. «S' nosaltres som el cos de Crist i els seus membres, a la taula del Senyor hi ha el nostre sagrament i el rebem. Responem «Amén» (Sí, és veritat) a allò que rebem i, responent, ho subscriuim. Escoltem aquestes paraules: «El cos de Crist», i responem: «Amén.» Siguem, doncs, membres del Crist perquè el nostre Amén sigui veritable.»

Això ens fa recordar les obligacions que comporta, per a la relació amb els altres membres, la condició de membre del Crist, sobretot amb els més desvalguts.

Un dels pares de l'Església que, per la seva expressió viva, arriba més al cor de l'home modern —Joan Crisòstom— va dir fa setze segles amb la seva oratòria contundent: «Has tastat la sang del Senyor i no arribes ni a reconèixer el teu germà. Fins i tot deshonres aquesta taula, si no consideres digne de compartir el teu aliment —o els teus béns— a qui ha estat digne de participar en aquesta taula. Déu t'ha alliberat de tots els teus pecats i t'ha convidat. I tu, ni tan sols així, no t'has tornat més misericordiós.»

Tots som cridats a tenir més misericòrdia. Perquè és una dimensió del creixement de l'amor. I perquè el nombre dels qui sofreixen en el cos i en l'ànima augmenta cada vegada més, sense parar.

■ † **Ricard M. Carles**
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

No n'hi ha per tant!

M'ha sorprès el titular d'un diari referent al Mundial de Futbol, que tantes columnes ha omplert dels nostres diaris, i tants espais a la ràdio i la televisió. Ja sé que això dels titulars als diaris és una especialització de la professió periodística. Però em sembla que aquests professionals haurien de tenir una mica de cura per no caure en el ridícul patetisme inútil.

Aquest titular al qual em refereixo deia així: «Espanya mor amb grandesa» preinformant de la derrota de la selecció espanyola enfront d'Itàlia, que va comportar l'eliminació en la competició.

Francament no n'hi ha per tant. Seria bo recordar allò que del sublim al ridícul només hi ha un pas.

Espanya va perdre després de lluitar amb entusiasme. Llàstima! Si hagués guanyat ens hauríem sentit satisfets i la grandiloqüència dels titulars seria més justificada. Però res més!

■ **Oriol Camps**

• **IV «ENCUENTRO EUCARÍSTICO NACIONAL» DE L'A.R.P.U.** - Sota el lema «La Eucaristia en la vida familiar y comunitaria» i amb l'objectiu principal de «Fomentar clima eucarístico en las familias i comunidades: parroquias, diócesis...», del **4 al 7 de setembre**, a Valladolid (c/ Alonso Pesquera 8), sota la presidència del bisbe diocesà, Dr. José Delicado Baeza. Informació i inscripcions: Consiliari General, Casa Parroquial de Jove, 33299 Gijón (Astúries); tel. (98) 531-28-28.

y del Camino de Santiago de Barcelona: **dilluns 25**, a les 20h, a la basílica de Santa Maria del Mar, celebració solemne de l'eucaristia; exposició del camí de Sant Jaume de Galícia des de Catalunya, i sopar de germanor. Més informació: c/ Numància 107-109, 08029 Barcelona; tel. 322-76-57.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS, CINCDIES, MÈTODE IGNASIÀ.** - Homes (des dels 17 anys): del **dilluns 15 d'agost** (a les 20h) al **dissabte 20** (a les 18h). Dones (solteres i casades): del **dilluns 22** (a les 20h) al **dissabte 27** (a les 18h). Inscripcions: Casa Nostra Senyora de Montserrat, 08140 Caldes de Montbui; tel. 865-44-96.

• **TANDA D'EXERCICIS FEMENINA.** - Del 16 al 21 d'agost, dirigida pel P. Ramon M. Setó, cmf, a la Casa de Betània, de Cornellà de Llobregat (c/ Bonavista 37, metro L5: Gavarrà; tel. 375-11-02).

• **ESCOLA DE PSICOLOGIA DE LA FUNDACIÓ VIDAL I BARRAQUER.** - Cursos fonamentals

sobre Psicologia Dinàmica, Psicologia de la Religió, Assessorament Psicològic i Voluntariat, dirigits a tots els qui s'interessin per la comprensió psicològica de les relacions i que actuen en tasques de consell i de voluntariat. Informació i inscripcions: c/ Rivadeneyra 6, 8è, 08002 Barcelona; tel. 318-32-49, de dilluns a divendres (de 9 a 13h i de 16 a 21h).

cant en el temps durant l'any i en les solemnitats, amb el *Cantoral de Missa Dominical* i amb *Enaltiu el Senyor* (publicació del Secretariat, Ed. Claret) com a llibres de treball.

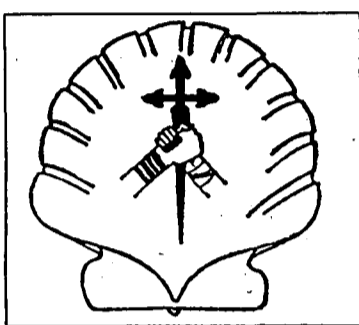
• **LA BISBAL DEL PENEDES.** Concert de Santa Cristina, dins el cicle «Musicaestival», **dissabte 30**, a les 22.30h, a la plaça de l'església, amb l'actuació de la Banda del Col·legi Pare Manyanet, dirida per Joaquín Alqueza; obres: marxes, passodobles i populars.

me, **diumenge 24**, a les 20h, missa dels fanalets; a les 21h, sortida de la romeria (Rbla. Ferran, c/ Democràcia, c/ Carne, places de la Sal, Sant Joan i Paeria, c/ Major i Pl. Catedral) i cloenda amb la benedicció del Sr. Bisbe. L'endemà, diada de Sant Jaume, a les 8.30h, missa a la capella del Peu del Romeu.

SOLSONA

• **CASA D'ESPIRITUALITAT DEL MIRACLE (Solsonès).** - Exercicis espirituals: del **31 de juliol al 4 d'agost**, per a tothom; del **6 al 13 d'agost**, per a religiosos. Informació i inscripcions: tel. (973) 48-00-45.

BARCELONA

• **CELEBRACIÓ DE LA FESTIVITAT DE L'APÒSTOL SANT JAUME.** - Organitzada per l'associació Amigos del Apóstol

TARRAGONA

• **V TROBADA D'ANIMADORS DE CANT LITÚRGIC.** - Organitzada pel Secretariat de Música Sacra, **dissabte 23**, de les 10 a les 18h, a la casa d'Exercicis de la Selva del Camp, per tractar del

LLEIDA

• **ELS FANALETES DE SANT JAUME.** - A l'església del Car-

FINESTRAL DE LA CARITAT

Contrastos

«Hauria de ser altament instructiva una constatació desconcertant d'aquest període més recent: a més de les misèries del subdesenvolupament, que són intolerables, ens trobem amb

una espècie de superdesenvolupament, igualment inacceptable perquè com el primer, és contrari al bé i a la felicitat autèntica». (Núm. 26 «Sollicitudo Rei Socialis». Núm. 28).

225.— **Esposa separada amb dues filles i un nét a càrrec seu.** No els renoven el contracte del pis. Ha trobat un allotjament modest. Per a l'entrada i primeres despeses, 135.000 ptes.

226.— **Matrimoni amb cinc fills.** Els seus ingressos són escassos. Per tal que els nens puguin assistir a un casal durant l'estiu, 68.000 ptes.

227.— **Senyora gran sola.** Viu d'una petita pensió. El seu habitatge està en molt mal estat i necessita fer uns arranjaments urgents. Són 119.945 ptes.

228.— **Senyora sola i malalta.** Va deixar el treball per cuidar la seva mare molt anciana. Ara només ingressa una prestació

social. Per a deutes de farmàcia, 10.000 ptes.

229.— **Esposa separada, amb una filla a càrrec seu.** Ha hagut d'abandonar l'habitatge perquè no tenia les condicions mínimes. Per al lloguer d'un pis modest sol·licita 89.200 ptes.

230.— **Senyor sol.** Està malalt. Només ingressa 32.640 ptes. Té deutes de lloguer. Necessita 25.000 ptes. per pagar el lloguer que deu.

231.— **Matrimoni jove amb una filla petita.** Els seus ingressos són escassos. Per tal que la nena pugui assistir a activitats aquest estiu, 17.000 ptes.

232.— **Família amb una filla.** No tenen ingressos estables. Per

arranjar humitats del seu habitatge sol·liciten 50.000 ptes.

233.— **Mare sola amb tres fills a càrrec seu.** Cobra una prestació social. Per despeses dels nens aquest estiu, 20.000 ptes.

234.— **Matrimoni amb dues filles.** Els seus ingressos cobreixen just les necessitats bàsiques. Per aliments i perquè les nenes puguin assistir a activitats i al menjador d'un casal d'estiu, 68.000 ptes.

235.— **Matrimoni amb tres fills petits.** Tenen en tràmit una prestació social. Per aliments i rebuts de llum, 39.000 ptes.

236.— **Mare sola amb una filla petita.** Per poder portar la nena a una guarderia i així ella poder treballar necessita 10.350 ptes.

237.— **Obrer sense feina.** Està sol. Ha esgotat el subsidi de l'atur. Té deutes de lloguer. Per poder pagar els rebuts pendents sol·licita 70.000 ptes.

238.— **Parella jove sense feina però amb perspectives d'un contracte cadascú.** Viuen en una casa en molt males condicions. Perquè puguin traslladar-se a una que tingui les condicions mínimes necessiten 138.000 ptes.

239.— **Pare de família amb un sou petit.** Ha de fer front a una factura de l'edifici on viuen. No poden pagar-la. Són 135.000 ptes.

240.— **Pare de família sense feina.** Té sis fills. Ha esgotat el subsidi d'atur. Han de liquidar un deute del menjador escolar. Els manquen 26.600 ptes.

NOTA: Tots els donatius envieu-los a: Caritas Diocesana - Plaça Nova, 1 - 08002 Barcelona. Tel. 301 35 50.

Ajut a Estudiants del Tercer Món
Ayuda a Estudiantes del Tercer Mundo
Aide aux Étudiants du Tiers Monde
Aid to Students of Third World
Hilfe für Studenten der Dritten Welt

Secretaria: Blasco de Garay, 34 E-08224 TERRASSA

JUSTÍCIA I PAU CATALUNYA

Amb la teva aportació podrem dotar d'autonomia el Tercer Món

Donatius: Caixa de Terrassa c/c. 0000-0126096178

Vull col·laborar

Adjunto taló a nom d'A. E. T. M. J. P.

Vull col·laborar d'altres maneres

Desitjo rebre més informació

nom i cognoms _____

adreça _____

codi i població _____ telèfon _____

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

P. JOSEP GRAU CONVENTO PP FRANCISCANOS 4600 JUJUY ARGENTINA.....	24.804 Ptas.
ANGEL BELLOSO I PEÑA RUA SAO PEDRO, 80 PARROQUIA VILA GUARAMI—CEP 09350 BRASIL.....	24.804 Ptas.
M. ANGELS MASSIP SANT TOH OMAS CONVENT. STELLA MARIS 600004 MYLAPORE MADRAS ÍNDIA.....	35.724 Ptas.
ADELA BLANES R. DEL SAGRAT COR EL BAYADEYA. MELLAWI EGIPTO.....	24.804 Ptas.

BUTLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....

Direcció..... Tel.....

Població..... D.P..... Província.....

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner..... (nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:

taló que adjunto gir postal

domiciliació segons l'adjunta autorització:

Domiciliació: Banc / Caixa.....

Sucursal nº.....

Nº. compte corrent.....

Població..... Província.....

Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

Població..... Data.....

Signatura:.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. Putgari, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88

Davant les oportunes, cristianes i valentes declaracions del senyor Arquebisbe de Barcelona, amb relació al nefast avantprojecte de llei sobre l'avortament, ens complau manifestar la nostra identificació amb els criteris exposats, ja que nosaltres, servents de Jesucrist, també advoquem per la vida i la seva defensa.

Aquesta és una carta oberta, que hem remès a diversos mitjants de comunicació evangèlica i secular, i que confirma la nostra solidaritat en aquesta lluita i denúncia.

Resem perquè el sentit comú, el respecte a la llei de Déu i una humilitat espiritual, impacti les nostres autoritats i juristes.

**Associació
de Ministres
de l'Evangeli
de Catalunya**

Carta oberta a l'Arquebisbe de Barcelona, monsenyor Ricard M. Carles

Benvolgut company:

Em permeto aquesta familiaritat, perquè a l'igual que vostè, un servidor també és Bisbe per la gràcia de Déu i Pastor d'un poble evangèlic, que encara que és més petit que la seva impressionant parròquia, proclama i intenta viure de manera evangèlica la fe de Jesucrist.

Vostè sap molt bé, que en una ocasió, un il·lustre avantpassat nostre, l'Apòstol sant Pau, va sentir dir d'Agripa, la famosa frase: *per poc em persuadexes a ser cristià*; aquests dies, jo, escoltant i llegint sobre la seva ruptura i clara oposició l'avantprojecte de llei sobre l'avortament, m'he sentit encoratjat a dir-li: *per poc em persuadeixes a fer-me catòlic*, i és que en realitat, compartim plenament tots els seus criteris sobre el dret a la vida dels éssers des del mateix instant de la seva concepció.

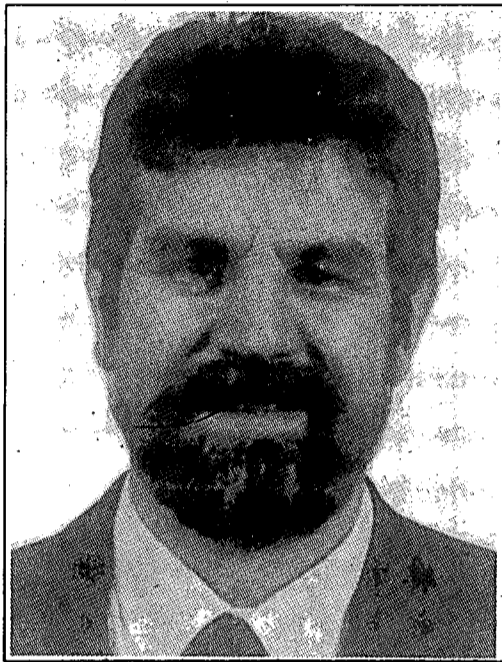
Si fa uns quants segles, un teòleg anomenat Martí Luter, va escriure les seves tesis de Reforma, sobre el terme de Protestem, avui, i sobre l'afer de l'avortament, nosaltres diem:

Declarem: Que la vida humana, s'ha de respectar des del moment de la concepció. A més a més, pel fet que *Déu és el creador de la vida i per tant l'únic que té dret a decidir si un individu ha de venir o no al món*, per les senzilles raons, que el fetus, és un ésser viu diferent de la mare. Fet que declaren entre molts homes de ciència, eminents doctors com: L. Zamorano Sanabria; J.L. Velayos Jorge y F. Reinoso Suarez (dos catedràtics i un professor agregat a les Universitats Autònoma i Complutense de Madrid) en el llibre: *En defensa de la vida*.

Que el qui hi ha dins de l'úter

de la dona des del mateix embaràs, *és un ésser viu de l'espècie zoològica homo sapiens, un concret individu humà, home o dona, un ésser humà concret, únic i irrepetible*, i no, com se'ns vol fer creure, un mer tumor projecte de vida que pot extirpar-se sense conseqüències. Per tant, si ja és ben discutible el dret que té la dona a decidir sobre el seu propi cos, ja que de fet tots pertanyem a Déu, quan es tracta d'un avortament, no és un afer de desprendre's d'una part del cos, sinó d'un ésser humà diferent a la dona que el duu dins: un fill.

Que la Bíblia, Paraula de Déu, per tant indiscutible en matèria de fe i pràctica, no dubta del valor de la vida humana des de

Rev. Robert Velert

De poc em faig catòlic

l'instant de la concepció, ja que el fetus i l'embrió, en tota menció bíblica és considerat *persona humana*.

Heus ací uns senzills textos bíblics que corroboren:

El rei David, escrivia que ja *des del ventre de la meua mare, tu ets el meu Déu*, és a dir no solament era persona, sinó que ja existia per a Déu (Salm 22:10). El profeta Isaïes, se sentia cridat vocacionalment des del ventre de la seva mare, per la qual cosa amb claredat ensenyà al poble: *El senyor em va cridar va pronunciar el meu nom quan era a les entranyes de la mare* (Isaïes 49:1).

I Jeremies, també profeta, en

senya fins i tot, que abans de formar-se totalment i néixer, Déu ja el considerava sant i profeta: *abans que naixessis et vaig santificar, et vaig donar per profeta a les nacions*. Déu santificant un tumor, enviant com a profeta un apèndix de cos? Podrà algú amb sentit comú discutir que l'ésser concebut és considerat bíblicament com a persona total?

Un últim exemple i preciosament il·lustratiu, en el facilitat la trobada històrica d'Elisabet i la Mare de Déu, quan va anar a visitar la recent embarassa Elisabet. Ho redacta així el doctor Lluç: *Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor em vingui a visitar? Tan bon punt he sentit la teva salutació, l'infant ha saltat de joia dins les meves entranyes*. (Lc. 1:43-44). Es tractava de Joan el Baptista... ¿era o no era persona?

Declarem: desconfiar d'una societat que no és capaç de protegir la vida des del començament i des del lloc que hauria de ser el més segur, el si matern.

Desconfiar de les promeses que es fan, sobre *respectar els valors i drets de l'ésser humà* per uns partits que no protegeixen la vida dels més indefensos: les criatures per néixer.

Desconfiar d'uns juristes, que creuen que amb fer una llei, es

torni bona una acció perversa. El dret a la vida, és anterior i superior a l'Estat i als legisladors.

Declarem: Que el cristianisme, que des dels seus començaments impactà com ningú en el *valor de la vida humana*, afirmà que era maldat moral tot avortament provocat.

Ja des dels temps de Moisès, es considerava que si algú provocava un avortament, encara que fos indirectament, havia de pagar-ho amb la seva vida:

Quan en una baralla uns homes fereixen una dona embarassada i la fan avortar... però si hi ha lesions, el culpable pagarà vida per vida... (Èxode 21: 22-23). Així que el judaisme primer i el cristianisme després, entengueren clarament, el valor de la vida del nasciturus.

Que ben significatius són els documents que els cristians primitius, fins i tot, quan no tenien el coneixement científic de la *fetologia*. Tals com: *no mataràs l'embrió a través de l'avortament...* (Didage 2,2) i ben exemplar de l'alta moral cristiana, quan la carta de Diognet (5,5), defensant els costums dels cristians, declara *es casen com tothom, engendren fills; però no exposen a perill cap dels nounats*.

Declarem: Que l'avantprojecte

de llei que sobre l'avortament ara es presenta, no significa de cap manera un progrés, ni llibertat; sinó més aviat un retorn al salvatgisme d'una cultura immoral, que en aquest sentit ja havia estat superada.

Declarem: Que desautoritzem l'Estat el dret a legislar sobre qui pot o no pot viure. Que així legalitzà l'Alemanya nazi l'extermini dels membres *inútils* de la societat (que incloïa els retardats mentals) i avui jutgem molt severament els seus actes.

Que considerem aquest avantprojecte, com una estratègia de motivacions polítiques que intenten distreure la societat d'altres problemes seriosos també, con la manca de llocs de treball i corrupció existent, i que com a ciutadans no podem estar al marge d'una rotunda oposició, ja que aquest avantprojecte és de conseqüències fatals, ja que comporta la mort de moltes vides humanes indefenses i innocents.

I declarem: Que juntament amb l'Arquebisbe felicitem i encoratgem a tots els clergues, pastors, metges, científics i juristes, que conscientment i valentament, s'oposen a l'avantprojecte de llei que sobre l'avortament es pretén legalitzar.

Sí, monsenyor Carles, ens unim a tants cristians, que essent coherents amb les seves conviccions públiques, *estimen el respecte a la vida*. Compleixen el manament de *no mataràs*, viuen i deixen viure. Homes i dones que a més a més de la seva fidelitat primària a la Revelació de Déu, recorden també que la mateixa Constitució que refrendem, clarament estableix: *tothom té dret a la vida i a la integritat física i moral*.

Ja veu, benvolgut Arquebisbe, coincidim a vetllar per la vida dels que no poden defensar-se a si mateixos. I en aquest testimoni, a més a més de pregar perquè Déu il·lumini en molts casos, sacsegi consciències en d'altres, també lluitarem per mobilitzar els possibles ressorts per motivar a la sàvia reflexió i amor a la vida humana.

Ens sentim solidaris amb les seves inquietuds a aquests respectes i amb tots els cristians de bona voluntat.

Atentament

■ Robert Velert

President de l'Associació de Ministres de l'Evangeli de Catalunya

ILLUMINARE RESIDENCIAL

3A. EDAT

- Habitacions dobles, individuals amb bany.
 - Consultori mèdic.
 - Cuina pròpia (adap. necessitats dietètiques).
 - Capella. Missa dominical.
 - Petita zona enjardinada.
 - Ambient molt familiar
- C/ Alt de Gironella, 44 - torre (zona Tres Torres)
Tel. 202 04 50.

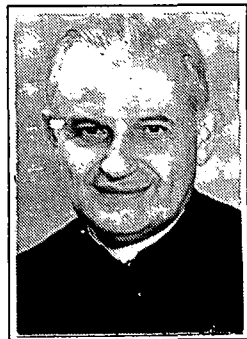
Sense cap compromís, us agraïrem la vostra visita

Els elements que componen el cosmos

Que en són de variades, Senyor, les vostres obres, i totes les heu fetes amb saviesa. La terra és plena de les vostres criatures.
(Salm 103,24)

■ **Francesc Nicolau**

Hem arribat al setè dels metalls que eren coneguts des dels temps prehistòrics. L'únic metall líquid a temperatura ordinària. ¿N'heu tingut mai a la mà una gota? És molt diferent de l'aigua; com

que té una densitat molt alta (13,5, superior a la del plom) i una cohesió molt forta entre els seus àtoms, si n'agafeu una goteta veureu que no mulla i pren una forma gairebé esfèrica, i fins i tot, amb compte, es pot fer

mistes. És l'únic nom que es manté usat habitualment dels set que imposaren aquests precursors de la química als metalls que ells coneixien, als «prehistòrics» (dels quals ens hem ocupat fins ara). Com que eren set, igual que els astres mòbils del firmament, Sol, Lluna i cinc planetes (i igual que els dies de la setmana que havien rebut el nom d'aquests set astres), van tenir la idea d'anomenar-los també amb aquests noms, i així a l'or (que és el més preciós) li posaren Sol, a la plata Diana (que és la Lluna), al ferro Mart (que és el déu de la guerra), a l'argent viu Mercuri (el més àgil dels déus; el que corre per transmetre els seus missatges), a l'estany Júpiter, al coure Venus i al plom Saturn. D'aquests noms, a més del mercuri, en resten encara algunes denominacions derivades, com per exemple, s'anomena saturnisme la

malaltia originada per intoxicació de plom, càustic lunar el nitrat de plata,...

En castellà existeix encara un tercer nom del mercuri: «azogue», que ve de l'àrab: «zauca» que significa

argent viu, i amb article fa «a-zauca».

gyrum», per bé que siguin el mateix.

Els romans quan van envair la península ibèrica, van trobar a Sisapo (que és l'actual Almadén, Ciudad Real) un riquíssim jaciment de cinabri. És una pedra vermella o ben roja (segons les impureses que hi hagi), molt pesant i, com hem dit, fàcilment descomponible pel foc. Els romans de seguida se n'aprofitaren. Van establir-hi unes mines i hi van posar una colònia d'esclaus. ¿I per què volien el cinabri? No únicament pel mercuri. Com que era un cinabri molt pur, d'un vermell molt bonic, el feien servir també per la pintura. A les ruïnes de Pompeia, per exemple, on gràcies a les cendres volcàniques s'han conservat molt bé els interiors, la pintura vermella hi és abundantíssima, i tota és de cinabri ibèric; els romans no en treien d'enlloc més. Plini ens diu que Sisapo produïa unes 10.000 lliures anuals de cinabri.

Aquelles mines, tanmateix, van ser una desgràcia per a la humanitat: els esclaus i els condemnats («damnati ad metalla») que hi treballaven no hi resistien ni dos anys. Molts ja morien al cap d'un any de ser-hi. I no penséssiu que allò fos com un camp de concentració nazi, no. Els romans prou haurien volgut conservar més de temps la mà d'obra i no els negaven pas l'alimentació i el descans necessaris; però era el vapor de mercuri que és molt verinós i n'hi ha prou amb respirar el poc que es desprèn de les gotetes que hi ha a la mina per anar-se intoxicant de mica en mica irreversiblement. Respirar-ne una dècima de mil·ligram cada dia provoca al cap d'uns mesos una intoxicació crònica que pot acabar amb la vida. Comença amb un augment de salivació, després ve una inflamació de les genives i trastorns digestius, irritabilitat de caràcter, seguida d'una tremolor que passa a tot el cos. El castellà ha creat el verb «azogar» per la producció d'aquesta malaltia, i d'aquí ve que el qui tremoli frenèticament es digui «tiembla como un azogado». Això acaba

amb la paràlisi i la mort. I és que el mercuri que entra al cos s'hi queda; primer a la melsa i després passa a altres òrgans. Avui dia els minaires d'Almadén prenen totes les precaucions i es revisen sovint mèdicament.

El mercuri actualment

Aquelles mines de Sisapo també van ser explotades pels àrabs que van posar a la localitat el nom d'Almadén (=la mina), i l'extracció continuà, i continua. Almadén és encara el jaciment de cinabri més ric del món. Però ara ja se'n treu d'altres llocs: d'Ídria (Carniola), del mont Amiata (Toscana), de Nova Almadén (Califòrnia),... A les mines segueixen la tradició d'emmagatzemar-lo en bidons de ferro, ja que aquest és l'únic metall que no s'amalgama amb el mercuri; els altres, or, plata, plom o el que sigui, són dissolts pel mercuri que en fa una massa anomenada «amalgama» (mot derivat de l'àrab, d'una arrel que significa agrupar, reunir).

El mercuri en altre temps s'havia fet servir per guarir malalties de la pell quan eren provocades per infeccions microbianes. Com que és verinós mata els microbis. Però ara, és clar, preferim, i amb raó, els antibiòtics. L'ús per a la fabricació de termòmetres va començar per iniciativa d'un metge italià anomenat Sanctorius, deixeble de Galileu. Aquest doctor, pels volts del 1600, va fer notar que la dilatació de l'argent viu per la calor és molt regular i podria servir de patró per a la mesura de la temperatura. I ja ho veieu, fins ara no s'ha trobat res millor, principalment per als termòmetres clínics. Però les més de 4.000 tones anuals de mercuri que avui dia es produeixen al món tenen moltes altres aplicacions a part de la dels termòmetres: rectificadors de corrent, làmpades de mercuri, piles, combinacions d'usos artístics i industrials...

Francesc Nicolau és Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

9. L'argent viu o mercuri

córrer com una piloteta sense que es desfaci. En la nostra llengua té dos noms «argent viu» i «mercuri»:

El primer és el més antic. És traducció de la primera denominació que rebé dels grecs: Teofrast, pels volts del 320 aC, l'anomena «Khytos argyros», que vol dir argent fluid, plata líquida. Plini (segle I pC) ens diu «argentum vivum» (=argent viu) i també «hydrargyrum» (=aigua-argent), mot grec usat també per Dioscòrides pel mateix temps. D'aquí ve, doncs, que els francesos en diguin «vif-argent», els alemanys «quecksilber» i nosaltres «argent viu», locució que també fem servir per dir que un noi és un belluguet: «és un argent viu».

El segon nom de «mercuri» ve dels alqui-

Les mines de cinabri

¿Des de quan era conegut el mercuri? En una tomba mesopotàmica del s. XVI aC se n'hi trobà un flascó. Podia provenir del metall natiu, ja que on hi ha mineral de mercuri, s'hi poden trobar gotetes que reunits poden formar una quantitat notable. Però també és fàcil obtenir-lo del seu mineral, que és el cinabri (sulfur de mercuri): n'hi ha prou amb escalfar el mineral per a descompondre'l. Curiosament Plini distingeix dues menes de mercuri: el natural (les gotetes que es troben), «argentum vivum», i l'artificial, obtingut per calcinació de la pedra, «hydrar-

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça.....

Població D.P..... Província..... Tel

Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import semestral (26 números) de 4.550 pts.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

domiciliació bancària (en aquest cas empleueu l'ordre de domiciliació) xec nominatiu que adjunto

Data..... Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....

Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/líbreta

Entitat Oficina Compte

Data..... Signatura del titular del compte/líbreta

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 15 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem. I no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

Presa de possessió del Dr. Miquel Gassiot i Matas com a nou rector

Nova singlada de la Universitat Ramon Llull

La Universitat Ramon Llull (URL) és una universitat privada —la primera arreu de Catalunya— que va ser creada l'1 de març de 1990, reconeguda per la Llei 12/1991 del Parlament de Catalunya del 10 de maig de 1991 que l'aprovà per unanimitat. L'octubre del 1992 s'inaugurà el primer curs a la URL.

La URL comença ara una nova singlada, fruit de l'encoratjament i decisió del Patronat de la Fundació i de la tenaç tasca de la Comissió d'Estatuts.

BARCELONA.— El proppassat 11 de juliol tingué lloc a la sala d'actes de l'Institut Químic de Sarrià l'acte públic de presa de possessió del Dr. Miquel Gassiot i Matas com a nou rector de la Universitat Ramon Llull, que fou presidit pel Dr. Josep Laporte i Salas, comissionat per a universitats i recerca. A l'acte també hi assistiren, entre d'altres personalitats de l'àmbit sociològic, universitari i religiós, el Dr. Narcís Jubany, president honorari de la Fundació Privada de Catalunya per a la Universitat Ramon Llull; Mons. Joan-Enric Vives, bisbe auxiliar de Barcelona; el Dr. Josep M. Coll, president de l'equip rector de la URL durant el període 1991-94; el Sr. Ramon Pla, director general d'univer-

sitats; el Dr. Manuel Gallego Díaz, rector de la Universitat Pontifícia de Comillas; el Sr. Enric Corominas, president de la Fundació Privada de Catalunya per a la Universitat Ramon Llull; el Dr. Salvador Pié, secretari de la Fundació i els vice-rectors de les universitats de Barcelona, Autònoma i Pompeu Fabra.

D'aquesta manera es féu efectiu l'acord de la Junta del Patronat de la Fundació Privada de Catalunya per a la Universitat Ramon Llull del proppassat 16 de juny amb el nomenament del Dr. Miquel Gassiot en substitució del president de l'equip rector anterior, Dr. Josep M. Coll. Alhora, també van prendre possessió del seu càrrec el Dr. Josep Gallifa i Roca com a vice-rector/secretari

El rector Miquel Gassiot

general i el Dr. Josep Martí i Roca com a comissionat de recerca i tecnologia. Amb aquests nomenaments i l'aprovació dels Estatuts Generals, la URL acaba l'etapa fundacional i comença una etapa de consolidació del seu projecte universitari.

Tasca difícil i engrescadora

L'acte s'encetà amb la lectura de l'acord del Patronat de la Fundació Privada de Catalunya

per a la URL del nomenament del rector, vice-rector/secretari general i comissionat de recerca a càrrec del Dr. Salvador Pié. Tot seguit, el Dr. Josep M. Coll va realitzar en el seu discurs un breu repàs a la trajectòria de la URL en la seva etapa fundacional. «Ha estat una tasca difícil i, alhora, engrescadora. Constatem el gran i sòlid desplegament de la nostra universitat. Hem passat de 3.000 alumnes i 9 titulacions a la Ramon Llull actual, amb més de 6.000 alumnes i 27 titulacions. Aquest desplegament respon de fet a l'ideari fundacional de la URL».

Formació i cultiu del saber

Seguidament, va prendre la paraula el Dr. Miquel Gassiot i Matas, nou rector de la URL. «Aquest serà —digué el Dr. Gassiot— el nostre objectiu a llarg termini: aconseguir que la nostra Universitat sigui una veritable comunitat dedicada a la formació i al cultiu del saber, preparant una terra fèrtil en la qual la força inspiradora de la nostra Universi-

tat doni els fruits de generositat i saviesa que la societat anhela i espera». Va agrair els ajuts que la URL ha rebut del Govern de la Generalitat i de l'Administració de l'Estat però manifestà que encara s'ha de progressar més en aquesta línia per tal que la sinèrgia o lleial competència entre la Universitat pública i privada sigui possible. Va concloure el seu parlament amb aquestes paraules: «Com a rector de la URL ofereixo, des d'ara, tota la col·laboració a les Universitats catalanes i de la resta de l'estat i estic convençut que, entre tots, podrem un dia fer realitat un model universitari dual similar al dels països del nord d'Europa: per aquest repte podran comptar sempre amb nosaltres».

Posteriorment, el Sr. Corominas i el Dr. Laporte tingueren paraules d'agraïment a la feita realitzada per l'Equip Rector els darrers tres anys i d'encoratjament per tal de fer una joiosa realitat la consolidació del projecte universitari de la URL.

■ Miquel Àngel Codina

Les assegurances socials

Molts no saben, i cal fer-ho constar, que una obra dramàtica «Els vells», de l'Ignasi Iglesias, contribuï, poderosament, a la implantació del Règim de Retirs Obrers Obligatori. Francesc Moragas va assistir, junt amb l'actuari Josep Maluquer i Salvador, a la representació, a Madrid, de l'al·ludida obra, a càrrec de l'admirable actor Enric Borràs. Va sentir-se pres d'una emoció molt viva, quan Joan, el protagonista del drama, diu a la seva dona que a la fàbrica l'han despatxat perquè és vell. I mentre Joan abraça la seva muller diu: «Quin fred, quina mena de fred! Estima'm, Úrsula, estima'm. Com en la joventut! I ella respon: «Més i tot que llavors».

Francesc Moragas se li va fer tant present la urgència del problema dels retirs obrers, que, l'endemà, l'expedient de la Llei de Previsió Social, de la qual era ponent, es posà en marxa. Heus ací una tramitació que no es degué a l'acord del Ministre ni de cap centre administratiu, sinó a l'impuls humaníssim d'un dramaturg. No oblidem que l'obra dramàtica «Els vells», traduïda en altres idiomes, és segons el recordat crític teatral, Xavier Fàbregas, la producció escènica més important de l'Ignasi Iglesias.

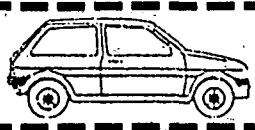
En el «Congrés Nacional d'Economia», l'any 1919, va acordar-se, per unanimitat, del problema de l'assegurança obligatòria de retirs obrers. Tanmateix, en morir Francesc Moragas i Josep Maluquer van desaparèixer els sociòlegs i actuàries de la Previsió organitzada a Espanya. Les dificultats bàsiques eren resoltes en les bases tècniques que els servien de fonament.

Ara, valorem la tasca gegantina d'haver posat els fonaments de la previsió oficial. Fonaments que recolzen en la doble orientació d'una tècnica rigorosa i d'un procediment evolutiu. I tot, per tal de bastir l'edifici sense violències ni esgarrinxades per a cap dels sectors socials.

Moragas, com a bon actuari de l'assegurança i de la previsió, va escriure molt, i sempre s'endeuina la seva llibertat d'iniciativa, frenada, premeditadament, per la preocupació del futur. Va ser alhora un home treballador, competent i, sobretot de seny, en el sentit d'equilibri dinàmic.

I, finalment, em pregunto: ¿Què pensaria avui, Francesc Moragas, que portava dintre d'ell la flama de l'idealisme, càlida i clara, davant els aspectes ombrívols de la vigent Assegurança Social?

■ Leandre Amigó

Cesarea de Felip

De viatge

Mentre hom pelegrina per les terres bíbliques sent una espècie de diarrea mental, ja que hi ha una gran quantitat de dades, cites, llocs i referències a l'abast. I quan arriba la nit hom té la ment saturada. En canvi és diferent durant la jornada dedicada a visitar les fonts del Jordà, sembla com si fos una mena de vacances, almenys així ho creu hom quan ho projecta.

Sortint de Natzaret, la carretera puja de seguida paral·lela al curs alt del riu, es passa molt a prop de Safed, una de les ciutats santes del judaisme, bressol de místics i cabalistes, i s'arriba fins a Metula, límit ja amb el Líban. Cal anar fins a la xarxa de filferro i veure el mateix paisatge, que va veure Jesús quan anava d'excursió per terres estrangeres i, en el qual també hi va viure durant algun temps Elies. No cal dedicar-li massa temps ja que una de les fites del dia és Baniyas, una de les fonts del Jordà, on es va edificar la ciutat de Cesarea de Felip (per cert que una mica abans d'arribar-hi hom pot apropar-s'hi, per un camí curt, a visitar els salts d'aigua del riu, que són molt bonics de veure i que en algun lloc se'ls anomena posament cascades). Certament que en els meus primers viatges, quan encara no hi havia cercols, ni edificacions, ni es pagava a l'entrada, era un lloc on s'hi podia meditar més que ara i, fins i tot, hom podia endinsar-se per aquell forat obscur que els antics deien que arribava fins als inferns i pujar per l'enorme roca que corona la cavitat fins que arribaves a l'humil mesquita. Actualment, les excavacions i estudis arqueològics ho dificulten, però de totes maneres podem trobar-hi algun lloc on res de tot això dificulti la nostra mirada i llavors tancar els ulls i preguntar-nos: ¿Què diuen els altres de mi? penso en els meus amics ateu, agnòstics, musulmans, jueus... Però tu, ¿Qui penses que jo sóc? Quan hom es fa aquesta pregunta aquí resulta ser un cop de maça en la consciència i repasa la seva vida, les seves converses i les seves obres, cercant a veure si expressen el que aquí semblen profundes conviccions. I hom comprova que encara ho són poc.

La reflexió en aquest lloc duu a una contemplació gairebé sensible. Segurament fou durant la festa dels Tabernacles, dies que eren d'excursió i de gaudi, final de la recol·lecció i evocació de temps difícils ja superats. Jesús va anar a aquest lloc amb els dotze deixebles a gaudir de la natura, de l'Hermó amb rodonetes de neu en aquesta

època, de la fauna peculiar i de la frondositat de la vegetació, i per damunt de tot, de l'aigua saltironant, «que és útil, humil, preciosa i casta» (Laudes creaturarum). Qualsevol dia algú amb tarannà modern ens parlarà del Jesús ecològic, aquesta és la utilització abusiva del terme. Però jo penso també en l'Església que aquí es va anunciar. I crec poder establir un cert paral·lelisme transposat a l'època actual. I que Jesús pogués ser un bisbe. I els apòstols els seus preveres. I en una estampa així, no seria lògic escoltar el pastor que pregunta: ¿Quina opinió té la gent de mi? I vosaltres ¿Què penseu de mi? Segurament que hi hauria alguna sorpresa, tant per a un bé com per a un mal, no sé si més gran o no, que la que va tenir en escoltar a Simó fill de Joan. Certament que el dia que fets així es practiquessin a les nostres Esglésies, quelcom important canviaria en la seva dinàmica, i sens dubte per a un bé (un altre dia explicaré una experiència d'aquest gènere, i en terres bíbliques).

Ens en vàrem anar cap els alts del Golan. A l'esquerra de la carretera una fortalesa ens recordava aquells facinerosos a sou que bevien «Hasi» per a les seves malifetes, d'on es deriva la paraula assassí. Així que ens anem endinsant, entrem a pobles drusos. Es tracta d'un grup religiós nascut cap a l'any mil, com una secta de la branca ismaelita de l'Islam. Segueixen un procés iniciàtic la qual cosa fa que no se'n sàpiga gairebé res (m'han explicat que una de les seves creences és l'arribada del Messies nascut d'un home i d'aquí que aquests duen com un tercer camal en els seus pantalons perquè, si neix, no caigui a terra. A poca distància de la carretera hi ha un petit llac en un cràter volcànic. Y travessem les fortificacions, antenes i carros de combats israelians i ens creuem amb els Cascos Blaus de les NU. La carretera travessa enmig de camps de mines ben assenyalsades pels signes internacionals i creua el Jordà pel pont de les filles de Jacob, ple de suggeriments bíblics, llegendaris o històrics. Al capvespre arribem a casa, ha estat un dia interessant i amè, però abans d'anar a dormir sento en el meu interior, com ara que estic escrivint també ho sento: ¿Qui sóc jo per a tu? I resulta que la jornada no ha estat de vacances, sinó d'exigent experiència.

■ P-J Ynaraja, capellà de La Llobeta

**Alain Besançon i
la lectura teològica
de l'art modern**

Els últims iconoclastes

L'art abstracte com a mutació «laica» de la iconoclàstica religiosa, però «invertida»: mentre aquesta, en efecte, imposava no representar Déu, l'abstraccionisme modern és l'intent de pintar-lo directament, sense passar per la

mediació figurativa. La tesi, potser paradoxal, però certament aguda i estimulante, és del filòsof i assagista Alain Besançon, estudiós especialista del comunisme soviètic i autor del llibre recentment publicat per Fayard, «La

imatge prohibida, una història intel·lectual de la iconoclàstica». Besançon, en l'entrevista confeccionada per Chantal Aubry per al diari «La Croix» i aquí reproduïda, parla de Picasso com de «l'últim dels clàssics».

—Quines idees han dut a un especialista de la Rússia ex-soviètica, com vostè, a la reflexió estètica i en particular a la història de la iconoclàstica a Occident?

—M'he interessat en un problema contemporani, un problema filosòfic i també metafísic de primer ordre, el comunisme. Sigui com sigui, amb la seva caiguda, Rússia s'ha convertit en un país igual que la resta, i el periodisme en sentit estricte no em fa el pes. Per altra banda, quan em trobava immers en els problemes russos, recorria sempre a l'art com un sistema de salvaguarda de l'esperit. I es pot dir que existeix una mena d'unitat en tot el que he escrit, una lluita contra la ideologia. No és casualitat si pintors com Kandinskij, poc compromesos políticament, han desenvolupat un sistema gnòstic i idealista que els ha portat a l'abstracció, la qual no està certament mancada de nexes amb el comunisme.

—Sobre quina analogia es basa aquest nexes?

—Sobre la idea de refer el món partint de zero o sobre la idea de rebutjar l'acceptació del món tal com és. Partint d'un punt de vista teològic, he pogut comprendre tant el comunisme, que he analitzat com un particular tipus de moviment gnòstic, com les catàstrofes, per dir-ho així, que han malparat la imatge de l'art occidental.

—Vol dir que la prohibició de la imatge és una catàstrofe?

—No, al contrari. En el sentit bíblic, la prohibició és un ordre positiu que Déu imposa al seu poble. No es tracta d'una catàstrofe per al destí de la humanitat o per a tots els pobles vinculats a Déu en l'àmbit del cristianisme. Per la resta, tot i que hagi estat tret del cristianisme, encara que precàriament, la prohibició ha continuat exercint la seva influència. L'aspecte fonamental, que és en definitiva el de no poder tancar en una figura pintada o gravada la majestat divina, és un fet imprescindible que no és possible superar. És necessari, per tant, recórrer a una elaboració teològica molt complexa i certament precària per autoritzar la imatge divina i per qualificar-la com a tal.

—Per què, aleshores, els jueus, els musulmans i els cristians en fan d'això una diferent interpretació?

—Aparentment, la iconofòbia musulmana i la jueva semblen iguals. Però, en l'islamisme, es tracta d'una distància definitiva, mentre que en el judaisme estem enfront

d'una mena de dialèctica entre una presència que s'afirma sobretot per mitjà de la paraula i una prohibició de la imatge adreçada a protegir el poble elegit de la idolatria. En l'art cristià la cosa és vista de manera diferent. Per a l'art oriental, per a la icona, hi ha hagut efectivament una fractura i una guerra de les imatges. Però l'art occidental mai no ha volgut una fractura, partint de la idea que Déu estava arreu, s'ha volgut substituir els déus amb Déu, sense treure res a la ubiqüitat i a la facultat que tenen les coses de portar les empremta d'Aquell que les ha creat. L'art occidental

responsable de nombroses devastacions a França, Anglaterra i al Nord d'Europa. Gairebé tots els «primitius» francesos foren destruïts a causa de grups hugonots en el segle XVI. Això no impedeix que la iconoclàstica calvinista versava sobre la representació de Déu i sobretot sobre la presència de les imatges en el temple, però no prohibia la representació en general. Hi hagué pintors holandesos que, al contrari, representaren les coses amb una extraordinària fidelitat, de la qual en derivava una certa sacralitat.

—Com s'efectua la transició des de Calvino no solament des de Pascal i els

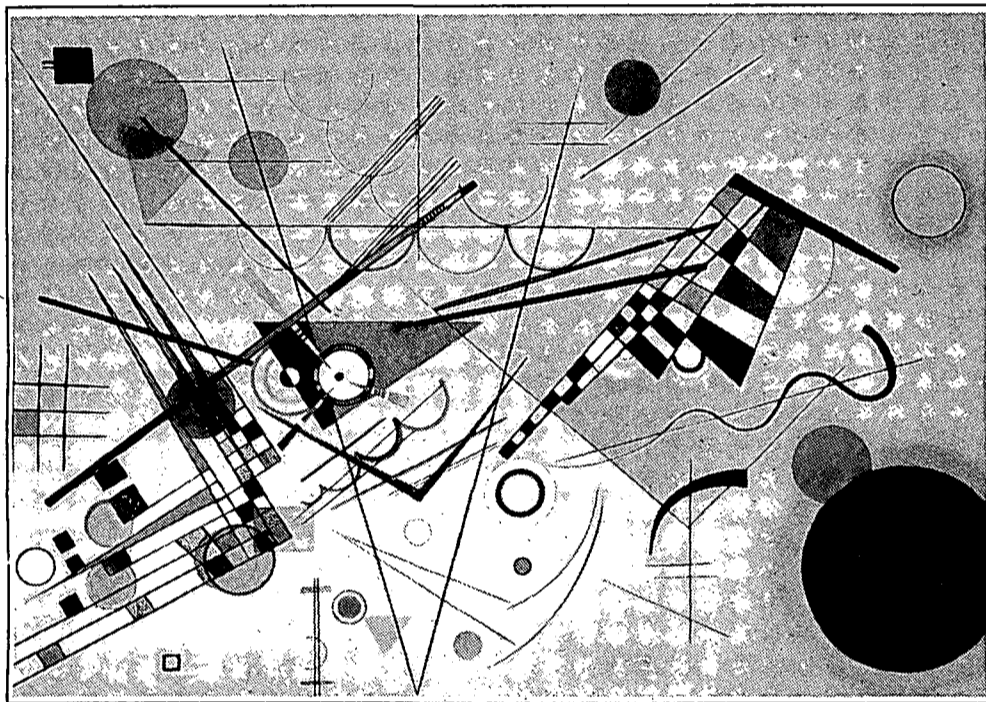
sorbit d'aquest «pathos» religiós i místic-cristià que dona per suposada la idea que es poden construir coses amb la mà i representar Déu directament. Es tracta en certa manera d'una iconoclàstica en sentit invers respecte a la iconoclàstica que no s'atrevia representar Déu. En la iconoclàstica moderna, només es representa Déu i res més.

—Aquesta visió, ¿aconsegueix explicar per si sola el naixement de l'art abstracte?

—He proposat una tesi que, espero, sigui plausible. Des d'un punt de vista formal, a França hi ha hagut una estètica clàssica conservadora, que he anomenat «l'excepció francesa», que, a través de tot el segle XIX, assoleix una riquíssima renovació de les formes. Per altra banda, una nova estètica anava formant-se en el món no francès, alemany, i també rus. D'aquest encontre entre formes franceses i estètica paneuropea es configura aquest curt circuit extraordinari que, en molt poc temps, ha portat des del simbolisme, des de l'estil liberty de Khnopf, Redon i Rossetti, a Kandinskij o a Mondrian. Si considerem el «ram d'espàrrecs» de Manet o la «Sainte-Victoire» de Cézanne o fins i tot l'art profà de Millet o Van Gogh i els comparem a Burne-Jones i a Segantini, canviem l'univers, passem d'un univers feliç a un univers sinistre, d'un univers d'acceptació i de lloances a un univers de revolta i distanciament. Heus ací on es col·loca la fractura i d'aquesta fractura s'ha arribat a l'abstracció.

Per altra banda, l'èxit dels impressionistes consisteix en aquest perpetu èxtasi davant la bellesa del món i és precisament aquesta relació natural la que s'ha anat perdent. I és també aquest immens valor de Picasso, aquesta ànima naturalment pagana i per res desarrelada del que és diví. Els motius de la genialitat de Picasso són contraris a tot el que freqüentment es pensa: ell ha estat l'últim dels clàssics. I fins i tot ha estat ell qui, amb Matisse i algun altre, ha construït aquesta mena de línia Maginot, definitivament enderrocada a la meitat del segle davant l'estètica del que és sublim. Una estètica que arrenca de Kant i Hegel, continua amb Schopenhauer i l'art abstracte, encara que la victòria ha vingut d'Amèrica que ha aconseguit fer-la valer.

■ Chantal Aubry

Compositió VIII, de Kandinskij; 1923

no ha mirat el problema des d'un punt de vista metafísic, sinó des d'un punt de vista retòric, reprenent tots els preceptes de l'art antic amb el fi simplicíssim d'explicar altres coses. D'aquesta manera, tanmateix, es conservava aquell caràcter profundament retòric de l'art, que ha permès després el sorgir dels diferents renaixements, des del renaixement carolíngi, als dels segles XII, XV i XVI, i qui sap si n'hi haurà d'altres.

—Cosa que no ha impedit, tanmateix, que existís una iconoclàstica pròpiament cristiana.

—En efecte, va existir inicialment una guerra de les imatges que durà un segle i s'acabà el 843, seguida de l'atac calvinista,

jansenistes, a la iconoclàstica moderna?

—El que caracteritza la iconoclàstica moderna, en la qual la iconoclàstia filosòfica exerceix un rol importantíssim, és la crisi religiosa del simbolisme; punt de confluència entre corrents filosòfiques com les de Kant i d'Hegel, i de l'esoterisme i el positivisme per altra banda, que porten la iconoclàstica a abandonar l'àmbit cristià en el qual fins aleshores es trobava.

—Així sorgeix l'art abstracte: ¿se'l pot considerar com a una mutació en sentit laic de la iconoclàstica cristiana a través del simbolisme?

—Precisament. Consultant les obres de Kandinskij, veiem que estava totalment ab-

Ahasanta

तह तह तह तह

gracias

DHANYAVAD

**Aquest anunci no és per demanar.
És per donar.**

Per donar les gràcies a totes les persones, entitats i mitjans de comunicació que han donat el seu suport a Mans Unides. Que han fet possibles diversos projectes de desenvolupament al Tercer Món.

**Mans Unides
Catalunya**

Pera qualsevol aportació,
utilitza el compte núm.
3291-2500049778
de "La Caixa".

487 78 78

Col·labora o informa't trucant
a aquest telèfon.

Enguany s'escau el 50è aniversari del seu començament, sota l'aixopluc de l'Església

Els concursos literaris de Cantonigròs, un acte important de resistència cultural

Entre 1944 i 1968, anualment, durant un quart de segle, se celebra a Cantonigròs (Osona) un concurs literari. Fou un certamen que, nascut humilment entre les foscores de la primera postguerra, arribà a esdevenir, amb el pas del temps, una de les festes literàries catalanes més importants i, sens dubte, la nostra gran diada cultural d'estiu.

En un període de vint-i-cinc anys, si més no metodològicament, cal establir unes fites ordenadores. Tot i que puguin ésser discutibles en algun aspecte, per a la història dels concursos de Cantonigròs són útils les que es desprenen dels escrits que Joan Triadú ha dedicat al tema. Segons aquesta proposta, la història dels vint-i-cinc anys es divideix d'aquesta manera:

- Primera època: 1944-1950
- Segona època: 1951-1959
- Tercera època: 1960-1968

Assistència eclesial

La primera època va correspondre a un concurs eminentment local. Fou així perquè va néixer amb aquesta fórmula i perquè els organitzadors, de moment, no pretenien res més. El concurs va començar en 1944 quan Joan Triadú i Jordi Parcerisas, que havien anat a refer la salut amb els bons aires del Collsacabra, intercanviaren neguits patriòtico-culturals i decidiren aportar llur gra de sorra a Cantonigròs. L'aixopluc que trobaren fou l'únic possible en aquells moments: mossèn Feliu Vila, rector de Sant Roc, va atendre les peticions dels dos joves, i d'aquesta manera, s'endegà el primer concurs. D'aquell fins el vint-i-cinquè i darrer, tots comptaren amb aquesta assistència eclesial, la qual, en cap moment, no representà barrera ni destorb, com no ho representà tampoc la confessionalitat dominant entre els organitzadors.

Després de set anys de celebració ininterrompuda, en 1951 el concurs agafà un aire nou, del qual en fou una dada inicial l'entrada al jurat de Jaume Bofill

En l'escaïença del 50è aniversari del començament del Concurs Parroquial de Poesia de Cantonigròs, s'han programat per al proper 7 d'agost tot un seguit d'actes en aquesta bonica localitat del Collsacabra per recordar allò que va representar el certamen en una època ben difícil. En un número anterior del nostre setmanari ja informàvem dels actes que s'hi faran, entre els quals destaquen la missa que presidirà el bisbe de Vic i l'acte literari en què es recordarà la figura de Carles Riba en els cent anys del seu naixement.

i Ferro i Joan Cortès, amb el resultat esclatant d'una participació més gran i d'una procedència molt variada dels concursants, la qual, des d'aquell moment, permeté de parlar de concurs nacional. El veredicté d'aquell any atorgà els cinc primers premis a Carles Riba, Albert Manent, Jordi Sarsanedas, Segimon Serrallonga i Josep Serra Janer: era la poesia catalana del moment, presidida per l'aportació ribiana, que, poc després, editada, havia d'esdevenir *Salvatge Cor*, el llibre més humà del seu autor.

Des d'aquell moment, l'anomenat concurs de poesia i, més endavant, concurs parroquial de poesia, esdevé lligat al més actual i preuat de la literatura catalana.

La presència de Carles Riba

Característica destacada i definidora de la segona època fou la presència de Carles Riba: només en el darrer any, quan era previst que formés part del jurat, la mort del poeta impedí aquella assistència militant que, amb tota raó, fou recordada per Joan Triadú a l'acte de concessió dels premis de 1959 i que, des de 1964, una estela recorda al clos parroquial. Tràgicament, l'acte d'adhesió al poeta, a la seva obra i al seu capteniment que, des de 1951, havia esdevingut la festa, havia estat substituït, poc abans de la de 1959, per aquell enterrament insòlit en el qual les despulles de l'alt poeta, un home nascut encara el XIX, eren acompanyades pel pont de Vallcarca per una munió de joves que, en acomiadar-lo, es proclamaven continuadors d'unes mateixes actituds de redreçament. En realitat, era la mateixa joventut que donava vida i calor al concurs de Cantonigròs.

La tercera època fou la de l'expansió. L'assistència de públic i concursants augmentà molt durant la dècada dels cinquanta, però, en un altre context general de la nostra cultura, va fer passes de gegant durant la dels 60. Això cal referir-ho, sobretot, al nombre d'assistents:

el que havia estat un acte de cleda —una cleda necessària i indefugible— i fou després acte de selectes, durant la tercera època, arriba a ésser un acte multitudinari: és quan, fins i tot Joan de Sagarra, que ja ha enterrat el seu pare, s'hi presenta amb una llarga bufanda amb els colors de la pàtria.

El certamen, que començà essent exclusivament de poesia, s'obrí després a d'altres gèneres. En el decurs de vint-i-cinc convocatòries, fou tothora fidel a unes característiques essencials de continuïtat rigor i expansió.

Tot i que el certamen va néixer modestament, ho va fer amb la voluntat d'obrir un camí. Per això si el primer any es limità a la lectura dels treballs i a la proclamació del veredict, ja en el segon s'hi programà una intervenció que després esdevingué paradigmàtica a Cantonigròs: en 1945, en aquell primer centenari de la mort de Jacint Verdaguer que celebrarem a les fosques, Joan Triadú parlà a l'acte literari sobre el gran poeta que, precisament en aquelles contrades de Catalunya, havia posat en marxa la recuperació de la llengua a la qual es retia culte en aquell concurs parroquial i per a la salvació de la qual havia estat creat precisament el certamen. La voluntat de continuïtat de la gent de Cantonigròs es palesa en els ajuts que cerca:

de Barcelona, en tot moment, feren que a Cantonigròs les coses es deixatessin. Ben altrament, la presència de Joan Triadú com a secretari del jurat durant els vint-i-cinc anys i el pas, només de vuit anys però ben profund, de Carles Riba marcaren el certamen de Cantonigròs d'exigència, de sentit de ponderació, de civilitat ordenada i d'esforç d'aprofundiment.

Finalment el concurs fou expansiu en un sentit vertebrador. No solament va veure créixer el nombre de concursants i la quantitat dels assistents, sinó que, a través dels anys, es va anar organitzant en una forma d'acció pedagògica, de manera que a Cantonigròs eren exposades públicament les grans qüestions i, a la vegada, hi eren presentades i enaltides les grans personalitats de la nostra cultura i aquelles estrangeres que se n'ocupaven, la defensaven i l'enaltien.

Tot això acabà, per voluntat dels organitzadors, en 1968, perquè hom va creure que els nous moments permetien i demanaven una altra forma d'organització, i, com a continuació real del concurs de Cantonigròs, van néixer en 1969 les Festes Populares de Cultura Pompeu Fabra. A la darrera celebració, a l'ombra de la parroquia de Sant Roc, un grup de gent va voler fer justícia amb el lliurament d'una placa amb aquesta llegenda: *«Els concurrents assidus als concursos literaris de Cantonigròs (1944-1968) volen deixar ací penyora de reconeixement als seus organitzadors en la persona de Joan Triadú.»*

■ Josep Faulí

Com més va, més fort és el record

Si, perquè ara ho veig tot sencer, cada vegada més complet, a mesura que les vides i els fets arriben a les terminals del viatge i ja són definitius. Aleshores tot era només encetat, a mig fer, cada vida una incògnita i fosc el sentit de cada fet. Tot era un dubte, a les palpentes. ¿On anàvem i què esperàvem? ¿Com seria i què seria l'any vinent el concurs, allò que fèiem, que tenia tants noms? («¿Quin dia fan les poesies?» —preguntava la gent—; o bé, deia l'altre: «Enguany també pujarem a Cantoni», i no calia preguntar a què fer-hi). Ara tot es veu més clar, ja no costa tant i la continuïtat del concurs no ens la pot prendre ningú. Hi va ser, en va tenir i prou. És el secret de la posteritat i en pot estar ben satisfeta. Però viure al dia era una altra cosa. No fa riure pensar que els vint-i-cinc anys del concurs va de les esperances a la desesperança, és a dir, des dels soldats de la llibertat a les envistes de París, el 1944, a l'entrada a Praga dels tancs del Pacte de Varsòvia, de l'opressió i de la repressió, el 1968. Tots dos a l'agost, sempre a l'agost, quan al poble encara es respirava l'aire de la palla del batre.

Com més va, però, més fort és el record. Sobre un decorat de paper que representava el perfil muntanyenc del Collsaca-

bra, posat, de fons, al petit escenari de l'escola parroquial, veig algú que, a peu dret, llegeix uns versos, amb la veu trencada o apagada: és Salvador Espriu, un home robust, de mitjana edat, amb un vestit fosc. El silenci de la sala atapeïda deixa sentir, amb els finestrals oberts de bat a bat, cants d'ocells i xiscles de quitxalla; també la veu del campanar que toca migdia, i aleshores el senyor rector que s'alça, fa el nom del pare i comença a recitar l'àngelus en llatí i les avemaries. L'Espriu s'espera, dret com tothom, i quan la gent s'asseu continua la lectura del poema. Hi veig en Riba i en Foix, la Clementina Arderiu i en Jordi Sarsanedas. Havent dinat, el vent fa moure els tendals dels costats de l'envelat i pels pedaços s'esquitlla el sol. Qui sap si tindrem trons! De les rengleres de taules, amb sifons i trenes de flors, sorgeixen les converses expectants: ara parlarà l'abat, ara parlarà el bisbe o ara parlarà en català el professor estranger que hem tingut de convidat a l'acte literari. Ningú no se'n mouria, sobretot perquè voldrien que allò fos veritat, que l'esperit, que bufa on vol, s'estengués per tot Catalunya, àdhuc per tot el món, com un immens Cantonigròs...

■ Joan Triadú

Manuel Perdigó, Josep Maria Vall i Perdigó, Martí Mas... És una continuïtat a la qual col·laboren persones i institucions —la Seu Episcopal de Vic en primer lloc— i que, en morir mossèn Feliu Vila en 1963, és assumida amb tota naturalitat pel seu successor, mossèn Josep Cruells.

Un certamen marcat per l'exigència

Després, el rigor. Ni la modestia, primer, ni l'allunyament

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lució al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Crònica televisiva

La directora d'origen polonès Agnieszka Holland va dirigir el 1991 una excel·lent pel·lícula titulada *Europa, Europa*, que relatava la verídica i, paradoxalment, inversemblant odissea d'un jove jueu, anomenat Sally Perel, allistat a l'exèrcit nazi per tal de poder salvar la seva vida. Sortosament, ho aconseguí. El film va ser un gran èxit arreu del món i fou guardonat amb el Globus d'Or a la millor pel·lícula estrangera, uns premis que concedeix anualment l'Associació de la Premsa Estrangera a Hollywood. Un viatge cinematogràfic d'allò més interessant.

Però força diferent és el viatge que ens proposa el grup teatral Dagoll Dagom durant aquest estiu pel continent europeu. Estació: TV3. Dia i hora de sortida: els dimecres, a les 21.15 h.

Europa, Europa

Preu del bitllet: gratuït. *Oh! Europa* és una sèrie de tretze episodis que narra unes curioses històries plenes de bon humor els protagonistes de les quals són els components d'un grup molt divers i heterogeni de turistes catalans i del País Valencià que viatjaren recentment amb autocar pels dotze països —ara per ara, tretze, amb l'adhesió d'Àustria— que integren la Unió Europea.

La gènesi d'aquesta expedició turística és molt original: aquests individus guanyaren el viatge en una rifa que una coneguda entitat bancària féu entre els seus clients i l'atzar els va permetre aconseguir fer realitat aquest itinerari pel Vell Continent. Els protagonistes es reuneixen després de les vacances a casa d'un d'ells, on repassen i recorden, amb l'inefable ajut de vídeos i fotografies, les incidències del viatge a Europa.

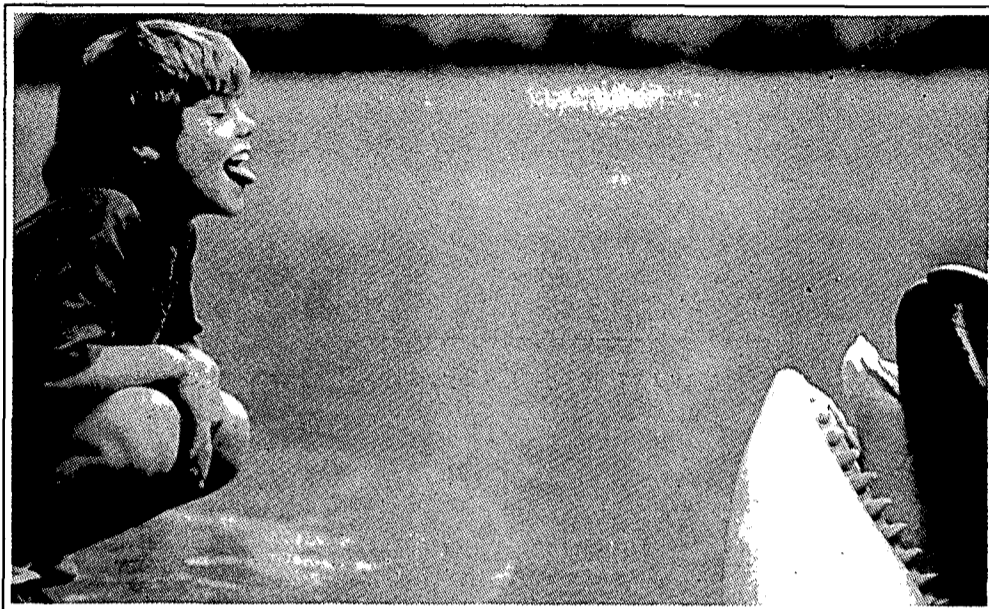
Un muntatge d'imatges del país homenatjat amb la música, composta per Ricardo Solfa —el desaparegut Jaume Sisa— i orquestrada per Joan Vives d'acord amb el lloc on succeeix l'acció argumental, il·lustra cadascun dels capítols. La sèrie, amb un pressupost de nou milions de pessetes per episodi, s'ha enregistrat totalment als estudis de TV3 a Sant Joan Despí. Dirigida per Joan Lluís Bozzo, realitzada per Eduard Cortés i produïda per Sesse Espona, *Oh! Europa* ha representat el primer treball directament creat per al mitjà televisiu que afronta Dagoll Dagom. Tots esperem, de debò, que no sigui el darrer.

■ Miquel Àngel Codina Periodista

CINEMA

¡Liberad a Willy! (Free Willy!)

Director: Simon Wincer. Intèrprets: Jason James Ritcher, Keiko, Lori Petty.

Jesse és un xicot problemàtic. La seva mare el va abandonar quan era molt petit, li agrada vagar pel carrer amb unes amistats no massa acceptables i no congènies amb els seus pares adoptius. La seva vida canviarà quan es faci amic de Willy, una orca que és la principal atracció d'un parc aquàtic.

En el film s'entrecruen dues històries només en aparença contradictòries. Per una banda, la de Willy, que Jesse vol retornar a la mar davant els cruels plans del seu amo. I per altra banda, la de Jesse, que ha d'aprendre a valorar la llar que se li ofereix davant l'aparent llibertat que li suposaria escapar-se.

Amb el matrimoni Donner en la producció i el

prolífic director australià Simon Wincer darrera la càmera, s'assisteix a una pel·lícula simpàtica, però on es troba a faltar un xic de profunditat en els personatges. Hi ha espectacularitat en les seqüències amb la gran balena, però de vegades frenen la història.

A més d'entretenir amb una aventura diferent, el film apunta algunes idees interessants sobre l'esperit de lluita, les dificultats de l'adopció, la necessitat de superar l'egoisme i fomentar la comprensió, i el valor de l'ecològica amistat del nen amb l'orca, banyada d'una espiritualitat composta de llegendes índies.

● J.M.A. (Aceprensa)

VII Premis a la investigació sobre comunicació de masses

S'obre la convocatòria per a un premi i dos accessits per a treballs de temàtica jurídica, sociològica, cultural, econòmica, professional, tecnològica, etc., en l'àmbit de la comunicació social.

Poden participar en aquesta convocatòria els treballs, les tesis, les memòries, etc., que despleguin alguna d'aquestes temàtiques o un aspecte concret d'aquestes, que no hagin obtingut cap altre premi de caràcter no acadèmic i que no hagin estat publicats. Es valoraran especialment els treballs d'interès

actual, prospectiu i d'aplicació pràctica.

Els estudis es poden redactar indistintament en català o en castellà, i la seva extensió mínima ha de ser de 150 folis a màquina, a doble espai i per una cara.

L'import del premi és d'un milió de pessetes i el dels accessits, de cinc-centes mil pessetes cada un.

Els tres guardons o algun d'ells podran ser considerats deserts, si així ho considera el jurat.

El termini de presentació dels treballs finalitzarà el 20 de setembre de 1994.

Els treballs s'han de trametre, mecanografiats i per triplicat, a la seu del Centre d'Investigació de la Comunicació, Via Laietana, 46 A, pral. 2a, Barcelona. S'hi ha d'adjuntar una carta signada per l'autor o els autors, amb el seu nom i la seva adreça, en què consti que accepten totes les bases d'aquesta convocatòria. En qualsevol cas, la simple presentació d'algun treball suposarà aquesta acceptació.

Al sobre, hi figurarà la inscripció VII Premis a la investigació sobre la comunicació de masses.

Sens perjudici de la propietat intel·lectual dels autors, els drets de publicació dels treballs guardonats correspondran al Centre d'Investigació de la Comunicació de la Generalitat, el qual els podrà publicar íntegrament, resumits o en part, en qualsevol idioma, fent-hi constar el nom de l'autor o autors. De tots els treballs presentats, en quedarà dipositat un exemplar al Centre, i es tornaran les altres dues còpies, en el cas que així ho demani l'autor.

El jurat, integrat per personalitats reconegudes i expertes en la matèria, la composició del qual serà comunicada oportunament, estarà facultat per interpretar aquestes bases, com també per resoldre'n qualsevol incidència. Contra la seva decisió no s'admetrà cap reclamació. El veredictes es farà públic per mitjà del Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

LA SARDANA I LA DANSA

Aplec Internacional a Marsella

Pels dies 5 i 6 d'agost es prepara a la capital francesa, a terres de la Provença, el setè aplec itinerant de la sardana i mostra de grups folklòrics que organitzen la Comissió d'Aplecs de les Comarques Barcelonines i ADIFOLK, conjuntament amb el Cercle Català de Marsella. Enguany l'aplec tindrà una organització, diferent ja que fins ara se celebrava en dissabte i diumenge, i el dissabte, es presentaven els grups folklòrics —com gegants, esbarts, bastoners i altres—, i el diumenge se celebrava solament l'aplec i el concert amb cobla. En la present edició, s'ha considerat que els resultats, almenys de cara al país que ens acull, podrien ser més òptims si ens presentàvem indistintament.

Està prevista l'assistència de més de 20 grups folklòrics catalans, amb gegants, esbarts, castellers, cavallets, bastoners, diables, colles sardanistes i grups de música tradicional, així com també les cobles Juvenil de Bellpuig i de Sabadell, que presentaran un concert el divendres a la nit, i les ballades de sardanes del dissabte, alternades amb les diverses actuacions.

Cal remarcar la difusió que n'estan fent els amics del Cercle Català de Marsella, amb unes primeres informacions a *Le Provençal*, *La Marseillaise*, *Le Meridional* i *Marseille Informations*, que són el prelude d'informacions més àmplies previstes com ara la incursió a la ràdio i, a partir de mitjans de juliol, cartells als vagons del metro, tanques publicitàries a les parades d'autobusos i pantalles lluminoses escampades per tota la ciutat.

Tot fa creure en una concentració massiva que ha de portar al poble marsellès i als visitants accidentals una visió completa dels costums populars catalans, no pas desarrelats d'alguns propis d'ells, ja que sempre queda viu el record d'antigues convivències entre els dos països.

■ Josep Ventura

UN TELÈFON AL SERVEI DE
LA SALUT MENTAL
FUNDACIÓ NOU CAMÍ

Psicotelèfon

(93) 427 44 22

MAINADA

La nostra muntanya

És la muntanya de Montserrat. Mira que en són de gegants i d'extraordinàries aquelles roques! El dia que vàrem anar-hi, hi havia persones de tots els països del món. L'església és molt gran, i plena de llànties enceses, portades per grups i persones de tot arreu, com si, dia i nit, volguessin fer companyia a la Mare de Déu, durant tot l'any. Però no sé per què us ho explico tot això. Estic segur que tots vosaltres hi heu estat més d'una vegada.

A migdia, amb l'església plena de gom a gom, un monjo saludà amb diferents idiomes a tots els grups vinguts d'arreu de Catalunya i del món. Vàrem resar una mica, i després, els escolans cantaren la «Salve», un cant de lloança a la Mare de Déu. Renoi, si en saben de cantar! M'hauria agradat que tots els nois i noies de la Catequesi els haguessin sentit (de vegades fem enfadar mossèn Josep de

tan malament que cantem).
 Després vam pujar al cambril per venerar la imatge de la «Moreneta». Li diuen així perquè té la cara fosca.
 —Mare!
 —Què vols, ara.
 —Que puc resar? Vull dir-li alguna cosa a la Mare de Déu.
 —És clar, home.
 ¿Sabeu què li vaig dir? Vaig demanar-li per tots les Eixerides i per tots els Eixerits de Catalunya. Perquè tots plegats ens fem grans i espavilats, siguem feliços del tot, i estimem sempre Jesús i tothom.
 Vaig marxar més content que un pèsol.

L'Eixerit

El llop i l'home

—Saps? —va dir el llop— jo no crec que l'home sigui l'animal rei de la creació, amiga guineu, i penso anar a trobar un home i enfrontar-m'hi per demostrar-li que jo sóc més fort i millor que no pas ell.

I així ho va fer. Dia rera dia, el llop, en companyia de la seva amiga la guineu, esperava a un dels costats del camí que creuava el bosc, per tal d'enfrontar-se al primer home que passés.

Heus aquí que una tarda, passejant pel bosc, van veure passar un vellet tot arrugat i ajupit que caminava amb l'ajuda d'un bastó.

—Aquest és un home? —va preguntar el llop.

—No —va contestar-li la guineu—, ho ha estat, però ja no ho és pas, ara.

Un parell de dies més tard, va aparèixer pel camí un nen que tornava de l'escola, i que anava tot content, cantant i fent saltirons.

—Aquest és un home? —va preguntar el llop a la guineu.

—No —va contestar-li ella—, amb el pas del temps ho arribarà a ser, però ara com ara encara no ho és pas, no.

A l'endemà va creuar el bosc un mutilat de guerra, amb el seu uniforme i les seves crosses.

—Aquest és un home? —tornà a preguntar el llop.

—Tècnicament sí —va respondre la guineu—, però està ferit, no demostraries pas la teva força lluitant contra un home ferit, ¿no trobes?

I més tard passà pel bosc una dona que venia del mercat i anava tota carregada.

—Aquest és un home? —pregntà el llop, que començava a cansar-se d'aquella història.

—Bé, sí, de fet sí, però és una femella —va dir la guineu—, no seràs tan covard com per lluitar amb una femella, oi?

Finalment, quan el llop ja era a punt de renunciar, entrà al bosc un caçador. En veure'l, la guineu arrencà a córrer i li va dir al llop:

—Aquest sí que és un home, i un home molt perillós, vés a amagar-te corrent!

Però el llop estava ansiós per demostrar a l'home la seva força i valentia.

—Aquí em tens, home —va dir plantant-se al bell mig del camí— i et demostraré que sóc més fort que tu.

Però el caçador, que duia la seva escopeta, no s'ho va pensar dos cops, i li demostrà que abans de batre't amb ningú, has de conèixer la seva força i ser molt conscient de les teves pròpies possibilitats.

ANNA

MOTS ENCREUATS

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3		●				●	
4				●			
5				●			
6							
7							

HORIZONTALS:

1- La línia més alta d'una serralada que separa les dues vessants (en plural). 2- Filla d'una vall pirenenca. 3- A.r., un peix comestible. 4- A.r., proper, semblant. A.r., animal domèstic. 5- A.r., la quarta part d'una moneda corrent. Gran extensió d'aigua. 6- A.r., aixecarà. 7- A.r., el que mai no es lleva tard.

VERTICALS: 1- Rumiar. 2- A.r., déu egipci. Del verb fer. 3- Pelaran. 4- Nom de lletra. En el porró si està ple. 5- A.r., varen tenir por. 6- Del verb ésser. Habitació, estança. 7- Guairerem.

SOLUCIÓ

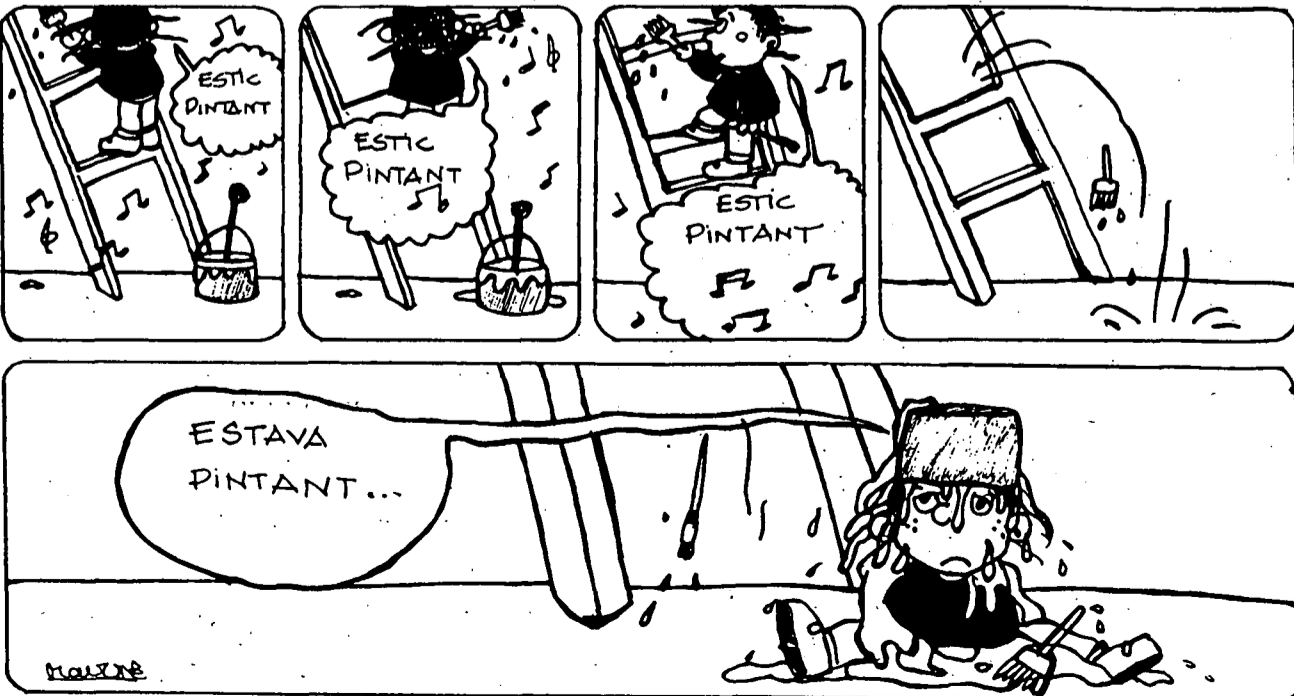
Horizontals: 1- Carenes. 2- Aranosa. 3- par. 4- ra. 5- lar. 6- aravelle. 7- rentam.
 Verticals: 1- Cavilar. 2- ar. 3- Raparan. 4- Ena. Vi. 5- nerm. 6- Es. Sala. 7- Sanarem.

Saps de quin país és cada un d'aquests personatges?

Rus, Holandès, Bavarès, Basc, Escocès.

LA BALDUFÀ

MAIXRE

EMISSIONS A LA TELEVISIÓ

TV1

- Diumenge** 12.00 *La Missa*: amb la participació de la Coral l'Amistat, de la Ràpita (Alt Penedès, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Gregori Martínez (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).
- 15.00 *Pueblo de Dios*: Los que vienen de la mar.
- Dimarts** 02.35 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

- Dissabte** 09.30 *Últimas preguntas*: Carmen de Alvear
- Diumenge** 08.45 *Espacio interreligioso*.

CANAL 33

Signes dels temps: No hi ha programació fins a l'octubre.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

- Dv 22/07** 22.45 *Creure, avui*: Espai cultural: festes «Les Santes» (director: Ramon Safont-Tria).
- DI 25/07** 15.00 *Creure avui*: (repetició).
- Dv 29/07** 22.45 *Creure, avui*: No hi ha programació (Vacances).

EMISSIONS A LA RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

10.00 *La música religiosa: Missa n. 1, en re m.* de Bruckner; Ave Maria. Ave Verum de Vienne.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*.

21.00 *El Espejo*.

Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós.

22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

Dimarts

15.00 *Frontera*: programa sòcio-religiós que tracta els temes puntuals de més actualitat davant el fet religiós (director: Saturnino Rodríguez i Abel Hernández).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia*: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 *Déu vos guard!* Santoral; reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

22.05 *Objectiu, l'home*: el cas de la setmana; l'entrevista amb el Pare Enríque Lomillo missioner dels Sagrats Cors de Jesús i de Maria (del Pare Damià) operacions quirúrgiques; trasplantament de ronyó, operació del cor, i 19 anys sotmès a la diàlisi; Sugeriments per viure millor la vida i la «carta dominical» de l'arquebisbe Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona

COPE/RÀDIO SABADELL (OM 882)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*.

21.00 *El Espejo*.

Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.05h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Onda Cero: Ràdio Tarragona (FM 91.0) dissabte 13.05h

Ràdio Nova (FM 93.5) dissabte 09.15h.

AVUI ÉS EL TEU DIA: a Ràdio 5.

CAFÈ I PASTES: a Tarragona Ràdio.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: espai setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. A part té les seccions: *La paraula del bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Els sants oblidats* (narració dels sants de la setmana), *El comentari pels joves* (amb Jaume Reixach), *El significat de l'evangeli* (amb Mn. Pere Carreras), *Església Viva* (presentat per Angel Rodríguez).

L'emeten:

Cadena Cope: Figueres (AM 1260-FM 90-3) diumenge 9.40h.

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Stil de Cassà (FM 92.3-92.8) diumenge 9.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h

Ràdio Grup Girona, (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.30h.

Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.7) diumenge 9.30h.

Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h.

Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Ràdio Shalom de Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació (presenta: Josep Maria Pont).

L'emeten:

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.30h.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

22.10 *Noticiero*.

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Cafè i pastes*: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) dijous 20.30h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107) divendres 20.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.30h.

Ràdio Sarrià (FM 87.6) diumenge 8.30h.

Ràdio Les Planes (FM 107.7) dissabte 10.00h.

Ràdio La Vall (FM 107.6) dimarts 21.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) dimarts 14.30h.

Ona Jove Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.00h.

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai que compta amb el comentari del Bisbe de Girona que es publica cada setmana en el «Full Parroquial».

L'emeten:

Ràdio Calella (FM 92.2) diumenge 11.00h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súrria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»).

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet FM107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Ulldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

Ràdio Vinaròs Nueva (FM 92.8) dissabte 22.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSÒ: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

Generalitat de Catalunya

**HI HA MOLTA GENT
QUE T'ESPERA:
FES-TE VOLUNTARI!**

**TRUCA AL
900 300 500**
INSTITUT CATALÀ DEL VOLUNTARIAT
T'INFORMAREM!

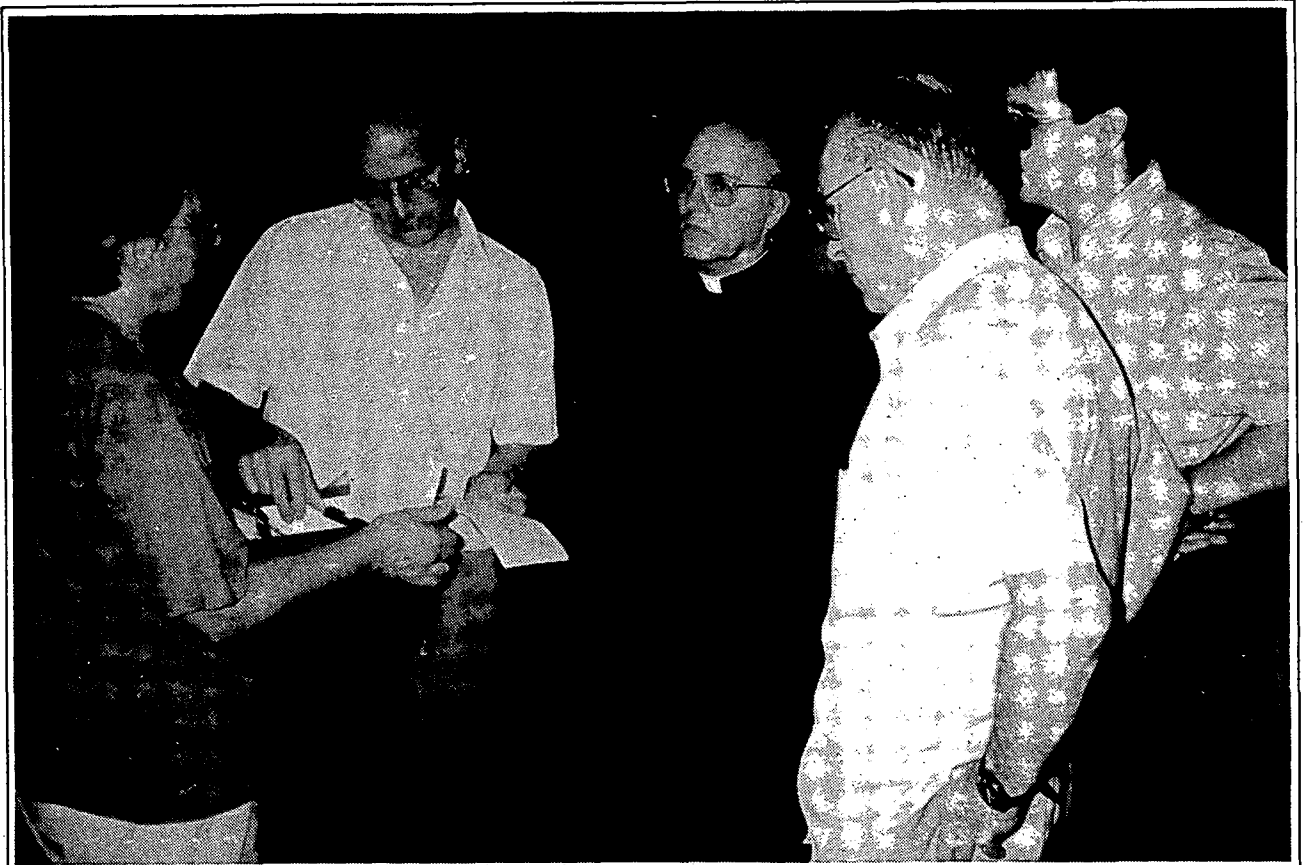

**ANIREM
ENDAVANT!**

Benestar Social

«Ningú no esdevé solidari a distància. La solidaritat és un contagi, una mena de procés de vulnerabilitat que es fa a mesura que hom s'atansa a donar la mà al malalt que ens toca amb el seu dolor, a l'home a la presó que ens fereix endins amb la seva llibertat encadenada, a la gent dels marges que se'ns emporten al fons de la realitat del Mal».

Introducció de la memòria del 1993 de les activitats de la Fundació Escó

Mons. Jaume Traser, bisbe auxiliar de Barcelona, visità fa pocs dies el casal-menjador d'estiu que la Fundació «Escó» manté al Raval

LLINDAR

Aquests dies ha arribat a les meves mans la memòria anual de la Fundació Escó. Aquesta Fundació és la cristallització jurídica d'una acció de solidaritat iniciada al Raval de la Ciutat Vella de Barcelona, ara fa prop de 10 anys. La seva història comença l'estiu del 1985, amb la posada en funcionament d'un casal-menjador per als infants del barri, en el qual s'havien detectat, sobretot durant el període estival, greus dèficits de caràcter alimentari i sanitari. Fou —i continua essent— l'ànima d'aquesta empresa, Cecília Bosch, una dona casada, esposa d'un advocat barceloní i mare de família. Aquesta dona, que sempre es resisteix a figurar-ne com a protagonista principal, amb el seu tremp evangèlic i el seu carisma personal, aconseguí entusiasmar altres persones i algunes institucions religioses per emprendre junts una acció de solidaritat que, amb el temps, ha anat creixent amb nous projectes (com ara l'equip de seguiment per la resta de l'any, el Pirmi per a la inserció social i laboral de persones en una situació greu de marginació, la formació d'adults, l'equip tutorial de joves, els serveis sanitaris, etc.). L'aleshores vicari episcopal de zona, Mn. Josep Maria Juncà, hi donà des del començament —i els hi continua donant actualment com a rector de Sant Agustí—, el seu suport més il·lusionat.

«Escó» és el banc que es troba a la llar de les cases pairals on sempre hi ha un lloc per al qui vol escalfar-se al foc i és també, segons diu el diccionari, el seient del

de procedència àrab i també d'altres nacionalitats (34%). Els voluntaris que els van atendre foren unes 365 persones, comptant directors, monitors, equip mèdic, escolar i d'administració. Cal subratllar que la major part dels voluntaris d'«Escó» estan vinculats a diferents comunitats religioses o moviments cristians, tot i que no s'exigeix cap requisit d'aquest tipus. Allí es barregen seminaristes de Barcelona, novicis o juniors/es de diferents congregacions (carmelites descalços, concepcionistes, dominics, escolapis-escolàpies, filipenses, filles de Jesús, jesuïtes, La Salle, Lestonnac, maristes, Sagrat Cor, teresianes, etc.) amb nois i noies provinents de diferents grups cristians (C.V.X., comunitats cristianes de base, esplais cristians, escoltes, moviments cristians obrers, universitaris, grups de parròquies, vinculats a escoles, etc.). Una barreja feliç i altament significativa, que hauria de ser exportable a moltes altres accions i empreses apostòliques que la nostra Església podria dur a terme.

El casal d'estiu del Raval rep algunes subvencions de l'Administració, però no es podria finançar sense l'aportació de tants voluntaris com té. Les mateixes administracions no se'n saben avenir que amb tan pocs diners la Fundació «Escó» faci tantes coses. Perquè si ho fes l'administració per ella mateixa costaria quatre vegades més del que les activitats estan costant actualment, la qual cosa explica per què hi ha tants programes dirigits per l'administració que, en realitat, és molt difícil, per no dir impossible, que puguin servir amb l'extensió, l'eficàcia i la dimensió personalitzadora de la qual és capaç una acció com aquesta duta a terme pel voluntariat.

Donar-se una volta pel Col·legi Milà i Fontanals a on està instal·lat el casal-menjador i veure en acció tot aquest col·lectiu de voluntaris joves i no tant joves, compartir una estona de pregària amb ells abans de començar la jornada, verificar la immensa paciència, capacitat d'acolliment, i, en definitiva, amor, amb què desenvolupen totes les activitats (des dels jocs, sortides, tallers de manualitats, xerrades, servei de menjador, repàs escolar, etc.), és una experiència d'allò més enriquidora. És la més transparent percepció, en definitiva, d'un acolliment lliure i senzill que aprofundeix les seves arrels en l'Evangeli. I tot, sense la més mínima punta de protagonismes personals ni d'ansies de monopolitzar res. Perquè tots els que hi col·laboren, des de la Cecília Bosch, passant pel jesuïta pare Ginestà, el germà Joan Lluís Casanovas, el seminarista, i avui ja capellà, Mn. Miquel Àngel Pérez, o pels metges, els pedagogs o els psicòlegs, fins al darrer i més inexpert dels joves voluntaris, tots —insisteixo—, absolutament tots, només se senten i es veuen a si mateixos com uns senzills aprenents de solidaritat.

■ Manuel Valls i Serra *director*

Aprenents de solidaritat

Parlament des d'on es dirigeix la paraula. El significat és prou clar. La Fundació de què parlo vol ser un espai d'acollida de la gent marginada del Raval i un lloc des d'on parlar en nom dels qui no tenen veu i des d'on escoltar també el que aquests els diuen. Durant nou anys, la Fundació «Escó» ha estat —i continua sent—, per a molts joves cristians i no cristians de la Ciutat Comtal, una veritable escola de solidaritat. «Ningú no esdevé solidari a distància —es diu en la introducció de la memòria del 1993—. La solidaritat és un contagi, una mena de procés de vulnerabilitat que es fa a mesura que hom s'atansa a donar la mà al malalt que ens toca amb el seu dolor, a l'home a la presó que ens fereix endins amb la seva llibertat encadenada, a la gent dels marges que se'ns emporten al fons de la realitat del Mal».

L'any 1993 el Casal acollí 405 infants (des de 3-5 anys a 14-16 anys). Aproximadament un 40% procedien de famílies on mancava la figura del pare o de la mare. Els darrers anys, s'ha vingut avaluant un augment progressiu d'infants

ARA MATEIX

Dos avisos

■ **J. Carrera Planas**

Les aigües de la política corren tèrboles. Vells i malignes solatges que creiem prou sedimentats tornen a la superfície. No és estrany, doncs, que alguns comentaristes de premsa relacionin el moment actual amb altres de també agitats de la nostra història moderna, concretament els que precediren la guerra civil del 36. Relacionar no vol dir equiparar. La nostra realitat i el nostre context d'avui són infinitament més positius i menys dramàtics que els d'aleshores. La comparació, tanmateix, és útil per a analitzar la continuïtat d'algunes actituds col·lectives i treure'n lliçons.

L'amic Albert Manent evocava, fa unes setmanes (*La Vanguardia*, 18/6/94), el concepte de «catàstrofe prèvia», tan clarament formulat i tan enèrgicament combatut per Carles Cardó. Sobretot en els primers mesos de 1936—quan la catàstrofe s'anà congriant— la denúncia de Cardó esdevingué insistent. Però ja força abans, el 1933, havia assenyalat que «l'esperar o procurar la catàstrofe com a condició prèvia per a reconstruir la societat segons un motllo nou, més que d'un criteri deriva d'un temperament». No cal esforçar-se gaire per a retrobar el mateix impuls temperamental en els qui alimenten avui una visió catastrofista del país i ens volen convèncer que, només enderrocant-ho prèviament tot, serà possible, després, construir alguna cosa bona. Són els qui, com diu Manent, «en lloc d'oposar-se constructivament a la política, criticable i, de vegades, menyspreable, però canviàble» dels qui governen, practiquen, per sistema, «l'acorralament i demolició» de l'adversari.

Des d'una altra perspectiva geogràfica i ideològica, també resulta significatiu un article recent de José Ma. García Escudero (*ABC*, 16/7/94). Després de comparar la derrota dels socialistes en les eleccions europees del mes passat amb la de les eleccions municipals del 23 d'abril de 1933—justament l'any de l'article de Cardó— que va anar seguida del triomf conservador del novembre següent, García Escudero anuncia el retorn proper de la dreta al govern de l'Estat. Ell creu, en efecte, que ja s'han complert les condicions necessàries perquè això s'esdevingui: desaparició del mite de l'esquerra com a garantia exclusiva de progrés i de solvència moral i existència d'una dreta moderna que, per tant, ja no aparegui identificada amb el règim franquista. Ara bé, —i és això, sobretot, el que vull remarcar— segons García Escudero, s'equivocaria qui pensés en un retorn de la dreta tradicional: «mentre la dreta ha estat tradicional, afirma, no podia tornar, i, si torna, serà perquè ha deixat de ser tradicional». Relaciona aquest aspecte amb l'actitud religiosa: «si abans es podia dir que el catòlic era de dretes i a la inversa, avui es pot ser catòlic i d'esqueres, i ser de dretes i no ser creient». I afegeix: «No cal dir que forma part de la política conservadora el respecte als valors i a les institucions que el socialisme

García Escudero anuncia el retorn proper de la dreta al govern de l'Estat. Ell creu, en efecte, que ja s'han complert les condicions necessàries perquè això s'esdevingui: desaparició del mite de l'esquerra com a garantia exclusiva de progrés i de solvència moral i existència d'una dreta moderna

espanyol ha convertit en blanc de les seves anacròniques rancúnies i, en primer lloc, els religiosos; però sense que el govern, per molt conservador que sigui, pugui deixar de governar per a una societat que, en gran part, és agnòstica.»

Des de Catalunya, amb un mapa electoral diferent del general espanyol i amb un clima polític menys excitat que el d'altres indrets, no resulta difícil entendre els dos missatges apuntats: que ni seria ètic seguir la línia de la catàstrofe prèvia, ni els fruits hipotètics d'aquesta serien, probablement, els esperats per alguns sectors vehements...

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

Escriu aquestes ratlles amb el cor encogit; les flames encara estan abrusant de forma incontrolada els nostres boscos. No sabria pas dir si els meus sentiments són d'impotència, de tristesa, d'angoixa, o de ràbia. Potser una mica, o molt, de tot. I encara n'hi ha que tenen esma de barallar-se per les responsabilitats, com hi ha món! El meu parer personal coincideix amb els qui veuen intencionalitat en tota aquesta orgia incendiària, que dura ja fa massa anys; i davant d'això, considero que ben poques defenses té avui per avui la societat.

¿Qui hi pot guanyar amb aquesta deforestació progressiva de Catalunya, València i tota l'Espanya mediterrània? Evidentment que ningú. I, en canvi, sí que hi pot perdre molt la futura macro-regió europea que, segons es diu, podria aglutinar en un futur proper tots aquests països. I aleshores ve la pregunta: ¿És que fa nosa a algú aquest projecte? Em fa por pensar en algunes respostes possibles. Però, en qualsevol cas, la pregunta podria suggerir

El meu parer personal coincideix amb els qui veuen intencionalitat en tota aquesta orgia incendiària, que dura ja fa massa anys; i davant d'això, considero que ben poques defenses té avui per avui la societat. ¿Qui hi pot guanyar amb aquesta deforestació progressiva de Catalunya, València i tota l'Espanya mediterrània?

boscos fossin més nets que ara! Penso en aquelles llargues curses per tots els boscos de Catalunya, fetes per agrupaments escoltes, per colles

Quan el verd es torna negre

■ **Jordi Bassas i Ribalta**

altres tipus d'actuacions preventives que no es limitessin només a perseguir els «arrossaires».

No puc deixar de pensar en aquells focs de campament, fets a plena nit i en ple estiu, on, quan érem joves, vam aprendre a cantar a la natura, a l'amor, a l'amistat, al Déu creador, i que mai de la vida van ocasionar cap sinistre. I no és pas que els

Per a bona part del jovent català, el bosc ha estat un element pedagògic de primer ordre, i, sobretot, un element vertebrador dels seus sentiments envers la terra, la gent i el país.

d'excursionistes de totes les edats, i que no veien altre fum que el que sortia de les xemeneies de les cases de pagès. Penso en moltes més coses, i la veritat és que els números no em quadren. ¿Tantes i tantes «imprudències» s'han comès en els boscos catalans d'ençà que tenim l'Estatut d'autonomia? Torno a esgarrifar-me davant de sospites que butzinegen pel meu magí, i de debò que voldria equivocar-me!

Per a bona part del jovent català, el bosc ha estat un element pedagògic de primer ordre, i, sobretot, un element vertebrador dels seus sentiments envers la terra, la gent i el país. Molts d'aquells joves—que avui ja no ho som tant— hi van aprendre a lloar Déu. A la meua generació, ¿qui no va dur mai una motxilla a l'esquena i unes xiruques als peus per recórrer la nostra geografia? Però, avui el verd s'està tornant negre: esperem i resem que això no sigui tota una premonició de la pèrdua de l'esperança en les nostres possibilitats i en la nostra dignitat com a poble.

Jordi Bassas i Ribalta és escriptor i teòleg

SABER ESCOLTAR

El poder diví a través de la feblesa humana

Llegeixo un comentari sobre la vocació dels batejats. Descríu com han estat constituïts profetes, és a dir, que han de parlar en nom de Déu. Tot radica en el baptisme que integra en l'Església, cos de Crist, poble profètic. L'Esperit Sant envia en missió els qui són confirmats; i resta en cadascun d'ells per tal que prestin llur boca a Déu, és a dir, perquè parlin en el seu nom. El Senyor vol adreçar-se als germans amb els actes i paraules dels fidels.

Això fa molt respecte. Sembla una missió impossible. Són sovint tan febles i dèbils els membres de l'Església! Com si el testimoniatge restés impossibilitat. Fins al punt que hi ha creients molt i molt insatisfets per aquesta causa. El problema no és nou. El mateix sant Pau tenia quelcom que l'inquietava i humiliava. Prou pregava d'alliberar-se'n. El Senyor va ser expeditiu amb ell: «En tens prou amb la meua gràcia; el meu poder ressalta més, com més febles són les teves forces».

És cert que cal afinar molt en el testimoniatge. No obstant això també són experimentades i conegudes les febleses, els límits, els pecats dels seguidors de Crist. Tot això no és pas una llicència per anar enrera o per quedar convertits en una estàtua muda. Aquí hi ha un misteri que apareix al llarg de la Bíblia, quelcom que forma part de la lògica de Déu. Els límits, les febleses i pecats propis posen en relleu el poder de Déu en el cor de la feblesa humana. El poder no ve dels creients, sinó de Déu. Ningú, doncs, no pot ser víctima ni de les proves, ni de les resistències, ni de les dificultats. L'escrit esmentat es tancava així: «Que cadascú tingui confiança i exerceixi plenament la seva participació en la missió profètica de Crist. Que cadascú sigui fidel a la seva missió per la fe en el poder de Déu».

■ **Joan Guiteras**

Desconec si aquest primer apunt sagnant, escrit a cop calent, a la vora d'una mort sense anunciar, servirà per a un relat fidel o per a una imatge desdibuixada del que ha estat bisbe d'Astorga durant gairebé 27 anys, D. Antonio Briva Mirabent, amb el qual he treballat braç a braç com a vicari general durant gairebé 15 anys.

Expressar quelcom de D. Antonio quan encara se sent l'esperit defallit amb l'impacte de la seva sobtada mort, no és gens fàcil i sempre serà pobre, perquè D. Antonio era una figura tan profundament humana i tan polifacètica que no pot quedar ni tan sols esbossada en unes poques línies.

La mort de D. Antonio projecta sobre la diòcesi d'Astorga el vel de l'aflicció, per ser inesperada, per haver perdut un tresor d'humanitat i de saviesa evangèlica. Has arribat,

la fidelitat al seu propi lema episcopal: «Fer la veritat en l'amor». I sempre la seva bondat, el seu respecte, la seva memòria enciclopèdica, les seves anècdotes per a condimentar la conversa. En tot posava la seva serenitat confiada, el seu esperit de concòrdia i la seva afabilitat.

La seva lleialtat als seus principis i la seva distinció permanent li van donar el respecte de fins i tot dels qui no coincidien amb ell en les actituds, perquè mai no va tenir enemics en les persones.

La capella ardent va instal·lar-se a la capella del Seminari Major, on es va pregar davant les seves despulles mortals els dies 20 i 21 fins a les 12 de la nit. Els clausures del Seminari van ser durant dos dies un continu anar i

■ Marcos Lobato Martínez

Dol a l'Església d'Astorga

Senyor, com a lladre a la nit, i ens ha arrabassat un excel·lent sacerdot, un gran bisbe, y ens ha cobert de dolor. Res no pot mitigar aquest dolor, per la pèrdua soferta, tan inesperada. Però no és un dolor com els dels que no coneixen l'amor de Jesucrist, no és un dolor sense esperança.

Li va fallar, per primer cop el cor, i la seva ànima gran, a la mesura del seu cos i de la seva generositat, s'endinsà de sobte en el misteri de Déu.

Amb les diverses perspectives que oferia cadascuna de les seves activitats, sempre m'han cridat l'atenció certs trets de la seva rica personalitat que acudiran sempre a la meua memòria en pensar en ell i que avui evoco amb agraïment i afecte.

Crec que no em cega l'estima, quan afirmo que D. Antonio posseïa la personalitat polièdrica d'algunes figures del Renaixement. Sens dubte, si hagués d'esprèmer en unes gotes totes les riqueses de la seva figura, sortiria, crec, aquest flash d'urgència: talent insigne, de gran cultura, conversador afable i lector impenitent. De vegades va donar més del que podia i va treballar fins al menyspreu del seu descans, esforçant-se per complaure a quants reclamaven la seva presència.

D. Antonio ha estat el bisbe, serè i prudent, que Déu va atorgar a Astorga des del 2 de juliol del 1967 i, el seu gran cor ha estimat a tots a qui el Senyor el va encomanar: el seu do de consell i comprensió, ha asserenat moltes consciències.

Era un home d'Església. Home de mirada que travessava el futur. Les seves opinions ponderades i fermes, s'avançaven als esdeveniments. Sabia llegir els dissenys de Déu en els fragosos laberints de la història. Tots hem tingut ocasió de comprovar la grandesa de la seva humanitat, la veritat i la senzillesa de la seva confiança en Déu i en els homes, la força del seu magisteri.

La seva talla espiritual i intel·lectual era molt superior a la de la seva envergadura física. Com a intel·lectual fecund, els seus escrits pastorals conjuminen l'erudició més depurada amb la seva profunda teologia, feta d'oració i freqüent tracte amb el Senyor. I també era un home d'autoritat, que sabia parlar ferm i clar.

Els gairebé vint-i-set anys al front de la diòcesi, així com la seva pròpia existència estigué caracteritzada per

venir de fidels, amics, sacerdots, religiosos, personatges de la vida política de la ciutat d'Astorga, de la província i de la comunitat i un llarg etcètera de persones amb càrrec polític van traslladar-se a donar la seva condolença. En les rotlles que es formaven es lloava la figura del finat.

En el seu funeral, celebrat a la catedral, tots resàvem. Ningú no va acudir per «quedar bé», ja que el nostre Sr. Bisbe no es mereixia aquesta descortesia social. L'aspecte purament social va mancar de tot protagonisme. Vam anar a la catedral a parlar amb ell des del silenci compartit, pensant en ell més en l'alegria de les altes voltes que no pas en la soledat dels seus ossos, dipositats en la «via sacra». Anàrem a parlar amb ell, a pregar per ell, a demanar-li que ens ajudés amb la seva generositat de sempre i a donar-li gràcies.

La Missa oficiada per l'etern descans de l'ànima de D. Antonio fou un bellíssim, multitudinari i profund acte d'amor en record de qui va ser en vida un apassionat sembrador d'afectes, exemples, fermeses i lleialtats.

La família diocesana, així com la família Briva Mirabent, com a bons cristians, plorem endins, exterioritzem l'estima, però no la tristor.

I es la nostra esperança, la d'aquesta Església particular d'Astorga, que en el moment del seu traspàs a la Casa del Pare, hagi escoltat dels seus llavis les paraules de la Benaurança: «Vine servent bo i fidel, entra en la joia del teu Senyor».

Marcos Lobato Martínez és Administrador diocesà de la diòcesi d'Astorga (Seu vacant)

La Virgen de la Majestad, de la Seo de Astorga, a cuyos pies reposan los restos mortales del obispo Antonio Briva

ACUDIT

SI AIXÒ SÓN VACANCES....

Subscripció per ajut a l'estrena dels nous locals

Gràcies per la vostra col·laboració!

Ja estem arribant a la xifra de 2 milions i ens agradaria que pels volts de la tardor poguéssim arribar als 7 que necessitem.

Subscriptors i simpatitzants de Catalunya Cristiana continueu així fidels al nostre setmanari donant-li solidesa i preparant-li nous horitzons. Us ho agraïm de tot cor.

I a tots els que encara no ho heu fet us demanem un gest de solidaritat i de suport enviant-nos una aportació econòmica.

Cordialment: gràcies.

BANESTO — Agència Urbana n. 2018
Rambla Catalunya 79
08007 BARCELONA

Compte corrent: «Fundació Catalunya Cristiana»: 0030 2018 48 0100197 271

I les ajudes van arribant...

Suma anterior	1.788.900
Pepita Vall Sallo (Girona).....	2.000
Un cristià català (Vic).....	25.000
Anònim.....	25.000
Anònim.....	10.000
Ajuda Església Necessitada.....	250.000

Fundació Catalunya Cristiana
Carrer Puiggarí 5-7, 08014 Barcelona
Tel. 490 59 88 Fax: 490 20 35

Els refugiats guatemalencs retornen al seu país

Volen consolidar la democràcia i els drets humans

Retornar a la terra originària, després de molts anys d'exili, esdevé un signe molt profund per a la comunitat internacional; és com llançar un crit, un cant i una pregària. Els refugiats guatemalencs de l'estat mexicà de Xiapes, han iniciat el retorn al seu país. A finals de l'any passat van començar l'odissea, que es continua estenent durant tot el 1994. Onades i onades de refugiats travessen la frontera per entrar a Guatemala, encara que la situació actual sigui d'inestabilitat i de risc. Aquest fet respon a la voluntat de demostrar al món que ells aposten per l'esperança, que estan disposats a jugar fort, a fi que el seu país consolidi les institucions democràtiques i respecti els drets humans. Tanmateix, les successives violacions d'aquests fan del retorn un crit...

La tornada massiva i organitzada de guatemalencs es desenvolupa seguint unes coordenades preparades des de fa molt de temps, quan les Comissions Permanents —que representen el refugiats—, l'Església i l'ACNUR (Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Refugiats), negociaven amb el govern de Guatemala les condicions per poder tornar a casa.

En un dels retorns, la població es va concentrar a Paso Hondo i es van ultimar els preparatius per creuar la frontera aquell mateix dia. Representants de diverses ONGs (Organitzacions No Governamentals), de l'Església, l'ACNUR, la COMAR (Comissió Mexicana d'Ajut als Refugiats), amics i persones d'altres campaments van assistir-hi per acompanyar-los fins la línia divisòria que separa Mèxic de Guatemala. Es veien cares alegres i cares tristes, d'aquells que, en l'últim moment, a causa de la por van decidir no retornar. També hi era Rigoberta Menchú, aquesta dona líder que defensa el dret a ser dels indígenes i que representa les innombrables vídues guatemalencs,

els seus 46.000 desapareguts, els 130.000 morts durant els anys de conflicte i nombrosos nens del carrer —sense pare mare— que intenten sobreviure dia a dia.

El pas de la frontera va ser ràpid, sense cap acte especial, però amb multitud de mexicans que els acomiadaven, després d'haver-los acollit durant 13 anys. A l'altra cantó, els guatemalencs els van rebre amb moltes flassades, signades per diverses organitzacions populars. Després es va dinar i es feren diversos parlaments. De les Comissions Permanents, Maria Maquim (una organització que defensa els drets i la dignitat de la dona, així com l'essència de la cultura indígena), Rigoberta Menchú i el bisbe de Huehuetenango.

Ja entrada la tarda, la multitud va seguir avançant fins arribar a Xaculá, passant per Nentón. Enmig del camp, la gent que habitava les casetes aïllades sortia a rebre als retornats, malgrat el fred i la nit. Els refugiats mantenien vius els records del seu país i anaven comparant les coses que veien ara amb aquelles que havien deixat. Una dona, en entrar al poble de Nentón va preguntar: «Qui deu estar vivint en la casa de la meua sogra?».

Finalment s'arribà a Xaculá, quan la multitud havia estès el seu vel. Cadà grup es va acomodar en els llocs preparats per a l'ocasió i després es va fer una petita celebració amb sopar i ball. En aquells moments, el retorn era un cant.

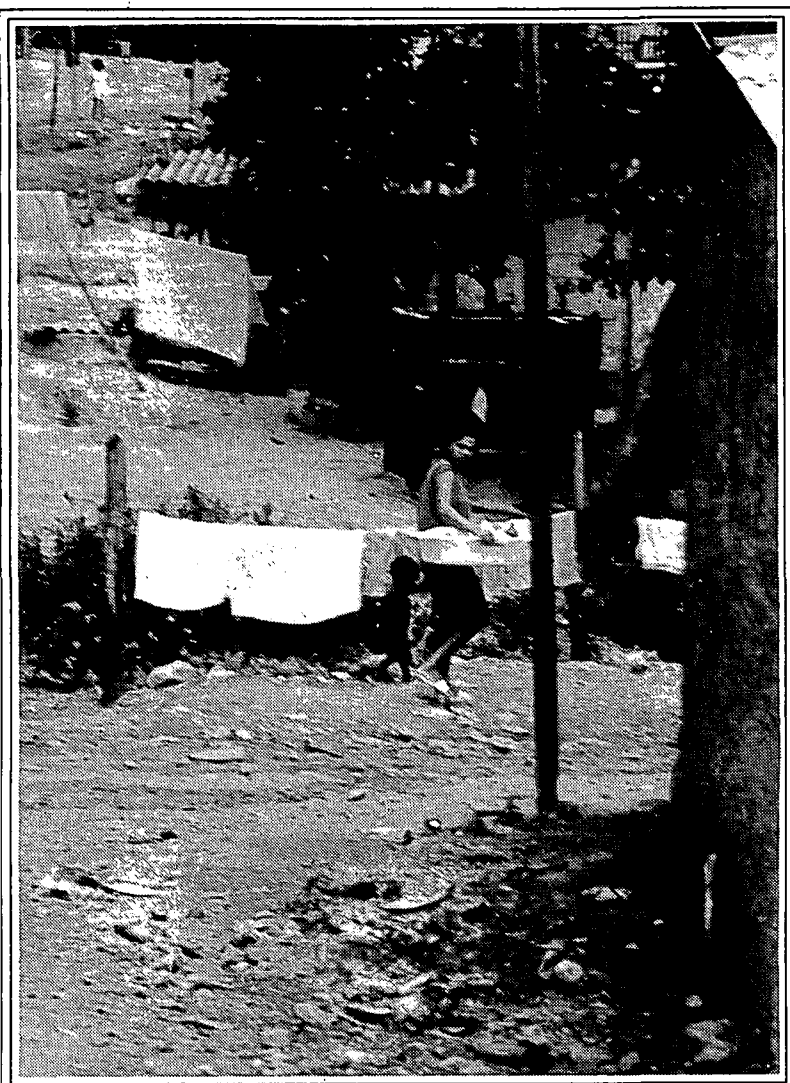
Iniciar la construcció d'un nou poble

L'endemà matí, se celebrà una eucaristia d'acció de gràcies, en la qual, Rigoberta Menchú, va recitar un dels seus poemes on expressà la nostàlgia de com seria arribar a Guatemala si «mamà torturada papá quemado vivo volviesen».

Ja s'inicià l'organització pròpia de la dita. Les dones van repartir galetes, pa de bany, bolquers, molins i cubells. Els camions, carregats amb les eines i el material de cada campament, començaren a entrar. Els cartells indicaven on havia d'aparcar, i a poc a poc, es construïen dutxes, letrines fetes amb plàstic blau i sostre d'alumini, les galeries de fusta malla, plàstic endurit i làmines, que

Els refugiats han preparat a fons el retorn

Els refugiats volen unir el seu destí amb la població civil en resistència

posen d'una mena d'habitacions on dormen unes cinc famílies, el menjador-cuina de campanya, el safareig i claus de control de l'aigua. Més endavant, es feren els habitatges i es localitzà el centre urbà.

Realment, Xaculá és un indret preciós, encara que de dia fa molta calor i de nit molt de fred. El riu es troba a dos minuts a peu i tot és verd, la vegetació exuberant omple les valls i les muntanyes. Quan ja van tenir l'entorn immediat una mica coordinat, es va decidir que la finca es dedicaria a la producció forestal amb un terreny mínim per a la milpa (blat de moro).

Tanmateix, mentre s'estava en aquesta etapa inicial, també van aparèixer problemes: El blat de moro entregat per la CO-MAR i que havia de durar fins a tres mesos estava en males condicions. Aleshores urgia sembrar llavors bàsiques per garantir l'alimentació durant tot el proper any. Superat això, immediatament es dissenyaren alguns projectes: Comprar ramat boví que pasturés al voltant de poble i enregistrar oficialment la cooperativa. L'educació infantil es consideraria després del període d'emergència.

Creixement d'una de les primeres comunitats

Aquests van ser els inicis d'un campament de retornats, exemple de la dinàmica que s'està realitzant en molts altres. D'altra banda, els grups que van tornar fa més temps, ja segueixen unes pautes diferents. Per exemple, la comunitat «Victoria 20 de Enero», que havia retornat a Guatemala en desembre de 1993, ha aconseguit un bon nivell de desenvolupament en els darrers mesos. Quan varen arribar construïren cabanes provisionals per a la població i intentaren plantar les primeres collites. No hi havia res, havien de comprar de tot per iniciar l'impuls d'un poble nou. Avui es veu una població extensa, cases amb més espai al voltant, petits hortets, jardins amb flors, animals domèstics... Molta activitat comercial: botigues, mercats, vehicles que

van i vénen transportant persones i mercaderies. També tenen una clínica i una escola i s'està construint una església. Respecte les comunicacions, hi ha un telèfon públic i la carretera arriba gairebé al centre de la comunitat. Solament hi manca un pont nou que reemplaci el pont-hamaca de l'entrada. La carretera de Cantabal a Cobán—única via d'accés a la capital i a la resta del país— està essent reconstruïda pel cos d'enginyers de l'exèrcit.

Les famílies han sembrat blat de moro, encara que la medicació i el repartiment definitiu de la terra a les persones que es queden permanentment aquí encara no s'ha pogut realitzar. En aquest moment estan preocupats pel menjar, ja que el subsidi alimentari (responsabilitat de CEARGovern de Guatemala), del qual la població encara depèn, s'ha retardat per un mes i diversos aliments bàsics s'han esgotat.

Recentment van rebre la visita de l'experta

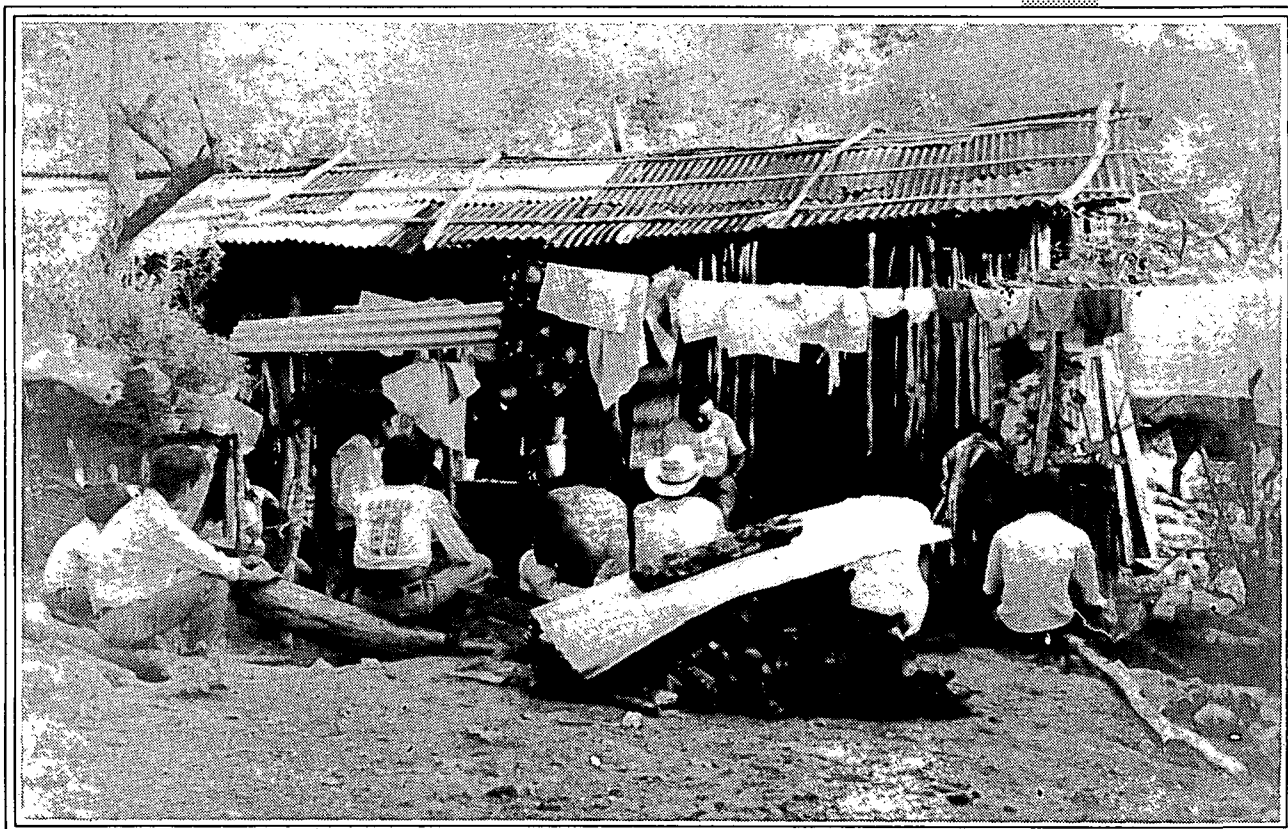
en Drets Humans de l'ONU per a Guatemala, Mónica Pinto. Els retornats van poder-li explicar les seves preocupacions sobre l'actitud de l'exèrcit, que continua provocant recels i hostilitats. Per exemple, van rebre un comunicat oficial de les Forces Armades que deia: «Desconfiem de la Comunidad 20 de Enero. Refutem les seves propostes. Aquesta comunitat i la guerrilla expliquen les mateixes mentides». El representant d'aquest campament va transmetre el següent: «Estem amoïnats, amb tot, no tremolem de por». La senyora Pinto va prometre tenir en compte les denúncies que li havien entregat i felicità els retornats pels seus anhels de pau, treball i desenvolupament: «Vostès, en la seva partida del refugi i amb el seu retorn, són un símbol de tantes coses que han passat a Guatemala i dels canvis i la reversió d'aquesta situació».

Els retornats continuen mantenint l'esperança d'un futur millor. Ressonen amb força les paraules de Rigoberta Menchú: «Sóm un poble, on els grans conceptes de pau, drets humans i democràcia se'ns queden petits si no els veiem realitzats en la nostra vida, si no treballem per a ells, perquè són realitats que no mereixen espectadors».

Retornats ara, refugiats abans, no solament s'ocupen del seu destí, sinó que també s'uneixen al dolor i la lluita de les Poblacions Civils en Resistència (PCR) que malden encara, perquè el govern els reconegui la seva dignitat i el seu dret legítim a la possessió de la terra. Malauradament, el fet que es quedessin a Guatemala durant les persecucions dels darrers 13 anys, va convertir la seva situació en més anònima que la dels refugiats i amb menys ressò en la comunitat internacional. Tanmateix, els uns i els altres uneixen els seus esforços, com també la seva fe que molts mantenen viva, vital i encesa. El retorn, així viscut, es converteix en una pregària.

■ Núria Oriol Palarea

«Els grans conceptes de pau, drets humans i democràcia se'ns queden petits si no els veiem realitzats a la nostra vida»

El retorn significa un crit, un cant, una pregària

Jacques Santer, primer ministre luxemburguès que ha estat nomenat president de la Comissió Europea, en substitució de Jacques Delors. El nou president, almenys, fa cara d'optimisme. Esperem que els fets ho acreditin

Unió Europea

Des del primer moment de fer-se càrrec de la presidència de la Unió Europea, que per torn li corresponia, Alemanya no ha parat en la seva acció diplomàtica per trobar el successor del francès Jacques Delors en la presidència de la Comissió Europea. Fins i tot va aprofitar la reunió del Grup dels Set, a Nàpols, per parlar amb els representants d'Anglaterra, França i Itàlia... Perquè el màxim interès és que no es repeteixi el fracàs de Corfú, obra d'Anglaterra, en no acceptar el nomenament de Dehaene... Descartada la candidatura del cap del govern espanyol, Felipe González, sembla que les mirades es posaren sobre el cap del govern luxemburguès, Jacques Santer. Creient que Anglaterra, que va vetar el nomenament del belga Dehaene donaria aquesta vegada el seu consens per designar Sanders, el cap del govern del país més petit de la Unió Europea. I, en efecte, les coses han anat així. Jacques Santer serà el nou president de la Comissió Europea. Una mica a contracor, els membres de la UE han consensuat la seva elecció... i dona la impressió que com un mal menor. No és per menystenir el país més petit de la UE, pensar que algun dels «grans» pensa que serà més manejable... Però és possible que els que així pensen s'enduguin una sorpresa. Per altra banda, cal recordar que un altre luxemburguès, Gaston Thorn, va ocupar el mateix lloc a inicis de la dècada dels 80, i que la seva actuació no va deixar pas mal record. Ara ens trobem en què Jacques Delors ha

situat el càrrec en unes cotes tan altes que, d'antuvi farà difícil la tasca del nou president. I podria ser molt bé que Jacques Santer donés la gran sorpresa demostrant-se gran animador i administrador dels complexos problemes de la Unió Europea. El temps ho dirà.

Corea del Nord

Als 82 anys, ha mort sobtadament el president de Corea del Nord, Kim il Sung, després d'exercir sobre el poble nord-coreà una forta dictadura només comparable a les que exerciren Stalin a Rússia i Hitler a Alemanya. Els periòdics i les televisions han descrit patèticament el dolor dels nord-coreans per la pèrdua del seu dictador, al qual han qualificat amb els més alts adjectius, començant pel de pare de la pàtria i per amunt... Però molt que és vulgui demostrar aquesta commoció sentimental i profunda adhesió del poble vers el seu dictador desaparegut, recordem el que s'ha esdevingut en altres latituds, on al cap de poc temps ha aparegut la distinció que, normalment, dona pas a canvis raonables. Potser aquí serà més difícil. De moment, la mort de Kim il Sung ha deixat en suspens les negociacions amb Corea del Sud, on s'han pres les mesures pertinents en previsió del que pugui esdevenir. Ha estat proclamat nou líder Kim Jong Il, fill del difunt, produint-se així el cas d'una

Aquest senyor és Kim Jong-Il, fill de Kim il Sung, el dictador nord-coreà, mort sobtadament, i al qual ha succeït, establint així un exemple de «dictadura hereditària»...

dictadura hereditària, que potser vells dictadors haurien volgut abastar... Però serà precis esperar un temps per veure com es desenvolupen els esdeveniments en aquelles llunyanes terres.

Algèria

L'acció dels integristes islàmics continua sembrant la mort entre els residents estrangers al país magrebí, sense entreveure's per enlloc la solució del conflicte. Des de la independència, Algèria ha viscut sota règim dictatorial més o menys disfressat de

Continua sense parar l'exili de rwandesos fugint de les matances que es fan al seu país. Un soldat zairès escorcollant rwandesos que volen refugiar-se al Zaire

democràcia. I totjorn sap que a l'empara de la violència oficial es creen diferències socials que clamen justícia. Al primer intent de democratització, els integristes islàmics (el FIS-Front Islàmic de Salvació) guanyaren les primeres eleccions lliures i el triomf els va ser escamotejat, i sens dubte aquest fet és el causant de l'actual situació, encara que es digui que si els integristes haguessin ocupat el poder haurien instaurat la seva dictadura com en altres indrets. Així s'ha

produït aquesta situació d'inseguretat, sobretot pels residents estrangers als quals els integristes han amenaçat de mort, perquè els consideren els màxims enemics... El govern algerià té el seu màxim suport en els interessos econòmics estrangers que allí han abopcat els seus capitals des de la independència... La situació es va tancant, i insistentment es va buscant la sortida en una República islàmica que, d'antuvi es creu un perill, perquè hi ha l'exemple d'altres Repúbliques d'aquesta mena que ho acrediten. Però es fa preocupant aquesta sangria que els

terroristes imposen, malgrat que la policia en detingui constantment... Tot plegat, un atzucac difícil de salvar si no és fent marxa enrere, uns i altres, i buscar en la negociació sincera la veritable solució.

Rwanda

La situació continua fent-se més i més caòtica amb l'avanç del Front Patriòtic Rwandès (FRP), en el qual impera una majoria d'ètnia tutsi. S'ha provocat un moviment de fugitius hutus (es creu que prop d'un milió) en direcció a Goma, a la frontera amb el Zaire. El Programa Alimentari Mundial (PAM) depenent de les Nacions Unides ha posat en marxa un pont aeri amb la ciutat rwandesa d'Entebe. Els primers avions ja han arribat, però caldrà una ferma continuïtat per poder cobrir les necessitats dels fugitius. Per altra banda sembla que l'exèrcit governamental, amb majoria hutu, va dur a terme grans matances entre els tutsis i fins i tot amb hutus simpatitzants amb el FRP. I sembla que només es demani el cap dels responsables, i tot dona la impressió d'un immens Fuenteovejuna. Hi haurà molta feina per poder arribar a una solució del problema rwandès.

■ Oriol Camps

La cimera anual dels set països més industrialitzats del planeta —l'anomenat *grup dels Set*— tingué lloc la setmana passada a la ciutat italiana de Nàpols. La principal novetat de l'edició d'enguany respecte a cimeres anteriors ha estat la presència de la Federació Russa com a nació convidada, encara que només per tractar d'afers polítics. Malgrat la seva caòtica situació econòmica, Rússia continua sent una potència política i militar. El president rus Borís Yeltsin va adreçar una carta a Silvio Berlusconi, el polèmic primer ministre italià i amfitrió de les jornades, on demanava que d'ara endavant aquestes reunions haurien de convertir-se en el G-8, és a dir, el G-7 més Rússia. Això no obstant, els Estats Units, el Canadà, la Gran Bretanya, França, Itàlia, Alemanya i el Japó no ho veuen de la mateixa manera.

La declaració política de la cimera inclou un últi-

Els sentinelles del planeta

màtum dirigit a totes les parts en conflicte a Bòsnia per tal que acceptin el pla de pau i de repartiment territorial elaborat a Ginebra. Segons aquest pla, redactat pel denominat *grup de contacte* (EUA, Rússia, França, Alemanya i la Gran Bretanya), als serbis els correspondria el 49 % de Bòsnia i Hercegovina mentre que a la federació de croates i musulmans, el 51 % restant. Aquesta important iniciativa política té el suport de Rússia, la gran aliada de Sèrbia en el conflicte dels Balcans, una guerra que dura ja vint-i-set mesos.

Pel que fa a la situació a Haití, es demana als militars en el poder que acatin les resolucions de l'ONU per

restaurar la democràcia i assegurar la tomada del Govern del president Jean-Bertrand Aristide, elegit democràticament; es condemna enèrgicament el terrorisme; es dona suport a la intervenció humanitària de les forces militars franceses a Rwanda i es sol·licita un desplegament immediat de cascos blaus a la zona i es proposa també una fórmula de compromís per a la crisi algeriana.

Segons el G-7, la millora de la formació professional i l'educació mitjançant una correcta transició entre l'escola i el treball, comptant amb la participació dels empresaris en aquest procés, juntament amb la flexibilització del mercat laboral són les solucions per lluitar contra l'atur. Propostes i sentències del sentinelles del món.

■ Miquel Àngel Codina

A Santiago de Compostel·la

Litúrgia

■ Pere Tena

Durant l'any 1993, moltes persones han pelegrinat a Santiago de Compostel·la, amb motiu de l'Any Sant. Els qui ho feren, han estat testimonis de la multitud que hi acudia, i de la varietat de formes que prenien el pelegrinatge. A peu, des de distàncies més o menys llargues, o amb bicicleta, o a cavall, o simplement amb el cotxe particular o amb el pullmann turístic..., el terme és sempre el mateix: el sepulcre de l'Apòstol.

He fet recentment aquesta experiència, amb un grup de pelegrins de la parròquia de Santa Maria del Remei, de Les Corts, i he pogut constatar encara enguany la vitalitat del pelegrinatge compostel·là.

Però el que més significatiu m'ha semblat ha estat el marc d'acolliment dels pelegrins que arriben a Santiago: el famós pòrtic de la glòria, peça culminant del romànic i alhora preludi de les façanes gòtiques.

Un camí que no s'acaba

El canonge-arxiver de la Catedral de Santiago, el Dr. Josep Ma. Díaz Fernández, bon amic des de fa anys, ens feia de guia mistagògic (introducció al misteri), amb una magnífica competència. En arribar davant del pòrtic de la glòria, el va definir d'aquesta manera: aquesta gran façana tenia, en realitat, sobretot una fi-

nalitat catequètica per als pelegrins; quan arribaven a la porta de la basílica, després del camí, se'ls recordava, en pedra, que el camí del cristià no s'acaba arribant al terme d'un pelegrinatge terrenal, sinó que cal traspasar encara un altre portal: el portal que introdueix al terme absolut de la comunió celestial del Ressuscitat.

Aquesta explicació em va colpir profundament, per la seva força catequètica. En efecte: cap camí dels homes pot considerar-se plenament satisfet només per haver aconseguit un objectiu del temps present; el camí dels homes és un camí vers l'eternitat, entrar en el camí de Déu. Quan s'han passat totes les portes, queda encara per traspasar el portal de la glòria.

Un camí fet en Església

La façana primitiva de la catedral de Santiago —això és, en realitat, l'anomenat pòrtic de la glòria— té també una altra finalitat: descriure la identitat dels pelegrins. És significatiu trobar Santiago en dos llocs: al centre mateix del portal, a la columna divisòria, i situat entre els apòstols, a la part dreta. Els qui arriben a la basílica ho fan per visitar devotament la tomba de l'Apòstol; per això els acull, vestit, com ells, de pelegrí. També ell, en efecte, fou pelegrí del Senyor. Però ara Santiago és un dels Dotze, una de les dotze pedres fonamen-

tals sobre les quals reposa la nova Jerusalem; per això està situat en simetria amb els profetes de l'Antic Testament: «edificats sobre el fonament dels apòstols i dels profetes».

Heus ací, doncs, l'Església viva en els pelegrins de Compostel·la. La columna sobre la qual reposa la imatge de Santiago és un d'aquests objectes venerables que, en els santuaris, esdevenen punts de referència per la pietat popular. Com l'estàtua de bronze de sant Pere, el Vaticà, està gastada en el peu pel constant pas dels pelegrins que la besen i la toquen, també la columna de Santiago porta l'empremta de la mà dels pelegrins. Hom diu que es tracta d'implorar gràcies de Déu; però és millor prendre aquest gest com un gest de la fe eclesial, que pren el compromís de ser viscuda com a tal.

Aquests objectes que demostren el pas de les generacions, amb signes de veneració, em porten sempre a assumir la història cristiana com a pròpia. La gran quantitat de cristians que, a través dels segles, han passat pel mateix lloc, han fet el mateix gest, ha professat la mateixa fe, han gastat les escales... són els meus germans.

Encara hi ha, a la façana de Santiago, una particularitat interessant: les figures de Moisès i de sant Pere com a primeres, al costat mateix del portal. Moisès, amb les taules de la Llei; sant Pere, revestit

com un pontífex, com disposat a celebrar els sants misteris. El meu amic ens feia notar aquest detall, amb gran fruïció.

Un terme sacramental

Les imatges que ocupen el timpà del pòrtic són plenament apocalíptiques. No es tracta directament el tema del judici —com es freqüent en les catedrals gòtiques— sinó més aviat el tema del «Senyor que ve», amb els seus sants. En definitiva, la litúrgia triomfant. El Crist està assegut, mostrant les ferides, com a testimoni de què ha estat crucificat i ara viu per sempre; al seu costat, els àngels sostenen els instruments de la passió, sobretot la creu. Al darrera, la multitud immensa, i els vint-i-quatre ancians de l'Apocalipsi, amb els instruments a les mans, per acompanyar la lloança.

Quan, ja dins de la catedral, celebrarem la missa, vam fer l'experiència del terme sacramental de la vida cristiana. «Anunciem la vostra mort, confessem la vostra resurrecció, esperem el vostre retorn, Senyor Jesús!» És el pòrtic de la glòria, amb el seu realisme sacramental. El que allà és pedra, en l'Eucaristia és sagrament. Per això l'Eucaristia és alhora memorial i anticipació, i comunió de vida amb el terme, per poder continuar el camí.

Pere Tena és bisbe auxiliar de Barcelona

Diumenge XVII durant l'any

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

Tots en menjaran i encara en sobrarà

Lectura del segon llibre dels Reis

4: En aquells dies, ⁴²Un home de Baal-Salisà va anar a dur a l'home de Déu, Eliseu, vint pans d'ordi, els primers de la collita, i vi novell. Eliseu digué al seu servidor: «Dóna-ho a tota la comunitat i que mengin.» ⁴³El servidor li contestà: «¿Com puc donar això a un centenar d'homes?» Però Eliseu insistí: «Dóna-ho a tota la comunitat, i que mengin. Això diu el Senyor: Tots en menjaran, i encara en sobrarà.» ⁴⁴Ell ho repartí, en menjaran i encara en sobrà, tal com el Senyor havia dit.

Paraula de Déu.

Salm responsorial

144 (R. cf. v. 16)

¹⁰Que us enalteixin les vostres criatures, que us beneixin els fidels;

¹¹que proclamïn la glòria del vostre regne i parlïn de la vostra potència.

R. Tan bon punt obriu la mà, Senyor, ens sacieu de bon grat.

¹²Tothom té els ulls en vós, mirant esperançat, i al seu temps vós els doneu l'aliment.

¹³Tan bon punt obriu la mà, sacieu de bon grat tots els vivents. R.

¹⁷Són camins de bondat els del Senyor, les seves obres són obres d'amor.

¹⁸El Senyor és a prop dels qui l'invocuen, dels qui l'invocuen amb sinceritat. R.

Lectura segona

Un sol cos, un sol Senyor,
una sola fe, un sol baptisme

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes

4: Germans, ¹jo, pres per causa del Senyor, us prego que visqueu com ho demana la vocació que heu rebut, ²amb tota humilitat i mansuetud, amb paciència, suportant-vos amb amor els uns als altres, ³no escatimant cap esforç per estrènyer la unitat de l'esperit amb els lligams de la pau. ⁴Un sol cos i un sol esperit, com és també una sola l'esperança que neix de la vocació rebuda. ⁵Un sol Senyor, una sola fe, un sol baptisme, ⁶un sol Déu i Pare de tots, que està per damunt de tot, actua a través de tot i és present en tot.

Paraula de Déu.

Al·leluia

(Lc 7:16)

Ha aparegut entre nosaltres un gran profeta,
Déu ha visitat el seu poble.

Evangelí

Jesús repartí els pans a tota la gent.
En repartia tant com en volien

Lectura de l'evangelí segons sant Joan

6: En aquell temps, ¹Jesús se'n anà a l'altra riba del llac de Galilea, el llac de Tiberíades. ²El seguia molta gent, perquè veien els senyals prodigiosos que feia amb els malalts. ³Jesús pujà a la muntanya i s'assequé amb els deixebles. ⁴S'acostava la Pasqua, la festa dels jueus. ⁵Jesús alçà els ulls, veié la gentada que anava arribant i preguntà a Felip: «¿On comprarem pa perquè puguin menjar tots?» ⁶Ho preguntava per veure què hi deia Felip. Jesús ja sabia què volia fer. ⁷Felip li respongué: «Necessitaríem molts diners per poder donar només un tros de pa a cadascun.» ⁸Un dels deixebles, Andreu, el germà de Simó Pere, diu a Jesús: ⁹«Aquí hi ha un noi que té cinc pans d'ordi i dos peixos, però, ¿què és això per a tanta gent?»

¹⁰Jesús digué que fessin seure tothom. En aquell indret hi havia molta herba, i s'hi asseguren. Eren uns cinc mil homes. ¹¹Jesús prengué els pans, digué l'acció de gràcies i els repartí entre tota la gent asseguda. El mateix va fer amb els peixos. I en repartia tant com en volien. ¹²Quan tothom quedà satisfet, digué als deixebles: «Recolliu el que ha sobrat, que no es faci malbé.» ¹³Ho recolliren i, de les sobres d'aquells cinc pans d'ordi, n'ompliren dotze coves.

¹⁴Quan la gent s'adonà del prodigi que Jesús havia fet, començà a dir: «Segur que aquest home és el Profeta que havia de venir al món.» ¹⁵Jesús, sabent que anaven a apoderar-se d'ell per fer-lo rei, es retirà tot sol a la muntanya.

Paraula del Senyor.

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: A; feriat: I)

SETMANA 17 DURANT L'ANY
(salteri: setmana 1a)

JULIOL:

24. Diumenge 17 durant l'any: *verd.* Lectures: 2R 4:42-44 (Salm 144) / Ef 4:1-6 / Jo 6:1-15.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Víctor, màrtir; sant Borís, màrtir; santa Cristina, verge i màrtir; beates Pilar, Maria Àngels i Llúisa, verges (carmelitanes) i màrtirs (a Guadalajara).

Festes majors: Lloret de Mar i Santa Cristina d'Aro.

25. Dilluns. *Espanya*: Solemnitat de sant Jaume (anomenat el Major), apòstol (patró d'Espanya): *vermell.* Lectures: Ac 4:33, 5:12-27-33, 12:1b-2, o bé Ac 11:19-21, 12:1-2.24 (Salm 66) / 2C 4:7-15 / Mt 20:20-28.

ALTRES CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Valentina, verge i màrtir.

Festes majors: Aranyó, Arties, Avinyonet de Puigventós, Balenyà, Begues, Belianes, Benissanet, Bràfim, Cadaqués, Camarles, Casau, Cerdanyola del Vallès, Coll de Nargó, Creixell de Mar, Escaldes, Espinelves, Espolla, Estaon, Figuerola del Camp, Fomells de la Selva, la Fuliola, Garidells, Joanetes, Moja, Monistrol de Montserrat, Montpalau, Pallerols, Parets, Pierola, les Planes d'Hostoles, Queralbs, Ravós de Terri, Riudoms, Salt, Sant Carles de la Ràpita, Sant Jaume dels Domenys, Sant Jaume de Frontanyà, Sant Jaume de Llierca, Sant Jaume de Viladriver, Sant Martí de Centelles, Sant Pol de Mar, Santa Maria del Camí, Tivissa, la Torre de l'Espanyol, Vilatr i la Vilella Alta.

26. Dimarts. Memòria de sant Joaquim i santa Anna (pares de la Verge Maria): *blanc.* Lectures del dia: Jr 14:17-22 (Salm 78) / Mt 13:36-43.

Festes majors: Blanes, Castellvell del Camp, Estarit, Griens, Llavorsí, Portbou, Santpedor i el Vendrell.

27. Dimecres. Del dia: *verd.* Lectures: Jr 15:10.16-21 (Salm 58) / Mt 13:44-46.

Arquebisbat de Barcelona: memòria de sant Cugat, màrtir (*vermell*). ALTRES CELEBRACIONS: Sant Pantaleó, màrtir (metge); santes Juliana i Semproniana, verges i màrtirs (de Mataró, patrones d'aquesta ciutat); sant Celestí I, papa; sant Aureli, màrtir.

Festes majors: Mataró.

28. Dijous. Del dia: *verd.* Lectures: Jr 18:1-6 (Salm 145) / Mt 13:47-53.

ALTRES CELEBRACIONS: Santa Caterina Thomàs, verge (agustina, de Mallorca); sant Víctor I, papa (africà) i màrtir; beat Urbà II, papa (francès); sants Nazari i Cels, màrtirs; sant Ursus, abat.

Festes majors: Fortià.

29. Divendres. Memòria de santa Marta (germana de Maria i Llützer, amics de Jesús): *blanc.* Lectura del dia: Jr 26:1-9 (Salm 68) / pròpia: Jo 11:19-27, o bé Lc 10:38-42.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Adam (el primer humà); sant Felix III, papa.

30. Dissabte. Del dia: *verd.* Lectures: Jr 26:11-16.24 (Salm 68) / Mt 14:1-12.

MEMÒRIA LLIURE: Sant Pere Crisòleg, bisbe (de Ravenna) i doctor de l'Església (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Abdó o Abdon i Senén (popularment Nin i Non), màrtirs (patrons dels hortolans); sant Justí de Jacobis, bisbe.

Festes majors: Almofter, Biosca, l'Espluga de Francolí, Gallifa, Gualta, el Morell, Nulles, Orrius, Sant Vicenç dels Horts, Santa Maria de Martorelles, Riudecanyes, Sarral i Vilallonga del Camp.

(2R 4:42-44)

El compartir, obsequi a Déu

■ Josep M. Aragonès

La perícopa

El caràcter de preparació per a la lectura de l'evangeli del fragment de l'Antic Testament que llegim en primer lloc en la celebració de la paraula, avui és ben manifest. Eliseu amb uns pocs pans—*vint pans d'ordi, els primers de la collita, i vi novell* (v. 42)— alimenta un centenar d'homes. *I encara en sobrà, tal com el Senyor havia dit* (v. 44). En l'evangeli, Jesús repetirà la gesta, però en una proporció encara més desorbitada: cinc pans d'ordi i dos peixos serviren per donar menjar a uns cinc mil homes i encara de les sobralles n'ompliren dotze coves (cf. Jo 6:1-15).

El relat de la multiplicació d'uns pans es troba en una mena de florilegi de prodigis realitzats per Eliseu (cc. 4-8:15). Com el seu mestre, el profeta Elies —*El-meu-Déu-és-Jahvé*—, Eliseu porta un nom que el caracteritza. Eliseu —*Déu-salva*— és un lluitador ardit contra la religió i el culte de Baal, que s'anaven apoderant de la mentalitat de molts i s'estenia pel país amb la tolerància i fins la protecció dels governants. El profeta lluitava contra corrent d'una manera aferrissada. No n'hi havia prou amb la paraula, calia acompanyar-la amb signes que fossin com un crit d'atenció i que marquessin el camí a seguir: el de la fidelitat a Jahveh, el Déu de debò, l'únic que ajuda i salva el poble. Darrera del signe prodigiós, però, cal descobrir-hi la revelació de la salvació de Déu. El signe és el reclam, però sense la fe que el penetra, resta com un embolcall que no embolica res: buit de significat i de sentit, pur exercici de prestidigitació.

L'ofrena de compartir

Eren temps de fam i de misèria, aquells d'Eliseu. Mancaven l'oli i el pa, i els creditors escanyaven els pobres. La lluita contra la crisi religiosa podia fàcilment menar el poble senzill cap a un pietisme sense humanitat. Eliseu mira de posar-hi remei. La nostra perícopa comença amb el relat de l'acte pietós d'un home de Baal-Salisà que porta les primícies de la seva collita a l'home de Déu. Era, doncs, un obsequi a Déu en la persona del profeta. Immediatament Eliseu fa repartir aquells aliments a la comunitat: *Dóna-ho a tota la co-*

munitat, i que mengin (v. 42b). No es tracta de cap tergiversació de la voluntat del donant, sinó d'ajudar-lo a descobrir on realment es trobava Déu. Si Eliseu era l'home de Déu, sabia on aquest es trobava. Eliseu demostra que sí, que ho és, l'home de Déu, i que sap on anar a cercar-lo: en els pobres, en els qui passen fam. Per això, sense paraules, amb el signe de la solidaritat que sap compartir, ensenya no sols on es troba Déu sinó quin és el culte que prefereix: la caritat —l'amor de cor i d'obra— envers el necessitat. Sense aquesta caritat, qualsevol acte de culte neix viciat, més que un obsequi a Déu, és una burla.

Fe i solidaritat

El servidor li contestà: ¿Com puc donar això a un centenar d'homes? (v. 43a). És la veu de la prudència, que calcula per evitar el fracàs. Els càlculs de Déu, però, són radicalment diferents dels dels homes. Nosaltres toquem de peus a terra i calculem amb el mòdul de la racionalitat i de la prudència. Déu calcula amb el mòdul de l'amor, que fa miracles. Miracles de solidaritat, de saber compartir, no pas jocs de mans. La nostra generositat, més d'un cop és capaç d'arribar a dir: on en mengem dos, també en poden menjar tres. No gosem anar més enllà. Déu, sí. I els homes i dones de Déu, també. Són les matemàtiques, o si ho voleu, l'economia de Déu. *Eliseu insistí: Dóna-ho a tota la comunitat, i que mengin. Això diu el Senyor: Tots en menjaren, i encara en sobrà* (v. 13b). La fe del creient el compromet i l'urgeix a ser solidari. I encara més: a mirar la solidaritat amb els més necessitats com una professió de fe en l'amor i la bondat omnipotents de Déu. En el món i en el cor dels homes i de les dones hi ha molts recursos que esperen ser explotats. L'esperit de solidaritat, de saber compartir, els posarà en acte, no sols a través de donacions, sinó també d'estudi, d'investigació, de treball per aconseguir que el que el Creador ha posat en la naturalesa serveixi per a tothom i que tothom hi tingui accés. La consigna és clara: *Dóna-ho a tota la comunitat, i que mengin*. La resposta també hauria de ser clara i plena de fe: *Ell ho repartí, en menjaren, i encara en sobrà, tal com el Senyor havia dit* (v. 44).

Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Fidelitat a la veritat

Algunes persones són sinceres per naturalesa; són massa lleials per poder mentir, massa conformes amb elles mateixes —potser, massa orgulloses—, per enganyar... Sembla estrany a primera vista, però aquestes persones corren el perill de dir certes coses en el moment menys oportú i de ferir o perjudicar els altres. Una veritat dita en un mal moment o de mala manera, pot perjudicar una persona de tal manera que li costi molt de refer-se'n. Aquesta seria una sinceritat no viva, sinó unilateral, nociva, fins i tot, destructora. Certament hi ha moments on no s'ha de mirar ni a la dreta ni a l'esquerra i cal dir la veritat amb cruïra. No obstant, en general cal tenir present que estem inserits en el conjunt de l'existència en la qual se situa l'exigència de veritat, però també la consideració al proïsme. Així és que perquè l'expressió de la veritat tingui un ple valor humà, cal que estigui guiada pel tacte i la bondat.

La veritat no es pronuncia en un espai buit, es dirigeix cap al proïsme. Per això el que parla també ha de pensar que pot influir en l'altra persona. Sant Pau té una expressió difícil de traduir en tota la seva força. Els cristians d'Efes, destinataris de la seva

carta han de «dir, fer, ser la veritat» —*però en la caritat* (Ef 4,15).

A la inversa, hi ha persones la sensibilitat de les quals cap al proïsme està summament desenvolupada. De seguida adverteixen en quina situació es troba, quina és la seva índole i circumstància, endevinen les seves necessitats, temences i dificultats i per això corren el perill de veure's sotmesos a la influència d'aquest ambient. No solament el tracten amb respecte, sinó que s'hi adapten, atenuen la veritat o l'accentuen exageradament, simulen pensar de la mateixa manera i en realitat no és així. Aquesta influència pot fins i tot, *a priori*, determinar el seus propis pensaments, de manera que no solament perdren la independència exterior de les seves paraules i de la seva actitud, sinó que, fins i tot, la del seu judici intern.

Aquí també corre un risc el caràcter vital de la veritat, perquè sempre l'ha d'acompanyar la llibertat d'esperit per veure què és el que hi ha en realitat, la responsabilitat per sostenir la seva opinió i, fins i tot, en pugna amb la simpatia i el desig d'ajudar, l'energia personal del qui coneix que la seva pròpia dignitat es manté o decau segons sigui o no, fidel

a la veritat.

Per tant cal afegir a la veritat dos elements: la diferència deguda al qui escolta, i el valor d'expressar-la quan és difícil. Cal, abans de tot, per exemple, tenir experiència de la vida i comprendre com es desenvolupa. El qui veu la vida d'una manera simplista, creu dir la veritat quan l'està violentant. Així, potser digui alguna cosa de l'altre: «És un covard». I la realitat és que és indecís, no segur de si mateix com ell; té la consciència torbada i no es refia de si mateix com caldria per actuar. El judici semblava just, però el qui l'emeti li mancava el coneixement de la vida; si no, hauria comprès per què s'inhibia l'altre. A vegades jutgem d'una manera molt lleugera el proïsme i, al contrari, és tímid, però tracta de no fer cas de les seves vacil·lacions interiors.

Podríem multiplicar els exemples... Totes les relacions humanes, tota la veritat de la comunitat es basa en la fidelitat a la veritat.

■ Romano Guardini